

सार्वजनिक पदाधिकारीका विवरण गोप्य नरहने

■ मकर श्रेष्ठ (काठमाडौं)

सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिको वैयक्तिक विवरण गोप्य नहुने भएको छ। संसदको राज्य व्यवस्था समितिले सार्वजनिक पदमा आसीन व्यक्तिको परिभाषासमेत खुलाएर ती व्यक्तिको व्यक्तिगत विवरण खुला हुने सहमति गरेको हो। राज्यको दुकुट्टीबाट तलव सुविधा पाउने व्यक्तिलाई सार्वजनिक पद धारण गरेको मानिन्छ।

सरकारले संसद्मा ल्याएको वैयक्तिक गोपनीयता सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिको विवरण गोप्य राख्नुपर्ने प्रस्ताव थियो। विधेयकमाथि परेको संशोधनको छलफलमा समितिले सार्वजनिक पदधारी व्यक्तिले बुझाएको सम्पत्ति विवरण, शैक्षिक प्रमाणपत्र, नागरिकताको प्रमाणपत्रलगायतको विवरण तत्सम्बन्धी सूचनाको समाचार प्रकाशन तथा आलोचना गर्न असर नपर्ने प्रावधान राख्ने ठुंगो लगाएको हो। त्यस्तै सार्वजनिक पदमा बहाल रहेका व्यक्तिले व्यक्त गरेको मन्तव्य, विचार प्रकाशन वा प्रसारण गर्न सकिने प्रावधान विधेयकमा थप गरेको छ।

‘सार्वजनिक हकहित वा नागरिक सचेतनाका लागि सरकार वा संवैधानिक निकाय, संघसंस्थामा रहने व्यक्तिले गरेको कार्यको स्वस्थ आलोचना, लेख रचना, समाचार लेखन, टिप्पणी, व्यंग्यात्मक तस्विरको संकलन, प्रकाशन गर्न’ छुट दिने व्यवस्था राख्न समितिमा सहमति जुटेको हो। विधेयकमा कानुनबमोजिम कुनै कसुरको अनुसन्धान वा अभियोजन गर्ने अधिकारी वा अदालतले प्रयोग गर्ने अधिकार तथा अदालतको कारवाहीको सम्बन्धमा मात्रै ऐनमा लेखिएको कुनै कुराले प्रतिकूल असर नपर्ने भनिएको थियो।

परिमार्जित विधेयकमा कार्यपालिका, न्यायपालिका र व्यवस्थापिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई समेत समेटेने सहमति भएको छ। सत्ता पक्षका सांसद कृष्णभक्त पोखरेल, पवित्रा निरौला, नारायणप्रसाद खतिवडा, घनश्याम खतिवडा, शशी श्रेष्ठ र नवीना लामाले विधेयकमा संशोधन राखेका थिए। ‘संविधानले पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता ग्यारेन्टी गरेको छ। नयाँ कानुनमा प्रेसलाई संकुचन हुने गरी कुनै पनि प्रावधान राख्नु हुँदैन,’ पोखरेलले भने, ‘सार्वजनिक जीवनका व्यक्तिका विषयमा खोजमूलक लेख

रचना स्वस्थ आलोचना, सार्वजनिक ठाउँमा लिएका फोटो, कार्टून प्रकाशन र प्रसारण गर्न यो कानुनले निषेध गर्न खोजेको होइन हे भन्ने सन्देश आजको सहमतिले दिएका छौं।’

विधेयकमा सर्वसाधारण र सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको परिभाषा नै फरक बनाएर अन्य कानूनसँग नबाकिने तथा प्रेसमैत्री बनाएको सांसदहरूले बताए। सम्पत्तिसम्बन्धी गोपनीयताको व्यवस्थामा सार्वजनिक पदधारीको सम्पत्ति सार्वजनिक गर्न बाधा नपर्ने छलफलका क्रममा थप गरिएको छ।

तथ्यांकसम्बन्धी गोपनीयतामा रोजगारीसम्बन्धी विवरण गोप्यभित्र नपर्ने भएको छ। विधेयकमा सम्बन्धित व्यक्तिको सहमतिविना स्वास्थ्य परीक्षण, सम्पत्ति, आयआर्जन, रोजगारी, पारिवारिक, जैविक विवरण, हस्ताक्षर, राजनीतिक आवद्धता, व्यवसाय कारोबार सार्वजनिक गर्न नहुने उल्लेख थियो। तस्विर खिच्न वा विक्री गर्न नहुने दफालाई पनि मुलुकी

गोपनीयता विधेयक संशोधन गर्न संसदीय समितिमा सहमति

फौजदारी संहितासँग मिलाइने भएको छ। संहितामा भएको व्यवस्थासँग गोपनीयतासम्बन्धी विधेयकमा राखिएको प्रावधान बाकिएको थियो। संहिताको दफा २९५ मा अनुमतिविना कुनै व्यक्तिको तस्विर खिच्न वा तस्विरको स्वरूप विगारन नहुने व्यवस्था छ। कुनै व्यक्तिको अनुमतिविना निजको तस्विर खिच्न वा निजको तस्विरसँग अरू कसैको तस्विर राखी अर्को तस्विर बनाउन नहुने संहितामा भनिएको छ। कसैले कुनै सार्वजनिक स्थानको तस्विर खिच्दा त्यस्तो स्थानमा रहेको कुनै व्यक्तिसमेतको तस्विर खिचिन गएको रहेछ भने कसुर गरेको नमानिने व्यवस्था छ। अनुमतिविना तस्विर खिचेमा एक वर्षसम्म कैद वा दस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने प्रावधान राखिएको छ। तर, गोपनीयतासम्बन्धी विधेयकमा सजाय ३ वर्ष कैद र ३० हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुने वा दुवै सजाय हुने व्यवस्था थियो।

सोचविचार गर्नुः गृह सचिव राई वैयक्तिक गोपनीयता सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकको दफा ३५ र ३६ मा मात्रै राज्य व्यवस्था

समितिको मंगलबारको बैठकमा छलफल हुन बाँकी थियो। विधेयकको दफा ३४ मा गृह मन्त्रालयले यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए पनि कानुनबमोजिम कुनै कसुरको अनुसन्धान वा अभियोजन गर्ने अधिकारी वा अदालतले प्रयोग गर्ने अधिकार तथा अदालतको कारवाहीको सम्बन्धमा ऐनमा लेखिएको कुनै कुराले प्रतिकूल असर पारेको मानिने छैन भनिएको थियो। यही दफामा तीनवटा संशोधन परेका थिए।

सांसद दिव्यमणि राजभण्डारीले यो दफा नै हटाउनुपर्ने संशोधन हालैका थिए। सांसद कृष्णभक्त पोखरेलसहित ६ जनाले गृहले ल्याएको दफा ३४ लाई उपदफा १ कायम गरे उपदफा २ मा यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै लेखिए पनि सार्वजनिक पदमा बहाल रहेका कुनै पनि व्यक्तिले निर्वाह गरेको भूमिका, व्यक्त गरेको विचार, कामको आलोचना, लेख रचना समाचार संकलन गरी प्रकाशन प्रसारण गर्न सकिने संशोधन हालैका थिए। त्यस्तै शैक्षिक प्रमाणपत्र, नागरिकता, सम्पत्ति विवरणको सूचना, विवरण तथ्यांकको समाचार प्रकाशन, प्रसारण गर्न, टिप्पणी गर्न, लेख लेखन र स्वस्थ आलोचना गर्ने प्रतिकूल असर पारेको मानिने छैन भन्ने थप गरेका थिए। शेरबहादुर तामाङले सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिको सम्पत्ति विवरणलगायत अन्य विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने संशोधन हालैका थिए।

दफावार छलफलमा पोखरेलसहित ६ जनाले हालैको संशोधन भाषा मिलाएर समावेश गर्ने राज्य व्यवस्था समितिका सदस्यबीच सहमति भएपछि, गृह मन्त्रालयका सचिव प्रेमकुमार राई आक्रोशित भए। सांसदसमेत सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिलाई गोपनीयताको दफा ३५ र ३६ मा मात्रै राज्य व्यवस्था

समितिको बैठकमा भने, ‘चिकित्सकले अपरेसन गर्न नमानेजस्तै सार्वजनिक पद धारण गरेका व्यक्तिले पनि त्यस्तै गरे के हुन्छ ?’

राजधानीमा मंगलबार राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समितिको ४३औं बैठकमा प्रधानमन्त्री केपी ओलीलगायत ।

तस्विर : अंगद ढकाल

नेपाल र थाइल्यान्ड पर्यवेक्षक

सैन्य अभ्यासमा भाग नलिन सार्वभौम राष्ट्रको स्वतन्त्र निर्णय : भारतीय विज्ञ

■ सुरेशराज न्यौपाने (नयाँदिल्ली)

भारतको पुनेमा सोमवार शुरू विमस्टेक सैन्य अभ्यासमा नेपाल र थाइल्याण्ड पर्यवेक्षकका रुपमा सहभागी भएका छन्। अर्थ सहरी क्षेत्रमा प्रतिआतंकवादविरोद्धको तयारीका लागि आयोजना गरिएको ‘माइलेक्स-२०१८’ संयुक्त सैन्य अभ्यासमा नेपाली सेनाका ३ अधिकृत पर्यवेक्षकका रुपमा मात्र सहभागी भएका हुन्।

कूटनीतिक विश्लेषकहरूले विमस्टेक संयुक्त सैन्य अभ्यासमा नेपाल सहभागी नहुनुलाई सावभौम राष्ट्रको स्वतन्त्र निर्णयका रुपमा हेर्नुपर्ने बताएका छन्। यति कारणले नेपाल-भारत सम्बन्धमा कुनै असर नपर्ने उनीहरूको भनाइ छ। भारतीय संचारमाध्यमले भने नेपालले विमस्टेक सम्मेलनका क्रममा प्रतिवद्धता जनाएअनुसार अभ्यासमा सहभागी नहुनु उपयुक्त नभएको जनाएका छन्।

दुई साताअघि काठमाडौंमा सम्पन्न विमस्टेक सम्मेलनमा भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले प्रकाशित एक विज्ञापन जनाएका छन्। दिल्लीस्थित अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा सुरक्षासम्बन्धी थिंक ट्यांक आईडिएसका रिसर्च फेलो निहार नायक संयुक्त सैन्य अभ्याससम्बन्धी प्रस्ताव अनौपचारिक भएकाले त्यसमा भाग नलिने निर्णयलाई धेरै उच्चाल्नु अर्थहीन हुने बताउँछन्। ‘औपचारिक प्रस्ताव भए त्यो सबैभन्दा पहिले सचिवालय र महासचिवमार्फत पेश हुनुपर्छ। यसरी अनौपचारिक ढंगबाट ल्याइएको प्रस्ताव भारतका प्रधानमन्त्रीले भन्नेअतिरिक्तै एउटा सावभौम मुलुकको सरकार र हुन्छ भन्नु गलत रहेको बताउँछन्। ‘भारतले चाहिँदमा नेपाल सधैं सहमत हुनेपर्छ भन्ने छैन।

नेपालको आफ्नो दृष्टिकोण हुनुलाई अन्यथा मान्न मिल्दैन,’ उनले भने, ‘भारतले चित दुखाउनुको तुक छैन। किर्नाक यो कुनै नीतिगत निर्णय होइन। नेपाल आफ्नो हित हेरेर निर्णय गर्ने स्वतन्त्र छ।’ विमस्टेक मामिलाका जानकारी तथा ब्रुकिंग्स इन्डियाका रिसर्च फेलो कन्स्ट्यान्टिनो ह्याभिरले आफ्नो टिक्वटमा नेपालको यो निर्णय सैन्य साफेदारीको सीमा र यसले संगठनलाई पार्न सक्ने नकारात्मक प्रभावका सम्बन्धमा भारतलाई पाठ भएको जनाएका छन्। ‘स्वतन्त्र व्यापार क्षेत्र सम्झौतालाई थाती राखेर भारत सुरुआ विषयमा केन्द्रित भएको छ। विमस्टेकको प्राथमिकता

क्षेत्रीय कर्नेक्टिभिटी बढाउनु र बंगालको खाडीको सञ्जाल ब्यूँताउनु हो,’ उनले करिव दुई साताअघि प्रकाशित एक विज्ञापन जनाएका छन्। दिल्लीस्थित अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा सुरक्षासम्बन्धी थिंक ट्यांक आईडिएसका रिसर्च फेलो निहार नायक संयुक्त सैन्य अभ्याससम्बन्धी प्रस्ताव अनौपचारिक भएकाले त्यसमा भाग नलिने निर्णयलाई धेरै उच्चाल्नु अर्थहीन हुने बताउँछन्। ‘औपचारिक प्रस्ताव भए त्यो सबैभन्दा पहिले सचिवालय र महासचिवमार्फत पेश हुनुपर्छ। यसरी अनौपचारिक ढंगबाट ल्याइएको प्रस्ताव भारतका प्रधानमन्त्रीले भन्नेअतिरिक्तै एउटा सावभौम मुलुकको सरकार र सेनाले मान्नेपर्छ भन्ने छैन,’ उनले भने। भारतीय सञ्चारमाध्यमले भने नेपालको

निर्णयप्रति भारत असन्तुष्ट रहेको र यसले दुई देशबीचको सम्बन्धमा अविश्वास सिर्जना गर्ने उल्लेख गरेका छन्। टाइम्स अफ इन्डियाको मंगलबारको अंकमा नेपालको निर्णय एकदमै गलत समयमा भएको र यसले भारतलाई चोट दिएको उल्लेख छ। पूर्वविदेश सचिव कवल सिब्बलाई उद्धृत गर्दै नेपालको यो कदमले भारतसँगको सम्बन्धमा असर पर्ने जनाइएको छ। आगामी साता नेपाल र चीनबीच संयुक्त सैन्य अभ्यास हुन गइरहेको पृष्ठभूमिमा नेपालले पुनाको सैन्य अभ्यासमा भाग लिएको भए सन्तुलन रहने धारणा सिब्बलको छ। ‘थस्ता कदमले भारतको धारणा

वर्दालिने र यसको मूल्य भविष्यमा नेपालले संकट बेहोर्दा मात्र थाहा हुनेछ,’ सिब्बललाई उद्धृत गर्दै पत्रिकाले लेखेको छ। सोही पत्रिकाले आइतबारको संस्करणमा नेपालले सैन्य अभ्यासमा भाग नलिएर भारतको उपेक्षा गरेको उल्लेख गरिएको थियो। यो निर्णयका पछाडि प्रधानमन्त्री केपी ओलीको चिन्तप्रतिको भुकाव र सत्तारूढ दलभित्र र बाहिर चर्को विरोध प्रमुख कारण रहेको पत्रिकाले औल्याएको थियो। अर्को अंग्रेजी दैनिक हिन्दुस्तान टाइम्सले सैन्य अभ्यासमा भाग नलिनका पछाडि आन्तरिक दबाव रहेको नेपालको भनाइबाट दिल्ली विश्वस्त हुन नसकेकोदावी गरेको छ। यससम्बन्धमा भारतको विदेश मन्त्रालय र रक्षा मन्त्रालयले आधिकारिक

धारणा सार्वजनिक गरेका छैनन्। ‘नेपालको यो निर्णयले भारत र पूरै विमस्टेकलाई लज्जास्पद स्थितिमा पुर्‍याएको छ,’ स्रोतलाई उद्धृत गर्दै पत्रिकाले जनाएको छ।

यो कदमलाई कतिपय भारतीय सञ्चारमाध्यमले नेपाल र चीनबीच हालै काठमाडौंमा भएको पारवहन प्रोटोकल सम्झदारीसँग पनि जोडेर हेरेका छन्। भारतको अंग्रेजी अनलाइन न्युज पोर्टल द फ्रिष्टले सैन्य अभ्यासमा भाग नलिने निर्णय र पारवहन प्रोटोकल सम्झदारीका सम्बन्धमा भारतले नेपालसमक्ष असन्तुष्टि व्यक्त गरेको जनाएको छ। उक्त पत्रिकाले नेपालको निर्णय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीका लागि गैरकूटनीतिक प्रहारका रूपमा रहेको उल्लेख गरेको छ। पूर्वराजदूत राजन भने पछिल्लो निर्णयले दुई देशबीचको सुदृढ र विश्वासिलो सम्बन्धमा कुनै अविश्वास सिर्जना गर्नेमा आफूलाई रतिभर विश्वास नभएको बताउँछन्।

नेपालको निर्णयलाई भारतविरुद्ध भनेर प्रस्तुत गर्ने प्रवृत्ति भारतीय सञ्चारमाध्यममा विगतदेखि नै रहँदै आएको उनको जिकिर छ। ‘यो कुनै ठूलो नीतिगत निर्णय होइन। पछिल्लो समय नेपाल र भारतबीच सम्झदारी विकास भएको हुँदा यो निर्णयले दुई देशबीचको सम्बन्धमा केही फरक पार्दैन,’ उनले भने। ‘थो एउटा निर्णयले नेपाल भारतविरोधी भयो भन्नेमा मलाई विश्वास छैन, भारतीय मिडियाले अनावश्यक ढंगले उठाइरहेका मात्र हुन्। थाइल्यान्डले पनि भाग लिएन, ऊ भारतविरोधी भयो त ?’ राजनले प्रतिप्रश्न गरे।

चुरे फाँड्दै...

संरक्षण कार्यक्रम चलि्रहेकै बेला त्यही क्षेत्रलाई विव्रंस गरेर राजमार्ग योजना अघि सारिएकामा गुरुयोजना बनाउने टोलीका संयोजक वन विनोद भट्टलाई मन परेको छैन। ‘सरकार आफैले चुरे संरक्षण गर्छु भन्ने अनि अहिले त्यही व्रव्स गर्ने रणनीति बुझ्न सकिएन,’ भट्टले भने, ‘प्राथमिकता के हो भन्नेमा सरकार अलमलएको देखिन्छ।’ चुरे दोहाने कोसी, बाग्मतीजस्ता ठूला नदीसाथै स-साना खोला र खोल्सीमा ग्रेजानको मात्रा अत्यधिक हुने जानकारीहरूको विश्लेषण छ। ‘त्यसरी बगेर आउने ग्रेजानले जमिन, पुल, पुलेसा र मानवीय बस्तीसमेत पुर्न सक्छ,’ दनुवारले भने। जयभावी खनिने सडकले चुरे क्षेत्रको जैविक विविधतालाई समेत नामेट पार्ने उनीहरूको बुझाइ छ।

धरान-गाईघाट-हेटौँडा सडक करिव २२ अर्ब रुपैयाँ लगानीमा तीन वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने लक्ष्य छ। अहिलेसम्म ३५ प्रतिशत काम भइसक्यो। पुलको ४० प्रतिशत काम सकियो। लोजार, माफी र कालीखोलाका पुल बनेका छन्। पश्चिमी क्षेत्रमा ३३ वटा पुल पर्छन्। त्यहाँ पनि तीनवटा बनिसके। १२ वटा पुलको ५० प्रतिशत काम सकिएको आयोजनाले जनाएको छ। त्यसैगरी पूर्वपश्चिम राजमार्गलाई छ, लेन बनाइँदै छ भने पूर्वपश्चिम रेलमार्ग र हुलाकी राजमार्ग तीव्र गतिमा निर्माण भइरहेका छन्। पाँचथरको चियो भन्ज्याङदेखि बैतडीको भुलाघाटसम्म मध्यपहाडी लोकमार्ग (पुपलाल मार्ग) को निर्माण अन्तिम चरणमा छ। २०२७ चैत २९ को राजपत्रमा सहायक सडक मार्गमा मध्यभागबाट दर्याबाया १५/१५ मिटर सीमा कायम गर्ने उल्लेख छ। सरकारले उक्त सडकलाई प्राथमिकताको आयोजनामा राखेर चालु वर्ष ३ अर्ब रुपैयाँ विनियोजन गरेको छ। यो सडकअन्तर्गत मकवानपुरमा १२ र सिन्धुलीमा २१ वटा पुल पर्छन्। करिव १५ महिनामा ३३ वटै पुल निर्माण गरिसके आयोजनाले दावी गरेको छ। १ सय १५ किमिधेरै ७० किलोमिटर टेवा पर्खाल, नाली कजवे निर्माणसाथै ११/११ मिटर चौडा बनाइसकिएको छ। ४० किमिमा कालोपत्रे तयारी अन्तिम चरणमा छ।

‘आगामी २ वर्षभित्र धरान-चतरा सडक कालोपत्रे गर्ने योजना छ,’ आयोजना प्रमुख रानाभाटले भने, ‘सरकारले उच्च प्राथमिकता दिएकाले २ वर्षभित्र यहाँ सवारीसाधन गुड्न थाल्छन्।’ भवन भण्डारी राजमार्ग हेटौँडाबाट नवलपरासी पूर्वको गैँडाकोट हुँदै पात्याको रामपुर, राम्दी, रिडी, तम्घास, सिमलटारी, धोराही, तुलसीपुर, सुर्खेत, वीपीनगर, सहनपुर, जोगबुङा हुँदै रुपाल पुगेर अन्त्य हुनेछ। चुरे विज्ञ दनुवारले राजमार्ग बनाउने क्रममा दाङ, सुर्खेत, डोटी र डडेलधुरामा सबैभन्दा बढी चुरे विनाश हुने जनाए। ‘कमले चुरेमा अहिले नै पहिरोको संख्या अत्यधिक छ,’ उनले भने, ‘त्यहीँ डोजर चलाउँदा थामिनसक्नु हुन्छ।’

चित्रन्द्र केजकोट भूगर्भ विभागका सहप्राध्यापक सुबोध ढकाल चुरे क्षेत्रबाट सडक बनाउनुअघि ‘बुटवल-पात्या सडक खण्डको सिद्धबावामा देखिएको समस्या मिहिन तरिकाले हेर्न सक्नुपर्छ।’ चुरेमा सडक बनाउँने नहुने होइन तर संवेदनशील स्थान पहिचान गर्न नसकिए लामो समयसम्म समस्या निम्तिन सक्छ,’ उनले भने, ‘चुरे कमजोर र संवेदनशील हुने भएकाले जति बेला पनि विकराल रूप लिन सक्छ।’ चुरे समितिको सहयोगमा त्रिविकी वालावरण तथा विज्ञान केन्द्रीय विभागले गरेको अध्ययनअनुसार २२ जिल्लाका चुरे क्षेत्रमा करिव १० हजार हाराहारी पहिरो छन्। ढकालका अनुसार यी पहिरो सन् २००० देखि सन् २०१७ सम्म निम्तिएका हुन्।

■ अतुल मिश्र र स्वरूप आचार्य (काठमाडौं)

बलात्कारपछि हत्या गरिएकी निर्मला पन्तको ‘भजाइनल स्वाव’को नमुना प्रहरीले आफ्नै प्रयोगशालामा मात्रै परीक्षण गरेको पाइएको छ। राष्ट्रिय विधिबिज्ञान प्रयोगशालामा आरोपी दिलीपबहादु विष्टको मात्र डीएनए परीक्षण गरिएको छ। ‘हामीले आरोपित भनिएका व्यक्तिको रगतको नमुना निकालेर डीएनए परीक्षण गर्‍यो, त्यसको प्रतिवेदन सीआइबीमा पठाएका छौं,’ प्रयोगशालाका निमित्त निर्देशक वीरेन्द्रराज शाक्यले कान्तिपुरसँग भने। प्रयोगशालाबाट गएको प्राथमिकले आरोपित व्यक्तिको रगतको नमुना संकलन गरेर ल्याएको उनले बताए। ‘हामीले एक जनाको मात्रै परीक्षण गर्‍यो, निर्मलाको भजाइनल स्वावको नमुना हामीकहाँ आएको छैन,’ शाक्यले भने।

नेपाल प्रहरीका प्रवक्ता एसएसपी शैलेश थापाले निर्मलाको ‘भजाइनल स्वाव’ प्रयोगशाला नपठाइएको स्वीकारे। ‘किर्नाक प्राप्त नमुना हामीले परीक्षण गरेपछि त्यहाँ पठाउन थपेष्ट बाँकी रहेन,’ उनले भने। थापाका अनुसार प्रहरीको प्रयोगशालामा विष्टको पनि डीएनए परीक्षण गरिएको थियो। ‘प्रहरी र विधिबिज्ञान प्रयोगशालामा गरिएको परीक्षण मिलाएर हेर्दा निर्मलाबाट लिइएको स्वावसँग विष्टको डीएनए मेल खाएन,’ उनले भने, ‘स्वाव परीक्षणमा भेटिएको डीएनए कसको हो, अनुसन्धानबाट खुल्नेछ।’ उनले डीएनए म्याच नभएकैले आरोपीलाई सरकारी बकिलको रायबमोजिम छाडिएको बताए।

किन गरिन्छ डीएनए परीक्षण ? प्रयोगशालामा पित्तु पहिचान, अपराध, बलात्कार, हत्याजस्ता घटनाका आरोपी तथा जनावरको डीएनए परीक्षण गर्ने गरिन्छ। पित्तु पहिचानका लागि रगत, मुखबिचको छालाको स्वाव संकलन गरिन्छ। बलात्कार घटनामा पीडितको योनिभित्रको स्वाव, विर्य र घटनास्थलमा पाइएको रगत, कपाललगायतबाट डीएनए परीक्षण गरिने प्रयोगशालाका निमित्त निर्देशक शाक्य बताउँछन्। अपराधअन्तर्गत घटनास्थलमा रगत, छाला, विर्य, कपाल, हाड जे पाइन्छ त्यसको परीक्षण गरिन्छ। ‘घटनास्थलमा भेटिएका जुन जुन नमुनामा कोष हुन्छ त्यसको डीएनए परीक्षण गर्ने सकिन्छ,’ शाक्यले भने। केही वर्षयता डीएनए परीक्षण माध्यमले यस्ता थुप्रै मुद्दा सुल्झाउने गरिएको छ।

स्पष्ट प्रमाण नभेटिएका मुद्दामा सत्य पत्ता लगाउने एकमात्र उपाय डीएनए परीक्षण रहेको विज्ञहरू बताउँछन्। विश्वमा डीएनएका करिव १ हजार २ सय प्रकारका परीक्षण उपलब्ध छन्। यो विधिको परीक्षण सुरुमा सन् ८० दशकमा अमेरिका र बेलायतमा भएको थियो। अमेरिकी जासूसी संस्था एफबीआईले डीएनए परीक्षणकै आधारमा थुप्रै अपराधिक मामिला सुल्झाएको छ।

‘४ दिनभित्र प्रतिवेदन’

■ घनश्याम सङ्ढका (काठमाडौं)

किशोरी बलात्कारपछि हत्या प्रकरणको सत्यतथ्य बुझ्न गठित छान्विन समितिले ‘चार दिनभित्र’ प्रतिवेदन पेश गर्ने भएको छ। गृह मन्त्रालयका उपसचिव हरि मैनाली नेतृत्वको समितिका एक सदस्यले घटना बत्साउन खोजिएको भन्दै राजीनामा दिएको भोलिपट्ट बाँकी चार सदस्यले प्रतिवेदन यथाशीघ्र प्रतिवेदन सरकारलाई बुझाउने निर्णय गरेका छन्। ‘हामीले बुझनुपर्नेजति बुझिसकेका छौं’ मैनालीले भने, ‘अब संकलित बयान, साक्षी, सबुद र प्रमाणका आधारमा घटना विश्लेषण गरी चार दिनभित्र प्रतिवेदन बुझाउने लक्ष्य छ।’

प्रदेश ७ का आन्तरिक मामिला मन्त्रालयका उपसचिव वीरेन्द्र केसीले समितिको कार्यशैली पीडितलाई न्याय दिलाउन असमर्थ रहेको भन्दै समितिबाट रिजनामा दिएका थिए। घटनाको जाँचबुक्त नसकिएकाले सरकारले समितिलाई १५ म्याद थपिदिएको छ। समिति पन्ध्र दिनका लागि भदौ ७ गते गठन गरिएको थियो। म्याद सकिएलगत्तै सबै सदस्य काठमाडौं आएका थिए। समितिले सोमवार निलम्बीत एसपी डिल्लीराज विष्टसँग बयान लिएको व।

केसीले आइतबार प्राप्त प्रमाण र सबुदका आधारमा प्रतिवेदन बुझाउन समिति सदस्यलाई आग्रह गरेका थिए। तर प्रमाणहरू बुझ्न बाँकी भएकोले म्याद थप गर्नुपर्ने तर्क मैनालीलगायत बाँकी सदस्यले गरेपछि उनले सोमवार पत्रकार सम्मेलन गरी आफू समितिमा बसेर काम गर्न नसक्ने बताएका थिए। अपराधी उम्काउने खेल भएको र आफूलाई समेत ज्यानको धम्की आएको उनको भनाइ थियो।

मैनालीले केसीको यो निर्णयलाई अप्रत्याशित घटनाका रुपमा लिएका छन्। ‘फिल्डमा हुत्नेछ छान्विनमा राम्रै मद्दत गर्नु भएको थियो, प्रतिवेदन लेखेबारे भएको छलफलमा पनि कहिल्यै उहाँले फरक मत राख्नुभएको होइन’ मैनालीले

भने, ‘तर अचानक पत्रकार सम्मेलन गरेर राजीनामा दिएको घोषणा गर्नुभएछ, औपचारिक रुपमा त मलाई केही थाहा छैन तर पनि पत्रपत्रिका मार्फत यसबारे अवगत छु।’ मैनालीले आफूहरू भने दिइएको जिम्मेवारी पूरा गरेर छाड्ने निर्णयमा पुगेको बताए।

‘छान्विन समितिले प्रतिवेदन बुझाइनसकेकाले समय थप गर्नुको विकल्प सरकारसँग थिएन’ गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता रामप्रसाद श्रेष्ठ, शासकका डिआइजी वसन्त बानिया अनि राष्ट्रिय अनुसन्धानको अनुसन्धान निरीक्षक लक्ष्मण गुन्डबीच प्रतिवेदन लेखनबारे मंगलवार राति आठ वजेसम्म छलफल भएको थियो। उनीहरूले काठमाडौं आएपछि, सबभन्दा पहिले कञ्चनपुरबाट जही मधुखालयले तानिका डिपसपी ज्ञानराज सेठी र मुद्दा शाखाका इन्स्पेक्टर एकेन्द्र खड्कासँग बयान लिएका थिए।

अनिम बयान निलम्बित एसपी विष्टसँग लिइएको मैनालीले बताए। घटनाको समय अवस्था, त्यसलाई सम्बोधन गर्ने प्रहरीको तौरतरिका अनि गोली चलाउनुपर्नाको कारणसमेतलाई छान्विन समितिले अध्ययनको विषय बनाएको छ। समितिले प्राप्त बयान र सबुतका आधारमा प्रहरी अधिकारीहरूबाट बुढी हुन गएको प्रारम्भिक निश्कर्ष समेत निकालेको छ।

घटना अनुसन्धान गर्न नेपाल प्रहरी र सिआइबीको संयुक्त टोली कञ्चनपुरमा छ। टोलीले प्राप्त सबुत प्रमाणका आधारमा दोषी पहिचान गरी मुद्दा चलाउनु पर्ने नपर्ने रायसहितको प्रतिवेदन जिल्ला न्यायाधीशको कार्यालयलाई दिनेछ। त्यस आधारमा मुद्दा चलाउने नचलाउने निर्णय जिल्ला न्यायाधिकाेले गर्नेछन्। समितिको प्रतिवेदन भने गृहमन्त्रालयले बुझ्नेछ। यसमा दोषी देखिएका अधिकारीहरूमाथि सरकारले कारवाही वा कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस पेश गर्न सक्नेछ।

GRAB THE OPPURTUNUTY TO STUDY BCA IN REPUTED ENGINEERING COLLEGE

Advanced college of Engineering and Management (acem) Announces Admission Open for

BCA

Bachelor of Computer Application
(First time in engineering colleges of Nepal)

Together with BCA we offer Bachelor of Engineering in: Computer, Electronics, Communication and Information, Civil & Electrical

We have proven & established our identity for:

- Well established computer and electronics department with renowned professionals involved in teaching, research and training
- Sophisticated computer lab
- Ample opportunities of internship, job placement with national and international exposures
- Industrial collaboration with IT and management sectors

Admission Schedule :

- Last date of Application Submission : 12 Asoj 2075
- Entrance Exam : 19 Asoj 2075
- Eligibility: 10+2 or equivalent in any discipline with minimum 2 CGPA and D+ in each subject.

ADVANCED COLLEGE OF ENGINEERING & MANAGEMENT
Affiliated to Tribhuvan University (T.U.)
Kupondole, Lalitpur, Tel: 5522852, 5528397
E-mail: info@acem.edu.np www.acem.edu.np

छोटकरी

पत्रकार बस्नेत हिरासतमै ललितपुर (कास)- प्रहरीले नियन्त्रणमा लिइएका ‘खोजतलास’ साप्ताहिकका प्रधानसम्पादकलाई ४ दिन हिरासतमा राख्न म्याद थप गरिएको छ। बस्नेतलाई प्रहरीले सोमबार समाचार साभार गरी अनलाइनमा प्रकाशित गरेको आरोपमा ठेचोथित घरबाट हल्कडी लगाएर नियन्त्रणमा लिएको थियो। बस्नेत पक्राउबारे प्रेस काउन्सिललाई जानकारी दिइएको छैन। बस्नेतलाई एक महिनाअघि मात्र प्रहरीले समाचार लेखेर फँसबुक र पत्रिकाको अनलाइन वेबसाइटमा सेयर गरेको भरमा नियन्त्रणमा लिएर दिनभर थुनेर छोडेका थिए। त्यातिबेला बस्नेतले ‘हरिसिद्धिको जग्गा कब्जा गर्न नेकपाको नेताको गिर्दै नजर मन्त्रीका भतिजोद्वारा मालपोतका कर्मचारीलाई सरुवा गर्ने धम्की’ शीर्षकमा समाचार लेखेका थिए। यो मुद्दामा प्रेस काउन्सिलले नै मिलापत्र गराएको थियो। बस्नेतले दृष्टि साप्ताहिकमा भदौ १९ मा ‘हरिसिद्धिको जग्गा गैरकानूनी रूपमा बिक्री गर्न सांसदकै दबाब’ समाचारलाई शीर्षक परिवर्तन गरेर आफ्नो पत्रिका र अनलाइनमा प्रकाशित गरेका थिए।

किर्ते गरी जग्गा बेच्ने ४ पक्राउ काठमाडौँ (कास)- राजधानीको वृढानीलकण्ठस्थित ४० आना जग्गा किर्ते गरी बेचेको आरोपमा प्रहरीले चाबहिल मालपोत कार्यालयका शाखा अधिकृतसहित ४ जनालाई पक्राउ गरेको छ। पक्राउ परेकामा मालपोत कार्यालयका अधिकृत खगेन्द्र अर्याल, नासुब्रय रघुनाथ तिमिल्सिना, रञ्जनकुमार खरेल र जमुनाकुमारी श्रेष्ठ छन्। मालपोत कर्मचारीको मिलेमतोमा चन्दनकृष्ण कायस्थको वृढानीलकण्ठ ७ ‘पा’ को कित्ता नम्बर ३२३, ३२५ र ३२९ को जग्गा किर्ते गरी श्रीकृष्ण देवकोटा र ध्रुवप्रसाद भट्टराईको नाममा पास गरिएको थियो। उक्त जग्गा ६ करोड रूपैयाँ बराबरको हो।

अस्ट्रेलियामा ३ नेपालीको मृत्यु अस्ट्रेलिया (कास)- दुई साताको अवधिमा अस्ट्रेलियाको सिड्नीमा ३ नेपालीको मृत्यु भएको छ। मृत्यु भएकामा एक विवाशी, एक नेपाली युवा र नेपालबाट आफन्त भेट्न सिड्नी आएको महिला रहेको अस्ट्रेलियास्थित नेपाली दूतावासले जनाएको छ। एनआरएन पदाधिकारीका अनुसार चार वर्षअघि विवाशी भिसामा अस्ट्रेलिया आएका पोखराका सन्तोष धमला शुक्रवार वायुक्रममा गएको लामो समयसम्म बाहिर ननिस्किएपछि साथीहरूले वहारीलाई खबर गरेका थिए। उनलाई उपचारका लागि अस्पताल लीएर पनि बचाउन सकिएन। सिड्नीकै हर्नस्वीमा बसोबास गर्ने मेहेन्द्र श्रेष्ठको सोमबार मृत्यु भएको छ। नर्थसोर तेल्लज कम्पुनिटीका उपाध्यक्ष सरोज पाण्डेका अनुसार राति सुतेको समयमा अचानक विरामी परेका उनको उपचारका क्रममा अस्पतालमा मृत्यु भएको हो। दुवैको शव कोरानको कार्यालयमा राखिएको छ। चितवन घर भई करिव ७ महिनाअघि सिड्नीको पेन्टहस्टमा रहेका आफन्त भेट्न आएका कौशिला त्यौपानेको समेत करिव दुई साताअघि मृत्यु भएको दूतावासले जनाएको छ।

चिकित्सक तिबारीको मृत्यु काठमाडौँ (कास)- पशु चिकित्सक डा. विष्णुबाबु तिबारीको सोमबार श्रमनमा मृत्यु भएको छ। ओमनको रायल दिवान कोर्टअन्तर्गत अल वस्ता जंगली जनावर संरक्षण केन्द्रमा कार्यरत तिबारीको सडक दुर्घटनामा मृत्यु गएको हो। मरुभूमिमा रहेका जनावरलाई पानी लिएर गएको टयाकी पल्टिँदा उनलाई थिचेको थियो।

बैठक रोकिएकामा आपत्ति काठमाडौँ (कास)- राष्ट्रिय जनता पार्टीका सांसद बृषेशचन्द्र लालले बोलाइसकिएको अन्तर प्रदेश परिषद बैठक अचानक स्थगित गरिनुको कारण माग गरेका छन्। राष्ट्रिय सभा बैठकको विशेष समयमा उनले परिषद् बैठक स्थगित गरेर संघीय सरकारले प्रदेशले भोगिरहेका समस्या समाधानमा उदासीनता देखाएको आरोप लगाए। ‘प्रदेश सञ्चालनमा धेरै प्रकारका बाधा देखिएका छन्। परिषद् बैठक धेरै पहिले बोलाइसक्नुपर्ने थियो तर बोलाइदिए,’ उनले भने, ‘आइतबार बोलाइएको बैठक पनि विनाकारण स्थगित गरियो। यो शुभ सकेत होइन।’ केन्द्र सरकार संघीय राज्य प्रणाली सञ्चालनमा गम्भीर नदेखिएको उनको भनाइ थियो। उनले पत्रपत्रिकामा आएजस्तै मुख्यमन्त्रीहरूकै भेलाका कारण परिषद बैठक स्थगित गरिएको भए खेदजनक हुने बताए। संघीयतामा प्रदेश सरकारबीच साक्षा धारणा विकास हुनु राम्रो पक्ष रहेको भन्दै उनले त्यसबाट केन्द्र सरकार बिचिकनेले आशका जन्माएको उल्लेख गरे।

स्याङ्जाको पुतलीबजार ३ मा रहेको पुण्यशिला आधारभूत विद्यालयका विद्यार्थी नृत्य प्रस्तुत गर्दै। उनीहरूले विद्यालयमा नृत्यमाफत दिवा खाजाको माग गरेका थिए।

तस्विर : प्रतीक्षा काफ्ले

कतारले दिन्छ ३० रियाल, कामदारको हातमा ६ रियाल

■ **होम कार्की**, (दोहा, कतार)

कतारमा निर्माण क्षेत्रमा कार्यरत कामदारका लागि प्रतिघण्टा २० रियाल छुट्टयाएर पनि उनीहरूको हातमा भने जम्मा ६ रियाल मात्रै पर्ने गरेको छ। कतार सरकारका आयोजनामा काम गर्ने कामदारका लागि प्रतिघण्टा ३० रियाल ज्वाला छुट्टयाइएको हो। आयोजनाको मुख्य ठेकेदार कम्पनीलाई कामदारका लागि कतार सरकारले यो रकम उपलब्ध गराउँछ। तर, ठेकेदार कम्पनीले भने विभिन्न कामदार सप्लाई कम्पनीबाट कामदार ल्याउँदा ज्वाला घट्टेर ६ रियाल पुग्ने गरेको छ।

‘मैले कतारका धेरै उच्च अधिकारीहरूसँग भेट गर्दा प्रतिघण्टा ३० रियालसम्म कामदारका लागि दिएको पाएँ। तर कामदारको हातमा भने ६ रियाल मात्रै परिरहेको स्थिति छ,’ कतारका लागि नेपाली राजदूत रमेशप्रसाद कोइरालाले कान्तिपुरलाई भने। कतारले सुरक्षार्कमीका लागि १२ हजार रियाल (भन्दा ३ लाख ८४ हजार रूपैयाँ) सम्म भुक्तानी गरेको छ। ‘कतार फाउन्डेसनको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतले कतार फाउन्डेसनमा कार्यरत नेपाली सुरक्षार्कमीलाई १२ हजार रियाल तलब दिइरहेको जानकारी दिएका थिए।

तर, उनकै कार्यालयबाहिर भेटिएका नेपाली सुरक्षार्कमीले भने मासिक १४ सय रियाल मात्रै हात पर्ने गरेको बताए,’ कोइरालाले भने।

ती सुरक्षार्कमी कतार फाउन्डेसन आफैँले भर्ना गरेका होइनन्। ‘हामी सप्लाई कम्पनीबाट आएका हौं। कतार फाउन्डेसनले कति तलब दिन्छ हामीलाई थाहा हुन्न। हाम्रो कम्पनीले भने १४ सय रियाल मात्रै दिन्छ,’ ती सुरक्षार्कमीले राजदूत कोइरालालाई भनेका थिए।

कतार सरकारले तोके अनुसार कामदारले किन तलब पाउँदैनन् त ? ‘मुख्य कन्ट्याक्टर र सप्लाई चेतको सम्बन्धले कामदारको तलब घट्टे दिन्छ,’ कोइरालाले भने, ‘जति सप्लाई कम्पनी बढ्दै गयो, त्यति नै कामदारको ज्वाला घट्टे दिन्छ।’

ठेक्का लिने मुख्य कम्पनीसँग चाहिने कामदार आफैँसँग हुँदैन। उसले काम गर्न चाहिने हजारौँ कामदार पालेर राख्दैन। ‘मुख्य ठेकेदार कम्पनीले ठेक्का हात पछि। आवश्यक जगस्थी ल्याएर कार्यस्थल खटाउने जिम्मा दोश्रो कम्पनीलाई दिन्छ। दोश्रो कम्पनीले पनि विभिन्न कम्पनीबाट कामदार संकलन गर्छ,’ नेपाल कतार व्यवसायी सघका महासचिव सागर नेपालले भने, ‘चार/पाँचवटा एजेन्टको तह पार गरेपछि मात्रै कामदार पाउँछ।’

छन्। एउटा बथानमा कम्तीमा तीन/चार जनाका भेडा मिसाइन्छ। मिसाएर पाले कम जनशक्तिले पुग्ने भएकाले यसो गरिएको उनीहरूको भनाइ छ। वर्षाकोला हिउँदमा गोठालो जान कठिन हुन्छ। वर्षाँमा बढीमा ५ सयसम्मको एउटा गोठ बनाइन्छ। यो गोठको रखबारी गर्न ४ देखि ६ जना गोठाला खटिएका हुन्छन्। तर, हिउँदमा त्यसलाई कम्तीमा ४ वटा गोठमा बाँड्नुपर्छ। कमलले भने, ‘एउटा गोठमा कम्तीमा दुईवटा कुकुर पनि पाल्नुपर्छ। बथानको अगाडि एक र पछाडि एक कुकुर लगाएर हिँड्नुपर्ने हुन्छ।

कुकुरले अगाडि हुँतिर जानबाट रोक्ने र पछाडिबाट घपाउन पनि मद्दत गर्छ।’ भेडीगोठलाई बेलुका भकारीले वरपर बारेर राख्नुपर्छ। वर्षाँमा धेरै घाँस हुँदा कम हिँड्ने र हिँड्दमा घाँसको खोजीमा धेरै हिँड्ने भएकाले जनशक्ति धेरै चाहिने हुन्छ। हिउँदमा किनारदेखि वर्षाँमा कञ्चनजंघा हिमालको बेसक्याम्पसम्म पुर्‍याइन्छ। जिल्लाको फुङलिङ, सिरिजंगा, फस्तालुङ, मिक्वाखोलाका वडामा बढीजसो भेडापालन हुने गरेको छ।

कामदारको बासस्थान, ल्याउने/पठाउने दुईतर्फी हवाई टिकट, खानाको व्यवस्था, उपदान र सवारी प्रबन्ध मिलाउन निकै भन्कटिलो हुने हुँदा मुख्य ठेकेदार कम्पनीले कामदारहरू सप्लाईवाटै लिने नेपालले बताए।

कतारी श्रम ऐनअनुसार दोश्रो कम्पनीले कामदार सप्लाई गर्नु गैरकानूनी हो। तर मुख्य ठेकेदारले दोश्रो पक्ष बनाउँदै कामदार आपूर्ति गर्छ। ‘तह बढ्दा कमिसन पनि बढ्छ। अर्नि काम गर्ने कामदारको हातमा

बढाउँदै आएका छन्। कामदार पठाउने देशले कामदारको न्यूनतम तलब तोके पनि कतार सरकार आफैँले तोकेको छैन। कतारको प्रशासनिक विकास, श्रम तथा सामाजिक सन्चालयले कम्तीमा ७ सय ५० रियाल (२२ हजार ५ सय रूपैयाँ) भन्दा तलको करारपत्रमा प्रमाणीकरण गर्ने गरेको छैन। नेपालले सन् २०१३ जनवारीदेखि लागू हुने गरी नेपाली कामदारलाई न्यूनतम तलब खानासहित १२ सय रियाल (३६ हजार रूपैयाँ) दिनुपर्ने मापदण्ड तोकेको थियो। भन्दा ४० प्रतिशत कम्पनीले पनि यो मापदण्डलाई लागू गरेको छैन। दूतावासबाट अनिवार्य मागपत्र प्रमाणीकरण भएपछि नेपालको मापदण्ड पुरा नगर्ने कम्पनीलाई कामदार दिन रोकेंको राजदूत कोइरालाले बताए। अधिकारवादीहरू कतारले प्रतिघण्टा भन्दा एकमुष्ट रूपमा हातमा पर्ने तलब दिनुपर्ने माग गर्दै आइरहेका छन्। कतार श्रम बजार सुधारको दिशातर्फ उन्मुख छ। कामदारको तलब सुरक्षाका लागि उसले गरेको प्रयास सफल देखिएको छ। खुल्ला बजार भनेर कामदारको तलब नतोक्ने कार्यलाई हिलाइ गर्नुहुन्न,’ अन्तर्राष्ट्रिय श्रमअनुसारको ज्वाला नपाएको भन्दै अन्तर्राष्ट्रिय अधिकारकर्मीहरूले कामदारको मासिक तलब नै कतारले तोक्नुपर्ने दबाव

बढाउँदै आएका छन्। कामदार पठाउने देशले कामदारको न्यूनतम तलब तोके पनि कतार सरकार आफैँले तोकेको छैन। कतारको प्रशासनिक विकास, श्रम तथा सामाजिक सन्चालयले कम्तीमा ७ सय ५० रियाल (२२ हजार ५ सय रूपैयाँ) भन्दा तलको करारपत्रमा प्रमाणीकरण गर्ने गरेको छैन।

नेपालले सन् २०१३ जनवारीदेखि लागू हुने गरी नेपाली कामदारलाई न्यूनतम तलब खानासहित १२ सय रियाल (३६ हजार रूपैयाँ) दिनुपर्ने मापदण्ड तोकेको थियो। भन्दा ४० प्रतिशत कम्पनीले पनि यो मापदण्डलाई लागू गरेको छैन। दूतावासबाट अनिवार्य मागपत्र प्रमाणीकरण भएपछि नेपालको मापदण्ड पुरा नगर्ने कम्पनीलाई कामदार दिन रोकेंको राजदूत कोइरालाले बताए।

अधिकारवादीहरू कतारले प्रतिघण्टा भन्दा एकमुष्ट रूपमा हातमा पर्ने तलब दिनुपर्ने माग गर्दै आइरहेका छन्। कतार श्रम बजार सुधारको दिशातर्फ उन्मुख छ। कामदारको तलब सुरक्षाका लागि उसले गरेको प्रयास सफल देखिएको छ। खुल्ला बजार भनेर कामदारको तलब नतोक्ने कार्यलाई हिलाइ गर्नुहुन्न,’ अन्तर्राष्ट्रिय श्रमअनुसारको ज्वाला नपाएको भन्दै अन्तर्राष्ट्रिय अधिकारकर्मीहरूले कामदारको मासिक तलब नै कतारले तोक्नुपर्ने दबाव

पाउने ज्वाला तोक्नैपर्छ।’ अधिकारवादीहरू कतारले प्रतिघण्टा भन्दा एकमुष्ट रूपमा हातमा पर्ने तलब दिनुपर्ने माग गर्दै आइरहेका छन्। कतार श्रम बजार सुधारको दिशातर्फ उन्मुख छ। कामदारको तलब सुरक्षाका लागि उसले गरेको प्रयास सफल देखिएको छ। खुल्ला बजार भनेर कामदारको तलब नतोक्ने कार्यलाई हिलाइ गर्नुहुन्न,’ अन्तर्राष्ट्रिय श्रमअनुसारको ज्वाला नपाएको भन्दै अन्तर्राष्ट्रिय अधिकारकर्मीहरूले कामदारको मासिक तलब नै कतारले तोक्नुपर्ने दबाव पाउने ज्वाला तोक्नैपर्छ।’

काठमाडौँ (कास)- बलात्कार र हत्याको भूटो आरोपमा पक्राउ परेका एक प्रहरी जवान साढे १३ वर्षपछि निर्दोष प्रमाणित भएका छन्। गोंगबु बसपार्कमा डचुटीमै खटिएका बेला पक्राउ गरिएका प्रहरी जवान मदननारायण श्रेष्ठलाई सर्वोच्च अदालतले निर्दोष ठहरयाएको हो। २०६० कात्तिक ८ गते गोंगबुको न्यु लेसपार गेस्ट हाउसको १०६ नम्बर कोठामा ३१ वर्षीया रीता लामा मोक्तानको शव भेटिन्छ। प्रहरीले छानविन थाच्छ। मृतकका पति कृष्ण लामाले प्रहरी जवान श्रेष्ठ र अर्को व्यक्ति विष्णु सिलवालका नाममा किटानी जाहेरी दर्ता गराउँछन्। जाहेरीमा उनीहरूले रीतालाई अघिल्लो राति गाउँले दोहोरी साँफ रेस्टुरेन्टमा लग्नी वियर खुवाएको र त्यहाँबाट गेस्ट हाउसमा लग्नी बलात्कार र हत्या गरेको दाबी गरिएको थियो। अनुसन्धान क्रममा गोंगबु प्रहरीले गेस्टहाउसमा काम गर्ने १२ वर्षीय सरोज लामालाई केरकार गर्‍यो। गेस्टहाउसमा रम बुकिङ गर्ने थिने हुन् भनी श्रेष्ठका नाममा सनाखतको कागज बनाइयो। जाहेरीमा उल्लिखित सिलवाल भने फरार थिए। प्रहरीले आफ्ना जवान श्रेष्ठलाई यातना दिई ‘म, विष्णु सिलवाल र रीता लामाले दोहोरी रेस्टुरेन्टमा वियर खाएको र पछि गेस्टहाउसमा लगेर बलात्कार गरी आफूले हत्या गरेको’ भनी लेखिएको बयानमा जबर्जस्ती सही गराउँछ। श्रेष्ठले जिल्ला अदालतमा ‘मलाई कूटपट गरी बयान तथा सनाखतको कागजमा सही गराएको हो। मैले कसैलाई मारेको छैन। मलाई प्रहरीले विभिन्न शारीरिक तथा मानसिक यातना दिएका प्रहरी उपरीक्षकउपरसमेत क्षतिपूर्ति दिलाई विभागीय कारवाही गरिएका’ भनी बयान दिन्छन्। प्रहरीको दाबीअनुसार गेस्टहाउस सञ्चालक वसन्तबहादुर थापाले समेत प्रहरी जवान श्रेष्ठको नाम पोलेका थिए तर अदालतमा उनले ‘मेरो गेस्टहाउसमा घटना भएको रहेछ।

जोशीलाई इजलास नदिइने

■ **कृष्ण ज्ञवाली**, (काठमाडौँ)

सर्वोच्च अदालतले वरिष्ठतम न्यायाधीश दीपकराज जोशीलाई तत्काल इजलास नतोक्ने भएको छ। स्रोतका अनुसार इजलास नतोकिएका कारण जोशी मंगलबार हाजिर भएर फर्किएका थिए। प्रधानन्यायाधीश नियुक्त ओमप्रकाश मिश्रको स्वागतका लागि सोमबार जोशी सर्वोच्च अदालतमा पुगेका थिए। उनले नै स्वागत गरेर मिश्रलाई कार्यकक्षमा पुर्‍याउँदै ‘न्यायाधीशबीच कनिष्ठ/वरिष्ठ नहुने’ भन्दै आफूले मिश्रलाई स्विकारेको प्रतिक्रिया दिएका थिए। तर, यो परिस्थितिका कारण सर्वोच्चका केही न्यायाधीश भने रुष्ट भए। स्रोतले भन्यो, ‘संसदीय समितिले नै क्षमता र योग्यतामा प्रश्न उठाइसकेपछि जोशीले न्यायालयको मर्यादाका लागि पनि विवेक पुर्‍याउनुपर्छ भन्ने न्यायाधीशहरूको राय छ।’ अदालत स्रोतले जोशी श्रीमान् हिलो आएकाे कुनै इजलास नपारेको बताएको छ। ‘तर जोशीले अघिल्लो दिन नै सर्वोच्चमा आएर प्रधानन्यायाधीश ओमप्रकाश मिश्रलाई स्वागत गरेर भोलिदेखि नियमित काममा फर्कने अभिव्यक्ति दिएका थिए’ स्रोतले भन्यो, ‘उनीमाथि इजलास नतोकिनु अर्थपूर्ण छ। बुधवारसमेत यो क्रम जारी हुनेछ।’

सर्वोच्च अदालतमा मंगलबारे अनौपचारिक फूलकोट बसेको थियो। त्यसक्रममा अधिकांश न्यायाधीशले घुमाउरो रूपमा ‘न्यायपालिकाको साथ

जोगाउनका लागि विवेक पुर्‍याउन’ सुझाव दिएका थिए। हामीले उहाँलाई सोभै राजीनामा दिनु भन्न मिलेन, संसदीय समितिले नै गम्भीर टिप्पणी गरेको अवस्थामा विवेकसम्मत रूपमा चल्नोस् भनेका हौं, सर्वोच्चका एक न्यायाधीशले भने, ‘उहाँले साँच्चै आफूमाथि अन्याय भएको महसुस गर्नुभएको छ भने पनि संसदीय समितिको निर्णयमाथि चुनौती दिन सक्नुपर्छ। अन्यथा समितिको आदेश लत्याउँदा बाहिर राम्रो सन्देश जाँदैन।’ प्रधानन्यायाधीशमा पुर्‍याएर निकास दिन’ अस्वीकृत भएलगत्तै विदामा बसेका जोशी नयाँ पञ्चानन्यायाधीश नियुक्त भएलगत्तै अदालत आउन थालेका हुन्। उनी सैवधानिक व्यवस्थाअनुसार सर्वोच्च अदालतको वरिष्ठतम न्यायाधीश हुनुका साथै न्यायपरिषद तथा न्याय सेवा आयोगको सदस्य र मेलमिलाप परिषदको अध्यक्ष छन्। न्यायपरिषदले न्यायाधीशहरूको नियुक्ति, सरुवा र उजुरीमाथि कारवाही गर्छ। न्यायपरिषदको वेबसाइटबाट जोशीको नाम हटेको छ भने मेलमिलाप परिषदको अध्यक्षमा उनकै नाम छ।

जोशीलाई इजलास दिएमा राम्रो सन्देश नजाने भनी केही न्यायाधीशले प्रधानन्यायाधीश मिश्रलाई कडा प्रतिक्रियासमेत दिएका छन्। संसदीय समितिले गम्भीर टिप्पणी गरेकाले उनीसँग इजलास ‘सेयर’ गर्न नसकिने केही न्यायाधीशहरूको प्रतिक्रिया थियो। यसअघि सर्वोच्च अदालतकै न्यायाधीश खिलराज रेग्मी संयोजकत्वको समितिले कार्यक्षमता अभाव भएको भनी प्रतिवेदन दिएपछि परमानन्द भ्मालाई इजलास नदिई हाजिर गराइएको थियो। दिर्घगत न्यायाधीश एणबहादुर वमलाई पनि इजलास नदिई हाजिर मात्रै गराइएको थियो। तर जोशीलाई भने लामो समय हाजिरमात्रै गराएर सर्वोच्च अदालतको निर्णयित कामकारवाही चल्न सक्दैन। उनी सैवधानिक इजलासको समेत सदस्य भएकाले राजीनामा नदिएमा अर्को वर्षसम्म सैवधानिक इजलासको कामकारवाही प्रभावित हुनेछ। न्यायपरिषद र न्याय सेवा आयोगले समेत यही समस्या ब्यहोर्ने छन्।

इजलास नतोकिएको पनि नियमित अदालत आउने रणनीतिमा जोशी हुन्। उनी किटका कानुन व्यवसायीले राजीनामा नगर्ने सल्लाह दिएको स्रोतको भनाइ छ। आगामी पुसको दोश्रो साता प्रधानन्यायाधीश मिश्रको पदार्पण सकेपछि जोशीले फेरि प्रधानन्यायाधीशमा सिफारिस हुन सक्ने आशासमेत गरेका छन्। जोशीले २०७५ साल असोज २३ गते मात्रै उमेरहदक कारण अवकाश पाउनेछन्।

भोलिपल्ट मात्रै थाहा पाएँ। कसले मारेको हो, यकिनसाथ भन्न सकिदैन’ भनी वकपत्र गर्छन्। मुद्दामा सबै प्रक्रिया पूरा भएपछि जिल्ला अदालत काठमाडौँले २०६९ वैशाख २७ गते श्रेष्ठलाई जन्मकैदको फैसला गर्‍यो। अदालतले श्रेष्ठलाई यातना दिइएको ठहरसहित ४० हजार रूपैयाँ क्षतिपूर्ति दिन सरकारलाई आदेश गर्‍यो। पुनरावेदन अदालत पाटनले समेत २०६९ जेठ २ गते जिल्लाकै फैसला सदर गर्‍यो। चित्त नबुक्नेपछि श्रेष्ठ सर्वोच्च अदालत पुगे। प्रहरीले गेस्टहाउसमा बस्न नाम इन्ट्री गर्दा श्रेष्ठले रजिस्ट्ररमा सही गरेको दाबी गरेको थियो तर विधिविज्ञान प्रयोगशालाले त्यो उनको हस्ताक्षर नभएको पुष्टि गर्‍यो। त्यसैका आधारमा सर्वोच्चले २०७४ वैशाख ११ गते जिल्ला र पुनरावेदनको फैसला बृटिपुर्न रहेको ठहरसहित उल्ट्याउन आदेश दियो। श्रेष्ठ निर्दोष ठहरिए। जिल्ला अदालतले उनलाई परेको पीडा र क्षतिका आधारमा ४० हजार रूपैयाँ क्षतिपूर्तिको फैसला सुनाएको छ,’ न्यायाधीशहरू दीपककुमार

कार्की र केदारप्रसाद चालिसेको इजलासले गरेको फैसलामा भनिएको छ, ‘उनी निर्दोष देखिएको, शंकाका आधारमा दिएको किटानी जाहेरी र अर्कोले गरिंदिएको सनाखतलाई मात्रै आधार मानेर कसुरदार ठहर गरी जन्मकैदको सजाय गर्ने जिल्ला र पुनरावेदन अदालतको फैसला नमिलेको।’ श्रेष्ठलाई आफ्नो विरुद्धमा बयान गर्ने चरम शारीरिक तथा मानसिक यातना दिएको पुष्टि भएको भन्दै विधिविज्ञान प्रयोगशालाले समेत उनको हस्ताक्षर नमिलेको भनेकाले सर्वोच्च अदालतले दोषी ठहर गर्न नमिल्ने ठप्प्याएको हो। साक्षी सरोज लामाले भनेकै आधारमा गरिएको वकपत्रलाई आधार मान्न नहुने भन्दै सर्वोच्चले अन्य रूपले प्रमाणित नभएसम्म सुनेको कुरा प्रमाणका रूपमा स्वीकार्य नहुने व्याख्या गर्‍यो। यो फैसला हुँदा मदननारायण १३ वर्ष ६ महिना ३ दिन जेल बसिसकेका थिए। गत वर्ष फैसला भएको मुद्दोको पूर्णपाठ सर्वोच्चले हालै तयार पारेको हो।

उद्यमका लागि सामुदायिक भवन

पर्वतको जलजला २ पूर्णगाउँका जनजागरण नारी समूहले निर्माण गरेको भवन ।

तस्विर : अगन्धर तिवारी

कान्तिपुर संवाददाता (पर्वत)

जलजला गाउँपालिका २ माभफाँटको पूर्णगाउँका महिलांले सामूहिक उद्यमशीलता विकासका लागि सामुदायिक भवन निर्माण गरेका छन् । नवजागरण नारी समूहले भवन निर्माण गरेका हुन् ।

०६१ सालमा गठित समूहमा आवद्ध सदस्यले १४ वर्षसम्म देउसीभैलो, भजन र अतिथि सत्कार समेतबाट जुटाएको आठ लाख र श्रमदानसमेतगरी १२ लाख रुपैयाँको लागतमा दुईतले भवन निर्माण गरेका हुन् । समूहमा सबैजसो गृहिणी महिलाहरू आवद्ध छन् । दुई वर्षमा निर्माण सम्पन्न भएको भवनलाई सीपमूलक तालिम सञ्चालन, गाउँले खाद्यान्न प्रशोनीन र सामूहिक हितका लागि उपयोग गर्ने अध्यक्ष जानकी खत्रीले बताइन् । 'हामीले

अहिलेसम्म कतैबाट सहयोग नमारी आफ्नै क्षमताले भवन बनाएका छौं,' उनले भनिन्, 'अब गाउँपालिकाको सहयोग पाए उद्यम सिकने योजना छ ।' लेकफाँटमा अगरवत्तीका लागि प्रशस्त कच्चा पदार्थ पाइने उनले बताइन् । लेकाली जंगलहरूमा धूपी सल्लो, निगालो, अंगार र काउलो प्रशस्ते पाइने भएकाले अगरवत्ती बनाएर आम्दानी गर्न सकिने समूहकी सल्लाहकार जयन्ती खत्रीले बताइन् । त्यसबाहेक लेकफाँटमा वखै तरकारी प्रशस्ते फलाउन सकिन्छ । साउनदेखि कात्तिकसम्म फल्ने तरकारी बाली प्रशोधन गरेर बजार पठाउन सके घरमै वसेर आम्दानी गर्न सकिने महिलाहरूले बताएका छन् । लेकफाँटको जंगल र पाखोबारीमा टिमुर उत्पादनको सम्भावना छ ।

'सिस्नोको पाउडर बनाउन सकिन्छ,' समूहकी उपाध्यक्ष जयन्ती खत्रीले भनिन्, 'त्यसका लागि

हामीलाई तालिम चाहियो । हाम्रो भवन वनेकाले प्रशोधन गर्न, स्टोर गर्न र सुकाउन अब समस्या हुँदैन ।' गाउँसम्म पुगेको कच्ची सडकमा वर्षायामका केही महिना सवारी आवागमन अवरुद्ध हुन्छ । तरकारी प्रशस्त फल्ने सिजनमा सडक अवरुद्ध हुँदा बजार पठाउन समस्या छ । यहाँ फल्ने तरकारी सुकाएर प्याकेजिङ गरेपछि हिउँदमा बजार पठाउन सके राम्रो आम्दानी गर्न सकिने महिलाले बताएका छन् । 'गाउँपालिकाले तालिम र प्रविधिमा सहयोग गरोस्,' अध्यक्ष खत्रीले भनिन्, 'हामी घरघरै उच्चमी तयार गर्छौं ।'

नजिकको बजार र गाउँपालिकाको केन्द्र पुरेग फर्कन दिनभर लाग्ने भएकाले कृषि उपज बिक्री गरेर तत्काल आम्दानी लिन नसकिने भएकाले वैकल्पिक आयआर्जनमा लाग्नुपर्ने उनले बताइन् । पूर्णगाउँमा करिब ५० घरधुरी छन् ।

यहाँका आधाजसो पुराना बासिन्दा सुविधा र अवसरको खोजीमा वसाईसराइ गरेर गएका छन् । गाउँका अगुवाले स्थानीय स्रोतसाधनमा आधारित उद्यमलाई व्यवस्थित गर्नसके वसाई गएकाहरूलाई गाउँ फर्काउन सकिने गाउँले बताउँछन् । 'यहाँका धेरैले घर र खेतबारी अलपत्रै छोडेर हिँडेका छन्,' स्थानीय अगुवा प्रेमबहादुर बस्नालले भने, 'यहाँका स्रोतसाधनको भरपुर उपयोग गर्नसके धेरैलाई रोजगार दिन सकिन्छ ।'

गाउँपालिका अध्यक्ष रामकृष्ण मल्लले सामुदायिक भवनको उद्घाटन गर्दै सानो व्यवसाय र उद्यमशीलताका लागि अब समस्या नहुने बताए । 'तपाईंहरूमा इच्छाशक्ति हुन्थप्यो,' उनले गाउँलेलाई भने, 'व्यवसायमा हामी सहयोग गर्छौं ।' स्थानीय सरकारले गर्नसक्ने सहयोग गाउँपालिकास्तरबाट हुने उनले बताए ।

गाउँपालिका कार्यालय गाविसमै

■ आश गुरुङ (लमजुङ)

पुरानो व्यवस्थाको स्थानीय निकाय हुँदा निर्माण गरिएका र प्रयोगमा रहेका कतिपय भौतिक संरचना संघीयता कार्यान्वयनपछि व्यवहारमा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएका छन् । यहाँ कार्यालयहरू कानुनी रूपमा भने अझै पनि स्थानीय तहको नाउँमा गएका छैनन् ।

बेसीसहरमा रहेका कार्यालयका शाखा, उपशाखा तथा सम्पर्क कार्यालय गत आर्थिक वर्षभित्रै स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिएका थिए । तर, ती पुरानै कार्यालयका नाममा छन् । हाल स्थानीय तहमा रहेका सबै गाउँपालिकाका कार्यालय साविकका गाविसको भवनमा छन् । भन्दा १६ महिनायता स्थानीय तह वसेर कार्य सञ्चालन भइरहेको भए पनि धनीपुर्जामा नाम फेरिएका छैनन् ।

स्थानीय तहमा स्थानीय निकायको संरचना कानुनी रूपमा ल्याउन ऐन बन्ने बाँकी रहेको जनप्रतिनिधि बताउँछन् । गाविस कार्यालय हुँदा गाविस सचिव, सहायक, गाविसको सेस्ता र स्टोरलगायतका लागि बनाइएका भवनमा हाल गाउँपालिकाका कार्यालय छन् ।

दूधपोखरी गाउँपालिकाका अध्यक्ष छुप्रीमाया गुरुङका अनुसार गाउँपालिकाको कार्यालय साविक गौडा गाविसको कार्यालयबाट सञ्चालन हुँदै आएको छ । हाल दूधपोखरी गाउँपालिका ६ गौडामा रहेको कार्यालयलाई वडा ३ र ४ को सीमाक्षेत्र इलमपोखरी लेपारचोकमा सार्ने निर्णय भएको छ । तर, जोनेबाट उक्त ठाउँसम्म सडकको

नयाँ संरचनाअनुसार स्थानीय तहका कार्यालय सञ्चालन भइरहे पनि जग्गाधनी पुर्जामा अझै गाविसकै नाम

ट्याकसमेत खुलेको छैन । 'लेपारचोकमा अब प्राविधिक पठाउँछौं । अनि मात्रै कार्यालयका भवन बनाउने कुरा अघि बढ्छ,' उनले भनिन् । गाउँपालिकाको छुट्टै कार्यालय नभएको र विभिन्न उपशाखाहरू भाडाको घरमा बस्न बाध्य भएको उनले बताइन् ।

क्वोलासोथर गाउँपालिकाको कार्यालय साविक मालिङ गाविसको कार्यालयमा छ । द्रुम्दा तत्कालीन विद्रोही माओवादीले भत्काएको उक्त कार्यालय पुर्ननिर्माण गरिएको छ । हाल क्वोलासोथर २ मा पर्ने उक्त भवनमा क्वोलासोथर गाउँपालिकाको कार्यालय छ । गाउँपालिका अध्यक्ष प्रेम धलेका अनुसार साविक गाविस भवनमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको कार्यालय छ । अन्य शाखाहरू शारवा माविको छात्रावास भवनमा राखिएको छ । 'गाउँलेले जग्गा दान गर्नेबारे कुरा अघि बढेको छ । जग्गा व्यवस्थापनपछि हामी भवन बनाउँछौं । त्यसपछि सहज हुन्छ,' उनले भने । दोर्दी गाउँपालिका अध्यक्ष ओमबहादुर गुरुङका अनुसार गाउँपालिका कार्यालय साविक कृषि सेवा केन्द्रको भवनमा छ । तत्कालीन विद्रोही माओवादीले इन्द्रकालमा आगो लगाइदिएपछि ध्वस्त संरचना शान्ति स्थापनापछि कृषि सेवा केन्द्र पुनःस्थापना गरिएको थियो । उक्त भवन गाउँपालिकाले मर्मत गरी कार्यालय

सञ्चालन गरेको अध्यक्ष गुरुङले बताए । 'हामीले भवनको मर्मत गरेर कार्यालय चलाएका छौं । छानो चुहिने भएको छ,' उनले भने, 'यही जग्गामा नयाँ भवन बनाउने सोच बनाएका छौं ।' उनका अनुसार कृषि सेवा केन्द्र गाउँपालिकाको नाममा आए पनि जग्गा नामसारी भने अझै भइसकेको छैन ।

मर्स्याङ्दी गाउँपालिका अध्यक्ष अर्जुन गुरुङले गाउँपालिका कार्यालय साविक भुलभुले गाविसको कार्यालयमा सञ्चालन गरिएको बताए । उक्त कार्यालय हाल मर्स्याङ्दी गाउँपालिका ८ मा पर्छ । कृषि र पशुको शाखा खुदीमा छ । उनीहरू यसअघि स्थानीय निकाय हुँदा निर्माण भएका कार्यालयमै बसेका छन् । शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत शाखालाई पञ्चविचार प्राविको भवनमा राखिएको छ । 'गाउँपालिकाको नाममा जग्गा छैन । यसअघिको गाविस भवनको नामको जग्गा गाउँपालिकाको नाममा ल्याइएको छैन । कार्यालय निर्माणका लागि जग्गाको अभाव छ' उनले भने । उनका अनुसार साँघुरो संरचनामा जसोतसो काम गर्दै आइएको छ । 'हिजोको स्थानीय निकायको नामका संरचना स्थानीय तहमा आइसकेको छ । तर, स्थानीय तह हाम्रो मातहतमा आएको पुर्ण भने बनेको छैन,' उनले भने । जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख लोकराज पाण्डेले हिजोका सबै संरचना स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भइसकेको बताए । 'सबै सम्पति स्थानीय तहमा गइसकेको छ । यो स्थानीय तहको सम्पति हो,' उनले भने, 'स्वतः गइसकेको सम्पति यत्तिकै राख्ने वा नामसारी गर्ने त्यो स्थानीय तहको काम हो । सायद विस्तारै गल्न' ।'

भूकम्पले घर भत्काएपछि अन्न भण्डारणका लागि गोरखाको सिरानचोक गाउँपालिका-६ गाबुको खैरेनीवन टोलका किसानले बनाएको भकारी । बाँसको बेरामा माटोले लिपपोत गरी खरको छानो हालेको भकारीमा ४० सुरीसम्म धान राख्न सकिन्छ । गोरखामा तराईकै जस्ता भकारी बनाउने चलन भूकम्प अधिसम्म थिएन ।

तस्विर : हरिताम उप्रेती

रजत विजेतालाई प्रदेशको सम्मान

कान्तिपुर संवाददाता (पोखरा)

इन्डोनेसियामा गत साता सम्पन्न १८ औँ एसियाली खेलकुदमा रजत पदक जितेका नेपाली पारगलाईडिङ टिमलाई मंगलबार गण्डकी प्रदेश सरकारले सम्मान गरेको छ । पहिलोपल्ट सहभागी भएर पदक दिलाएर नेपाल र प्रदेशको शिर उचो बनाएको भन्दै सामाजिक विकास मन्त्रालयले खेलाडीलाई सम्मान गरेको हो । रजत जितेका टिमका ५ खेलाडीलाई जनही एक लाख रुपैयाँसहित दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरियो । प्रशिक्षक र व्यवस्थापकलाई जनही २५ हजार प्रदान गरियो ।

खेलाडीमा टिम क्याप्टेन विमल अधिकारी, विजय गौतम, युक्ेश गुरुङ, सुशील गुरुङ र विशाल थापा छन् । मुख्य प्रशिक्षक योगेश भट्टराई, सहायक प्रशिक्षक सानुबाबु सुनुवार र टिम व्यवस्थापक शैलेन्द्र राउत पनि

सम्मानित भए । उनीहरूलाई मुख्यमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङ, सामाजिक विकासमन्त्री नरदेबी पुन, प्रमुख सचिव लक्ष्मीराम पौडेल, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका उपाध्यक्ष डा. गिरिधारी शर्मा पौडेलले सम्मान र पुरस्कार वितरण गरेका थिए । प्रदेश मान्त्रिपरिषदो गत बुधबार बसेको बैठकले उनीहरूलाई सम्मान गर्ने निर्णय गरेको थियो ।

एसियाली सहभागी भएर महिलातर्फ छैटौँ स्थानमा रहेका खेलाडी त्रिशा श्रेष्ठ बम्जन, प्रतिभा भुजेल र सविता तामाङलाई पनि सम्मान गरियो । मुख्यमन्त्री गुरुङले यस खेलको विकासमा प्रदेश सरकार लागिपर्ने प्रतिवद्धता जनाए । मन्त्री पुनले लगानी बढाउने जानकारी गराइन् । मन्त्रालयका सचिव कृष्णमुरारि न्यौपानेले खेल नीति र योजनाबारे बताए । प्रदेश सरकारले केही समयअघि क्रिकेट र करण केसीलाई पनि १ लाखसहित सम्मान गरेको थियो ।

गुरुङका पुरोहित थकाली

गुरुङ गाउँमा जन्मे-हुर्केका सुकबहादुर थकाली गुरुङको कर्मकाण्डीय संस्कारमा सघाउँदै आएका छन्

कान्तिपुर संवाददाता (मनाङ)

शिरमा हाकाटोपी । सेतो कर्मिज अनि बायाँ हातमा घडी लगाएका सुकबहादुर थकाली भूतपूर्व सैनिकजस्तै देखिन्छन् । तल्लो मनाङको नासों गाउँपालिका ८ ताचैका उनी उमेरले ७० नाघे । जो कोही भेट हुँदा उनी गुरुङ भाषा बोल्छन् । छिमेकीसंग गुरुङ भाषामै भलाकुसारी गर्छन् । स्थानीयका उनी पुजारी हुन् ।

उनले गुरुङ समुदायको कर्मकाण्डीय कार्य गर्दै आएका छन् । आवश्यकताअनुसार गुरुङ समुदायको जन्मदेखि मृत्युमा गरिने संस्कारमा उनी खटिन्छन् । गाउँका पूजापाठका उनी गुरु नै हुन् । उनी अघि नसरेसम्म गाउँमा कुनै पूजापाठ हुँदैन । गाउँको सबैभन्दा ठूलो पूजा 'ट्हों पूजा' हो । जहाँ जिउँदो मृगलाई समातेर पूजा गरिन्छ । त्यही पूजाको नेतृत्व गर्छन् थकाली ।

गाउँका गुरुङ पुरोहित दिवंगत भएपछि उनीहरूका नयाँ पुस्ताले बाउबाजेको पसा गरेनन् । उनीहरूको संस्कारलाई थकालीले चलाइदिएका छन् । ताचैमा लामा वा घ्याब्रेद्वारा मृत्यु संस्कार गर्ने गरिन्छ । घ्याब्रेले संस्कार गर्न चाहनेको घरमा घ्याब्रे बनेर मृत्यु संस्कार फुकाउने कार्य गर्दै आएको उनले बताए । 'म त नाम मात्रैको थकाली । सबै गुरुङजस्तो ।

भाषा, संस्कार र संस्कृति पनि गुरुङकै,' उनले भने, 'त्यसैले गुरुङको पुरोहित भएर गुरुङकै सेवामा वसें ।' गाउँघरमा मानिने विभिन्न प्राकृतिक देवताको पूजापाठ सुकबहादुर थकालीले गर्दै आएको स्थानीय सोलवहादुर गुरुङ बताउँछन् । 'हामी गुरुङले

मनाङको नासों गाउँपालिका ७ ताचैका ७० वर्षीय पुरोहित सुकबहादुर थकाली ।

तस्विर : आश गुरुङ

बरु सिकेका छैनौं । उहाँ (सुकबहादुर) ले गुरुङ संस्कारका कार्य गर्नुहुन्छ,' उनले भने ।

स्थानीयबासीसमेत रहेका नासों गाउँपालिका अध्यक्ष चन्द्र धलेका अनुसार गुरुङ समुदायको कर्मकाण्डमा सुकबहादुर थकालीलाई बोलाइन्छ । 'कर्मकाण्डका काम सुकबहादुर एक्लेले सक्ने कुरा भएन । मृत्युकार्यमा घ्याब्रे राख्न चाहनेले सुकबहादुरलाई बोलाउँछन्,' उनले भने, 'पूजापाठका उनी गुरु नै हुन् । गाउँकै सबैभन्दा ठूलो ट्हों पूजा गर्ने गुरु नै सुकबहादुर हुन् ।' गुरुङ समुदायको कर्मकाण्ड, गाउँको पूजापाठमा सुकबहादुरले निकै योगदान पुर्‍याएको धले बताउँछन् ।

'गाउँघरमा भ्जारफुक गर्ने, सातो बोलाउने, कोही विरामी हुँदा पन्छाउने कार्यमा सुकबहादुर सक्रिय छन्,' उनले भने । सुकबहादुरको उमेर दक्कंदै गएको र पछिल्लो समय युवामा संस्कार संस्कृतिका काम

सिकने र सिकाउने प्रचलन घट्दै गएपछि समस्या पर्दै गएको उनले बताए ।

थकाली समुदायमा सबैभन्दा उपल्लो जातको रूपमा थकालीलाई लिने गरिन्छ । सुकबहादुरको पुख्र्यौली मुस्ताङको थाकखोला हो । उनका अनुसार सुरुमा उनका जिजु च्याङ ढ्हावु धारापानीमा आएर बसे । भोलामा सामान लिएर व्यवसाय गर्दै उनका जिजु थाकखोलाबाट आएका थिए । उनका बाजे लुप्त धारापानीमै रहे । बुवाको नाम सार्की हो । 'आमाका सन्तान कोही नबचेपछि सानो जातको नाम राख्नुपर्छ भनेर सार्की राखेको र ।

म उही सार्कीको छोरा हुँ,' उनले भने, 'बुवा हुँदै म ताचैमा आएर वसें । यही घरजन्म भयो । यहीँको गुरुङ संस्कार संस्कृतिमा हुर्किएँ ।' ताचैको गुरुङ गाउँमै हुर्किएर भाषासँगै संस्कार र कर्मकाण्ड गराउन सिकेको उनले बताए ।

नो वन किल्ड निर्मला

बालिका हराएको गुनासो लिएर आउने अभिभावकलाई रिक्तो हात निराश फर्काए । उनकै बलात्कारपछि हत्याजस्तो संवेदनशील घटनामा न छानबिनको तत्परता देखाउन सके न दोषी पत्ता लगाउने योग्यता । नेपाल प्रहरीको सुनियोजित वा हेलचेक्र्याईको चरम रूप वा लापरवाह हुनुपर्छ- प्रमाणहरू लुप्त पार्न शंकास्पद व्यवहार देखिए, नक्कली दोषी खडा गर्ने र कानुन, समाज र विवेकमाथि छारो हाल्ने नियत ।
कञ्चनपुरकी तेह्र वर्षीया निर्मला पन्तको आत्माले शान्ति पाउन नसकेको निष्कर्षमा पुगी छानबिन समितिका एक सदस्यले राजीनामा दिँदा आफ्नै ज्यानको सुरक्षाका लागि गृहार मारेग । शक्तिशाली अपराधीबाट जुत्सुकै समयमा हत्या गर्न सकेको प्रबल सम्भावना’ रहेको आल्याएर उनले छानबिनकर्तामाथि परेका दबावमाथि नै छानबिनको दरकार देखाएका छन् ।
प्रहरीले सुरुवाटै सही छानबिन गरेन । नागरिक आन्दोलन उठेपछि खडा गरिएका अभियुक्तलाई स्थानीयवासीले विववास गर्नुन् । मानव अधिकार आयोगले पनि अनुसन्धानमा प्रहरीलाई दोषी भन्यो तैपनि हत्याका दोषीको यकिन छैन । केही वर्षअघि दिल्लीमा युवती बलात्कारपछि हत्या प्रकरण सुल्झाउन नसक्दाको घटनामा आधारित हिन्दी चलचित्र ‘नो वन किल्ड जेसिका’ जस्तो भनेर जनमानस आक्रोशित छ । प्रहरीकै कारण घटनास्थलको वातावरण शंकास्पद रह्यो । छानबिन त सुरुका छानबिनकर्ता प्रहरीमाथि नै गर्नुपर्ने भएको छ ।
जघन्य अपराधका घटनामा वास्तविक न्याय दिलाउन सकिँदैन । ज्यानको क्षतिपूर्ति केही गरी हुँदैन । मान्छेको मूल्य १० लाखले किन्दैन । अपराधीलाई कारवाही गरेर थोरै भए पनि न्यायको अनुभूति दिलाउने हो । भोलिका दिनमा यस्ता घटना नहोऊन् भनेर कानुनी राज्य कायम राख्ने हो । यसमा अनुसन्धान त परेको कुरा, सुरुवाटै खेलाँची र ढाँटढुँट भयो । जन्ताको दबावपछि मात्र राज्य र प्रहरीले अलिकति तातो देखाए । यस्तो काम त प्रहरीको नियमित प्रणालीमै हुनुपर्थ्यो ।
अब त निर्दोषलाई दोषी ठहराइन्छ कि भन्ने ठूलो जनआशंका छ । त्यसबाट दोहोरो अन्यायको खतरा छ । न्याय दिँदा नातागोता वा आफ्नो मान्छे भन्न पाइँदैन । तर जिम्मेवार अधिकारीहरू त्यस्तै देखिएपछि पीडितका लागि न्याय, प्रहरी, फौजदारी कानुन, राज्य, राहतको कुनै प्रयोग हुँदैन । राज्य भनेकै निमुखाका लागि हुनुपर्ने हो । यो घटनाले हाम्रो प्रणालीमा ठूलो झ्याड देखाएको छ ।
सरकारी मुद्दामस्बन्धी ऐन, प्रहरी ऐन, अपराध संहिताजस्ता सबै ऐन-कानुनअनुसार यो मुद्दा सम्बन्धित प्रहरीले नै अनुसन्धान गर्ने हो । त्यो भनेको कञ्चनपुर प्रहरी । उसको अनुसन्धानमा त्रुटि देखिए मात्र माथिल्ला निकाय वा महानिरीक्षकले अर्को भरपर्दो टोली पठाउने हो । प्रहरीलाई नै आरोप लागेको अवस्थामा निजामतीतर्फका अनुसन्धान अधिकृत आवश्यक परे महान्यायाधिवक्तासँग सल्लाह गरेर माग गर्ने हो, प्रहरीलाई नवचाइयोस् भनेर ।
अनुसन्धानप्रति जिम्मेवार पनि, उत्तरदायी पनि प्रहरी नै हो । निजामतीको नेतृत्वमा समिति बनाउने प्रचलन आफैँमा त्रुटिपूर्ण छ । त्यही समितिका सदस्यले पनि राजीनामा दिँदा ज्यानको खतरा देखाएपछि थप मिडियन अनुसन्धान गर्न प्रहरी आफैँ अग्रसर हुनुपर्छ । उनी, परिवारका सदस्य, आवश्यक परे अन्य सदस्यको पनि कल रेकर्ड्स जाँच्दै दबावका स्रोत पहिल्याउने र मूल दोषीसम्म पुग्न प्रयास गर्ने ।
निर्मलालाको आत्मालाई न्याय, परिवारजनलाई सान्त्वना र समाजलाई कानुनको ढाडस दिन प्रहरीले बलियो अनुसन्धान गर्नुपर्छ । सुरुमा अनुसन्धान गर्ने प्रहरी र तिनका तत्कालीन अधिकृतउपर नै पोलिग्राफी परीक्षणसमेत गरी हेलचेक्र्याई वा बर्दनियत पहिल्याउनु र दोषीलाई कठघरामा उभ्याउनुपर्छ । प्रहरी महानिरीक्षकले भरपर्दो टोली बनाएर अनुसन्धान गराउन सकेनन् भने दोषी कहिल्यै नदेखिन सक्छ र त्यसै कमजोर हुँदै गएको प्रहरीको प्रतिष्ठा गायब हुनेछ ।

पेचिलो बन्दै छानबिन

किशोरीको बलात्कारपछि हत्या घटना भन्नु पेँचिलो बन्दै गइरहेको छ । घटना भएको सहिन्नो भइसक्यो, तर वास्तविक अपराधी पहिचान हुनसकेको छैन । किशोरी बलात्कार–हत्या छानबिन समिति २ पटक गठन भयो, तर अपराधी निघ्रक्कसँग घुमिरहेको छ । शून्य अवस्थादेखि घटनाको छानबिन गर्न उच्चस्तरीय छानबिन टोली गठन भए पनि म्यादभित्र प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्न सकेन । बरु ज्यानको असुरक्षको कारण देखाउँदै छानबिन समितिबाट उपसचिव वीरेन्द्र केसीले राजीनामा दिएका छन् । अब घटनाको वास्तविक तथ्य बाहिर आउने प्रबल सम्भावना देखिएको छ । घटनाको वेवास्ता गर्ने प्रहरी, प्रमाण मेटाउन सहयोग गर्ने प्रहरी, घटना स्थलमा किशोरीको सुरुवाल पखाल्ने प्रहरी तथा उपसचिवलाई धम्की दिने व्यक्तिलाई केँरकार गरेमा वास्तविक सत्य-तथ्य बाहिर आउन सक्छ ।

– **प्रमोद पौडेल**, *श्रीपुर, वीरगन्ज*

नेतृत्व हत्याउने होडबाजी

कांग्रेसमा केही समय पहिले उमेर हदको विषयले चर्चा पाएको थियो । अहिले फेरि आगामी महाधिवेशनमा नेतृत्व कसले हत्याउने भनी संस्थापन र संस्थापन इतरका विभिन्न समूहका भेला तथा छलफल हुनुहालेको छ । अब मूलकुरो होउन् नैतृत्व र ऊसँग असहमत वा भावी दिनमा पद हात लगाउने पक्षको । यदि पार्टी सफल, सरकारमा रहेको तथा मुलुकका लागि पार्टीको जरुरत भएको भनी जनताले ‘हाइदाइ’ गरेको भए यस्ता चर्चाले खासै महत्त्व पाउने थिएन । विकासको कुरा छोडौं । समय अनुकूल पार्टीलाई परिचावित गरको पाइँदैन । बेलाबखत कुनै आन्दोलनको आवश्यकता देखिएपछि विरोधको प्रमुख एजेन्डा बनाउने बाहेक खासै गतिलो प्रस्तावना आउँदैन । मुलुक संघीयतामा गइसकेकपछि खै सोही अनुस्र्धको सांगठानिक स्वरूप ? पार्टीको अबको एजेन्डा के हुने ? हिजो हिन्दु राष्ट्र हटाउने अन्य दलको अभियानमा साक्षी बस्नाले कति नोक्सानी भयो ? महामन्त्री नखुलेर सो एजेन्डाको वकालत गर्छन्, न अब पार्टी पँक्ति नै यो सब सकि्यो भनेर जनतालाई अर्थाउन सक्छन् । संघीय तथा केन्द्रको चुनावमा कस्युनित पार्टीबीच कार्यगत एकता तथा मिलेर चुनाव लड्दा यता कांग्रेसका उम्मेदवार भनेका खुलतीबाट, कोठाबाट र ब्रिफकेसबाट छानिए । अब यी सब देखेर, चेतैर गाउँ, टोलदेखि केन्द्रसम्म प्रजातान्त्रिक तवरले नेतृत्व चयन हुनुपर्छ ।

– **श्रीकृष्ण राजवंशी**, *सुनकोसी-३, सिन्धुली*

सोचमा परिवर्तनको खाँचो

शनिवार, प्रकाशित सरिता तिवारीको ‘तीज खारेजीको प्रश्न’ले धर्म र संस्कृतिको नाममा समाजभित्र मौलाएको धार्मिक अन्धविश्वासको रीतिरिवाज, त्यसभित्र भएको पुँजीवादको व्यापारिक घुसपैठ र पुँजीवादकै मिल्नसिलामा सक्कली वा नक्कली रूपका पुँजी प्रदर्शनीको सामाजिक मनोवैज्ञानिक स्पष्टांले निम्त्याएको आधुनिक विसंगतिलाई छलंग पारेको छ । हिन्दु धार्मिक समाजका महिलाले पालना गर्नुपर्ने जेजाँत धार्मिक संस्कार, रीतिरिवाजका कर्म छन्, सबै परापूर्वकालदेखि चलिआएका सामन्ती समाजको रग्नो र असल पति पाउने अपेक्षा गर्दै पानी पनि नखाई निराहार बस्नुपर्ने कठोर ब्रत, शिर्वालिङ्गको पूजा, ऋषिपञ्चमीका दिन गरिने धार्मिक विधि, रीति र संस्कार सामन्ती समाजले लाडेको धार्मिक सतर् अर्थात् सजायका अंश हुन् । धर्मले पत्नीको दीर्घायुका लागि निराहार ब्रत बस्नुपर्ने व्यवस्था पुरुषमा नराखी किन महिलामा मात्र राख्यो ? पत्नीको दीर्घायुको कामना गर्ने दायित्व के पुरुषमा हुँदैन ? अर्थात् पतितको दीर्घायुको कामना गरेको भनेर देखाउन महिलाले कठोर ब्रत नै बस्नुपर्छ ? तीजमा गरिने यी धार्मिक विधि र रीतिले हिन्दु धर्म पुरुषप्रधान छ भन्ने प्रष्ट हुन्छ । सुधारको लागि चेतना र सोचमा नै परिवर्तनको महाकम्पन ल्याउन सक्नुपर्छ ।

– **एलबी आले मगर**, *वीरगन्ज, पर्सा*

प्रहरी नियन्त्रणमा पत्रकार

समाचार प्रकाशित गरेको आधारमा पत्रकार राजु बस्नेतलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । हरिसिंह ईटा–टायल कारखानाको जग्गा भूमाफिया र सत्ताकूट नेकपाका सांसदहरू पम्फा भुसाल र राजकाजी महर्जन मिलेर विक्री गर्नेलागेको समाचार लेखेपछि उक्त समाचारले आफ्ना सांसदहरूको बदनामी गरेको भन्दै नेकपा निकट एक व्यक्तिले जिल्ला अदालतमा उजुरी दिएकै आधारमा बिना छानबिन हचुवा पारामा बस्नेतलाई नियन्त्रणमा लिनुले सरकार दुई तिहाइको दम्भसाथ अगाडि बढेको प्रष्ट हुन्छ । प्रेस कार्डनितको क्षेत्राधिकारलाई समेत मिचेर सरकारले जुन रवैया अपनाएको छ, त्यसले कालान्तरमा सरकारलाई नै कमजोर पार्ने निश्चित छ । प्रेस स्वतन्त्रतामाथि हस्तक्षेप गर्दा तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्रले समेत सत्ता गुमाएका थिए भने पत्रकार बस्नेतको घटनाले सरकारमाथि गम्भीर संकेत नजानुला भन्न सकिन्न ।

– **एसपी बडु**, *कृष्णपुर-६, कञ्चनपुर*

निराशासँगै आशा पनि बगेरेली भेटिन्छन् । उपचार नपाएर एक अबोध बालकको मृत्यु हुन्छ । उपचार नपाएर एक गर्भवती महिलाको मृत्यु हुन्छ । बलात्कारको घटना दिनहुँ हुन्छन् । पहिरनदेखि संस्कारका मौलिक परम्परामाथि आयातित संस्कार हावी हुँदै गएको छ । सामाजिक सद्भाव र एकता जोड्ने स्थानीय क्लवहरू हटेर विदेशी आईएनजीओको प्रभाव बढ्दै गएको छ । 'एक घर एक विदेश'को संस्कार मौलाएको छ । अलिअलि भएको खेतीयोग्य जमिन पनि प्लेटिड र बाँभोमा परिणत भएको छ । वगीय विभेद बढ्दो देखिन्छ । धर्म, संस्कार कुन्चेर आधुनिकताको नाममा वैभचार मौलाएको छ । गर्भपतन र पारपाचुकेका घटना बढ्दै गएका छन् । प्रहरी चौकी, जेल, अदालत, अस्पतालमा मान्छेको भिड बढ्दै गएको छ । यो सम्य समाजको संकेत होइन । सेवाका हातहरू व्यवसायी बन्दै गएका छन् । स्वास्थ विनाका सम्बन्धहरू विस्तारै हराउँदै गएका छन् । घरहरू एक्लिएका छन् । वृद्ध वावुआमाका आँखा जवान छोराछोरीको प्रतीक्षामा व्यग्र देखिन्छन् । मानवीय भावना जीर्ण बन्दै गएको छ । पिक्न छोडेर
सोफामा बस्नुलाई विकास र समृद्धि मानिएला, तर तिर्खा लागेको बेला पानी छोडेर हिँड्स्की

समस्याबाट भाग्ने होइन

प्रधानमन्त्री कार्यालयले सबै मुख्यमन्त्रीलाई निम्तो पठाएर भदौ २४ गते बोलाएको प्रेशर परिपद बैठक तयारी नपुगेको भनी स्थगन गरियो । मुख्यमन्त्रीहरू संलग्न हुने परिपद बैठक तयारी नपुगेको भनी सार्नु दुर्भाग्यपूर्ण हो । २०७४ चैतमा प्रेशर र संघको अधिकार सम्बन्धी विवादित बुँदामा प्रधानमन्त्रीको आशवासन पुरा नभएकाले मुख्यमन्त्रीहरूको भदौ २१ र २२ गते पोखरामा भएको भेला र त्यसको निर्णय प्रधानमन्त्रीलाई मन नपर्दा प्रदेश परिपद सारिएको अड्कल गर्न सकिन्छ । समाधान आम्ने-सामने बसेर हुन्छ, नकि समस्याबाट भागेर । संघीयता लागू भइरहेकै बेला देखिएको विभिन्न समस्याको एकमात्र समाधानको बाटो वार्तालाप र बैठक नै हो । समाधान खोज्न उक्त परिपद एउटा महत्त्वपूर्ण साधन हुनसक्यो ।

– **महेन्द्रसिंह बम**, *टीकापुर-१, कैलाली*

पाठक मञ्च

एक घर, एक विदेश

निराशासँगै आशा पनि बगेरेली भेटिन्छन् । उपचार नपाएर एक अबोध बालकको मृत्यु हुन्छ । उपचार नपाएर एक गर्भवती महिलाको मृत्यु हुन्छ । बलात्कारको घटना दिनहुँ हुन्छन् । पहिरनदेखि संस्कारका मौलिक परम्परामाथि आयातित संस्कार हावी हुँदै गएको छ । सामाजिक सद्भाव र एकता जोड्ने स्थानीय क्लवहरू हटेर विदेशी आईएनजीओको प्रभाव बढ्दै गएको छ । 'एक घर एक विदेश'को संस्कार मौलाएको छ । अलिअलि भएको खेतीयोग्य जमिन पनि प्लेटिड र बाँभोमा परिणत भएको छ । वगीय विभेद बढ्दो देखिन्छ । धर्म, संस्कार कुन्चेर आधुनिकताको नाममा वैभचार मौलाएको छ । गर्भपतन र पारपाचुकेका घटना बढ्दै गएका छन् । प्रहरी चौकी, जेल, अदालत, अस्पतालमा मान्छेको भिड बढ्दै गएको छ । यो सम्य समाजको संकेत होइन । सेवाका हातहरू व्यवसायी बन्दै गएका छन् । स्वास्थ विनाका सम्बन्धहरू विस्तारै हराउँदै गएका छन् । घरहरू एक्लिएका छन् । वृद्ध वावुआमाका आँखा जवान छोराछोरीको प्रतीक्षामा व्यग्र देखिन्छन् । मानवीय भावना जीर्ण बन्दै गएको छ । पिक्न छोडेर
सोफामा बस्नुलाई विकास र समृद्धि मानिएला, तर तिर्खा लागेको बेला पानी छोडेर हिँड्स्की

मानव अधिकारको वेवास्ता

हृदयमन राइस्ट्र वाचका क्लाइभ वर्ल्ड विनले कान्तिपुरमा अर्थ्यएको नेपालमा द्वन्द्वकालीन अपराधमा संलग्न मुख्य अपराधीहरूलाई के कस्तो कारवाही होला ? यदि भएन भने के होला भनी लेखेको लेखलाई कुनै पनि द्विदत समूहले क्रिया/प्रतिक्रिया नगरेको देख्दा डेढेक लाग्यो । के क्लाइभले भनेजस्तो स्थिर सरकार बनेर पनि अपराधीहरू यसरी लगातार एकपछि भएको भेला र त्यसको निर्णय प्रधानमन्त्रीलाई सुरक्षित भएको हो ? या उनीहरू अफ्र महसुर भएका हुन् ? सरकार मानव अधिकार संरक्षणमा किन मौन ? यदि बलियो सरकारले यो काम गर्न सक्दैन भने क्लाइभले भनेजस्तो नेपालका संदिग्ध अपराधीहरू तथा सरकारी अधिकारीहरू विदेश भ्रमणमा जाँदा अन्तर्राष्ट्रिय कानुन आकर्षित भई अन्तर्राष्ट्रिय अदालतबाट

लाई आलोचना गर्नेहरूलाई एमालेले गजबका बौद्धिक मान्यथ्यो । त्यस्तै एमालेको ‘साँघुरो राष्ट्रवाद’वाला कुरालाई आलोचना गर्नेहरू माओवादीको नजरमा सच्चा बुद्धिजीवी हुन्थे, देश सेवामा समर्पित । अहिले दुई पार्टी भावनामै पनि एक भएको देखाउनुपर्ने चुनौती भएर होला, यी दुई मुद्दामध्ये जसलाई आलोचना गर्नेहरू पनि विकाउ बुद्धिजीवी भएका छन् । मुद्दा तिनै पहिलेकै हुन् । ती मुद्दामा त्यस्तो विचार राख्नेहरू पनि तिनै हुन्, जसले वर्षौंदेखि त्यही कुरा भन्दै आएका छन् । तर दुइट्टा पार्टी मिलेर जब राजनीतिक स्वास्थको त्यहाँ घुलन भयो, बौद्धिकको परिभाषा उक्त नयाँ पार्टीको लागि तुरुन्त फेरिनुपर्ने स्थिति बन्यो ।

आफ्नो दलको कुनै नीति, कृत वा विकृतिलाई आलोचना गर्नेलाई बौद्धिक नै होइन वा विकाउ बौद्धिक हो भन्ने कुरा पनि बुम्न सकिने नै भयो । तर त्योसँगै नेपाली समाजको अर्को एउटा प्रवृति भन्नु डरलाग्दो छ । त्यो के भने- दल बाहेकको एउटा ठूलो सामाजिक तप्का छ, जसले विगतका केही वर्षका मुख्य राजनीतिक परिवर्तनलाई स्वीकारनसकेको छैन । सबै परिवर्तनका लागि सबैभन्दा धेरै गाली यो वर्गले त्यो कार्प्यनले बुद्धिजीवीलाई गर्छ, मानौं यो सबै परिवर्तन बुद्धिजीवीले मात्र गराएका हुन् । बुद्धिजीवीको त्यत्रो तागत र हैसियत हुने भए इतिहास अर्कै र अहिलेभन्दा सुन्दर पनि हुन्थ्यो

होला बरु । अब यो प्रवृति के हो भन्नेबारे चर्चा गरौ, जसले हरेक मन नपरेको कुराको दोष त्यही चेहरा बिनाको बौद्धिकलाई दिन्छ । शान्ति प्रक्रिया सुरु भाएसँगै यत्रो ठूलो राजनीतिक र सामाजिक परिवर्तन भएको छ कि यसका धेरै कुरा धेरैलाई मन नपनु स्वाभाविक हो । समाजमा कट्टरपन्थीहरू हुने नै भए, तर तिनीहरू ती ठूला आन्दोलनले ल्याएको परिवर्तनलाई रोक्न सक्ने सामर्थ्य राख्नेनथे । नेपाल जब राजतन्त्रबाट गणतन्त्र हुँदै संघीयता र धर्म निरपेक्षतातिर जानथालेको थियो, त्यो पार्टीभित्रै र बाहिरको कट्टरपन्थी जमात सुरुमा बोल्नसकेको थिएन । तर जब विस्तारै परिवर्तनका मुद्दा स्थापित हुँदै गए र दलहरू पुनः कलंकित हुँदै गए, त्यो समुदाय बोल्न, जुर्मुराउन थाल्यो– आफ्नो असन्तुष्टिबारे । तर बोल्न थाले पनि ऊ त्यही परिवर्तनका मुद्दामा हस्ताक्षर गरेका ठूला दलका ठूला नेतासँग वैचारिक रूपमा भिड्ने साहस अर्भैसम्म पनि राख्नेन । त्यसपछि उसले आलोचनाको तारो बनाउँछ, त्यही बौद्धिकलाई जसले ती मुद्दामा समर्थन गरेको थियो । अहिले नेकपा बनेपछि, माओवादीका कारण स्थापित कतिपय मुद्दामा त्यस पार्टी भित्रका व्यक्तिकहरू आफ्नै नयाँ अय्यक्ष प्रचण्ड र अन्य नेतालाई आलोचना गर्ने हैसियत राख्नेनन् । तर त्यही भित्रकाले बरु सहजै कसैलाई

‘डलरवादी’ भन्दै गाली गर्‍यो र आफ्नो मनको भंडास पोख्यो– जुन अति सजिलो र ‘पपुलिस्ट’ तरिका भएको छ । संघीयता नेपाललाई चाहिएकै थिएन, यो विदेशी एजेन्डा हो भनेर दुई ठाउँमा लेख्नुस् र बोल्नुस्, संघीयता मन नपराउनेहरूले तपाईंलाई प्रकाण्ड विद्वान ठान्न थाल्नेछन् । त्यसको उल्टो, एमाले र माओवादीको मिलन भएकै संघीयतालाई विस्तारै निल्नका लागि हो भनेर लेख्नुस्, अर्काथरीको नजरमा तपाईं विद्वान ठहरीहाल्नु हुन्छ । भन्न खोजेको के हो भने– खास बौद्धिक को हो र राजनीतिले यो बौद्धिक भन्ने ‘भ्याटगोरी’ कसरी निर्माण गर्छ भन्ने कुरा फरक-फरक हुन् । अनि दलको लागि राजनीतिक उपयोगिता सकिएपछि कोही बौद्धिक उक्त दलका लागि तुरुन्त अबौद्धिक हुनुथाल्छ । नाम नै लिऊँ– खगेन्द्र संग्रौला र सीके लालजस्ता व्यक्ति माओवादीको लागि ठूला बौद्धिक थिए त्यतिबेलासम्म, जतिबेलासम्म उनीहरूले बौद्धिक पैरवी गर्ने मुद्दामा उक्त पार्टी सहमत थियो । अब उक्त पार्टी आफैँ रूपान्तरण भइसक्यो । तर ती बौद्धिकहरूले उही पुरानै मुद्दा छोडेनन् भने तिनै नेताले भन्नेछन् वा भन्न थालिसकेका छन्– हाम्रा पहिलेका बौद्धिक साथीहरू अहिले विग्रो । विग्रैका प्रायः दल नै हुन् भन्ने सबैलाई थाहा छ ।

यो सबै प्रवृतिाको आलोकमा बौद्धिक को हो भन्दा पनि को होइन

भन्न सजिलो छ । कुनै निश्चित विषयमा विद्वता हुनु र बौद्धिक हुनु त्यसमा पनि सार्वजनिक बौद्धिक हुनु अलग कुरा हुन् । धेरै पढेको हुने बित्तिकै पनि कोही बौद्धिक भइहाल्ने होइन । समकालीन संसारमा मात्र होइन, धेरै पहिलेदेखि नै समाजले कसलाई बौद्धिक मान्छ भन्नेबारे एउटा अलिखित संहिता नै बनेको छ । जस्तो– प्रसिद्ध विद्वान नोम चोम्स्कीलाई अमेरिकी संस्थापनले कहिल्यै गतिलो बौद्धिक मान्दैन । तर अमेरिका भित्रदेखि बाँकी विश्वका धेरैका लागि उनी दुर्लभ मध्येका बौद्धिक हुन् । हाम्रो छिमेकी भारतमै हेरौं । सत्ताले त के, परम्परागत रूपमा बर्चस्वशाली रहेको वर्गको कसैले अरुन्धती रायलाई देशलाई काम लाग्ने बौद्धिक हुन् भनेर मान्दैन । तर सत्ताद्वारा पिल्सिएका निमुखा र अरु प्रगतिशीलका लागि उनी को हुन्, सबैलाई थाहा छ । तसर्थ बौद्धिकता राम्रै मात्रामा भएको भए तापनि सत्ताको तावेदारी गर्ने र बर्चस्वशाली वर्गको हित हुने कुरामात्र बोल्नेलाई बृहत् समाजले बौद्धिक मान्दैन । फेरि समाजले रुचाएको बौद्धिक भनेको धेरै ज्ञान भएको मान्छे मात्र कहाँ हो ? बौद्धिकता त एउटा मनोवृत्ति न हो, जसले निमुखाहरूको पक्षमा सत्तासँग निहुँ खोजिरहन डराउँदैन । धेरै पढेलेखेको हुनु र बौद्धिक हुनु भनेको कुराको फरक इतिहासमा त्यसै बनेको होइन होला ।

प्रधानमन्त्री समृद्धिको गफ गरेर थाक्नुहुन्न । तर उहाँसँग यसबाट ठोस कार्यक्रम केही देखिन्न । सैद्धान्तिक रूपले नै उहाँहरू गलत बाटोमा हुनुहुन्छ । आखिर समृद्धि कसको भन्ने कुरामा सरकार स्पष्ट देखिन्न । केही मुष्टीभर त हिजो पनि समृद्ध थिए, भोलि पनि हुनेछन् । तर यसरी राष्ट्र कसरी समृद्ध हुन्छ ? प्रधानमन्त्रीले भन्ने गरेका रेल, पानीजहाजले समाजको तल्लो वर्गको कसरी हित हुन्छ ? प्रश्न निकै जटिल छ । त्यसैले सरकारले विकासका कुरा गर्दा समाजको सबैभन्दा तल्लो वर्गलाई लक्षित कार्यक्रम च्याउनुपर्छ ।

– **मनोज लम्साल**, *काठमाडौं*

●●●

हालै सम्पन्न विमस्टेक बैठकमा ‘माउन्टेन इकोनोमी’ र ‘ब्लु इकोनोमी’ महत्त्वको विषय बन्यो । ‘ब्लु इकोनोमी’ अर्थात् समुद्रको पहुँचबाट हुने आर्थिक समृद्धिमा हाम्रो पहुँच पुग्ने सम्भावना भए पनि ‘माउन्टेन इकोनोमी’सँग जोडिएको सन्दर्भले विकास अभियानमा बढी सहयोग पुग्ने देखिन्छ । यो विषयमा विमस्टेकका ७ सदस्य राष्ट्रमध्ये हामीजति भाग्यशाली अरु देखिँदैनन् । नेपाल बाहेक भुटान भूपरिवेष्टित पर्वतीय राज्य भए पनि हामीसँग अर्थोपाजनका सम्भावना प्रचुर छन् । बुटिबुटि सकिँदको विकास, जलस्रोतको सदुपयोग, पर्यटकीय क्षेत्रको व्यवस्थापन र विस्तारबाट नेपालले आर्थिक क्षेत्रमा ठूलो फाइदो मार्न सकेछ । पशुपति, सगरमाथा, बुद्धको ब्राह्मबाट भिन्नर बाटार उत्पादन, राफ्टिङ, बन्ची जर्मीङ, माउन्टेन बाइकिङ, ट्रैकिङ, हिमाल आरोहण, पर्वतीय म्याथ्रगन, तालतलेया, नदीनाला, राष्ट्रिय निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण, होमस्टे, विविध सांस्कृतिक गतिविधि, भाषा, वेशभूषा, कलाकृति, संस्कृति, संस्कारको अवलोकन जस्ता विषयले व्यापार प्रवर्द्धनका साथै पर्यटकलाई निरन्तर आकर्षित गर्नेछ । पहिले प्रज्ञापमन्त्री, अब परराष्ट्रमन्त्री विमस्टेक बैठक सफल भएको भन्दै फाइल थप्याउने तरक्खामा लागेका छन् । औपचारिकता पूरा भएपछि दुक्सर्मा सुतेर बस्ने शासकीय शैली हाम्रो संस्कार बनिनसकेको छ । कतै अर्को बैठकसम्म नयाँ सरकार गठन भएपछि पुरानो विमस्टेकको फाइल खोज्ने, थुलो टकटक्याउने र भित्र ‘माउन्टेन इकोनोमी’ शब्द देखापिँछ, कल्यास्स हुन निर्यात त थ्योहोर्नुपर्ने होइन ?

– **भुवनेश्वर शर्मा**, *चन्द्रागिरि-२, काठमाडौं*

लेखका लागि : article@kmg.com.np
प्रतिक्रियाका लागि : letter@kmg.com.np
<i>(लेख-रचना पठाउंदा सम्पर्क नम्बर अनिवार्य उल्लेख गर्नुहोला)</i>

मौलिकता हरायो

जीता शर्मा (ढुंजाजा)

पहिले-पहिले ब्रतको दिन पेट अडिलो होस् भनी बिहान कुखुरा नवासुन्जेल दर खाने गर्थे । तर अहिले महिनादिन अधिदेखि दर खाने चलन बसेको छ । अहिलेको दरमा पारिकार फेरिएका छन् । आधुनिक खानाको साथमा मदिरा पनि जोडिएको छ । पहिले-पहिले तीजमा चेलीले गीत गाएर घर-माइतका व्यवहारका तिता अनुभूति प्रकट गर्थे । अहिले तडक-भडकले भरिएका भड्किला गीतमा नाचगान गर्ने गरेको पाइन्छ । सबैभन्दा बढी गीत र दरले तीजलाई विकृत बनाएको छ ।

सामाजिक सञ्जालमा देखिने तस्बिर र भिडियो अनुसार विदेशमा रहेका नेपाली चेलीबेटीले आफ्नै मौलिक परम्परामा तीज मनाएको देखिन्छ । तर आफ्नै देशमा भने तीज विकृतितर्फ उन्मुख भएको देखा मन खिन्न हुन्छ । आधुनिकताको नाममा परम्परालाई भुलेर समाज सांस्कृतिक अतिवादतर्फ ढल्कंदैछ । यसले हाम्रो संस्कृतिलाई ठूलो असर पर्छ । चाडपर्व भनेको आफन्त, साथीसंगीसँग मिलनको अवसर हो । कामको चापले गर्दा आफन्त, साथीसंगी टाढिँदै गइरहेका छ्न् । पुराना स्मृति बिर्सिँदै गइरहेका हुन्छ्न् । चाडपर्वको माध्यमबाट सबैसँग भेट गर्ने अवसर प्राप्त गछ्छ । अरूको देखासकी गरेर विकृति भित्र्याउनुभन्दा आफ्नै परम्परा जगेर्ना गर्दै मनाउनु राम्रो हुन्छ । भड्किलो चाड हुनगयो भने आर्थिक रूपले सम्पन्न परिवारले मात्र तीजपर्व मनाउन सक्छन् । विपन्न वर्गले टुलुटुलु हेरेर मात्र बस्नुको विकल्प हुँदैन । त्यसपछि उनीहरूका लागि यसको कुनै औचित्य र महत्त्व रहँदैन ।

ब्रत /उपवास बसेर परिवारको सुस्वास्थ्य, दीर्घायु हुने कामना गर्ने यो पर्वमा अहिले लताकपडा, गरगहना र दर खाने प्रतियर्थाको होड छ । तीजको अघिल्लो दिन शुद्ध शाकाहारी खाएर ब्रत बस्ने चलन थियो । तर अहिले यसमा विकृति आएको छ । तीज पर्व नभएर दर पर्वको रूपमा रूपान्तरण हुन्छ । सहर-वजार र आर्थिक सम्पन्न महिलालाई घरको कामकाज र बृहार्तन बेहोर्नुपरेको छैन । बच्चा मस्टेसी जाने र सासू-ससुराले पनि आफै काम गर्ने भएपछि सहरका नारी स्वतन्त्र छन् । उनीहरूले बृहार्तन खप्न नपरेकैले तीजको मौलिकता हराउँदै गएको हो । बिहे गरेर दिएका चेलीबेटी माइत जाने फुर्सद र समय नभएको हुनाले त्यसको मौलिकता थियो । अहिले त्यस्तो छैन, दिनमा एकपटक माइत पुग्न सम्भव छ । वैदेशिक रोजगारमा रहेका अधिकांशका श्रीमती माइती बस्छन् । त्यस्ता चेलीलाई न लिन जानुपर्ने न बोलाउनुपर्ने भयो । त्यसैले तीजको मौलिकता हराउँदै गएको हो । अझै कतिपय ठाउँमा बिहे गरेपछि बृहारीकै रूपमा आफ्नो भूमिका निर्बाह गरिरहेका दिदीबहिनीहरू छन् । उनीहरूलाई मात्र यसको मौलिक महत्त्व हुन्छ ।

ग्रामीण तथा दुर्गम ठाउँमा आर्थिक अभावकै कारण महिला दिदीबहिनीहरूले राम्रो लाउन, मिठो खान पाएका हुँदैनन् । महिना दिनदेखि महङ्गो पार्टी प्यालेस, होटलहरूमा गहनाको प्रदर्शन गरेर दर खानुको सट्टा आर्थिक रूपमा विपन्न महिलाहरूलाई सीप प्रदान गरी स्वरोजगार वनाउँदा राम्रो हुन्छ । कति महिलालाई सीप प्रदान गरेर स्वरोजगार बनाएँ भन्ने प्रतियर्था गर्दा राम्रो हुन्छ । तिनीहरूसँगै रमाइलो गर्दै दर खाने कार्यक्रम गर्दा भोलिका चेलीबेटीले दुःख पाउँदैनन् । अब यसका लागि महिला सचेत हुनुपर्छ । सम्पन्न वर्गका महिला दिदीबहिनीले विपन्न वर्गका दिदीबहिनीलाई हातेमालो गर्दै तीज मनाउनसके यो पर्वको महत्त्व रहिरहनेछ । सबै दिदीबहिनी मिलेर दर खाउँ, नाचगान गरौं, रमाइलो गरौं । अघिल्लो वर्षको तुलनामा विकृति हरेक साल बढ्दै जानु दुःखद हो ।

महिनादिन नवनाउँ । फजुल खर्च नगरौं । सभ्य र समुन्नत समाज अनि सांस्कृतिक पहिचान निर्माण गरौं ।

नागरिक पहिचानको पर्खाइ

विन्दा पाण्डे

नागरिक परिचानको विषय फेरि छलफलको उत्कर्षमा छ । संशोधनका लागि नागरिकता सम्बन्धी विधेयक संसदमा पेस भएपछि सरोकारवालाका लागि यो चासोको विषय बन्नु स्वाभाविकै हो । नागरिक पहिचान सबै अधिकार सटुपयोगको जग हो । यसको अभावमा व्यक्ति शिक्षा र रोजगारी प्राप्त गर्नमात्र होइन, आवत-जावतदेखि समाजमा हुने हरेक गतिविधिमा सहभागी हुन बञ्चित हुन्छ ।

नेपालमा पहिलोपटक नागरिकता सम्बन्धी ऐन २००९ मा बन्यो । त्यसयता पटक-पटक संशोधन गरिए पनि समयको गति अनुरूप प्रगतिशील देखिँदैन । यसको मूलकारण नीति निर्माणको कुसीमा आसिन व्यक्तिका गठित पितृसत्तात्मक दृष्टिकोणको निरन्तरता हो । नागरिकता ऐन २००९ को दफा २ मा नेपाली नागरिक हुन ‘आमाबाबुमा एकजना नेपाल राज्यमा जन्मेको’ हुनुपर्ने व्यवस्था थियो । विदेशीसँग विवाह भएका महिलाको सन्तानबारे दफा ४ (ख) नेपाली आमाबाबुबाट जन्मेकी स्वास्नीमानिसको विदेशी मानिसवग वैवाहिक सम्बन्ध भएपछि कुनै कारणले सम्बन्ध तोडिएमा वा परित्यक्त भएमा’ नागरिकता पाउन सकिने व्यवस्था थियो । दफा ४ (ग) अनुसार ‘विदेशमा गई बसोबास गरी विदेशी मुलुकको नागरिकता लिएका र तिनका साथमा आएका सन्तान समेतलाई नेपाल राज्य क्षेत्रमा आई लगातार बसेको एक वर्षपछि’ नेपाली नागरिकता मिल्थ्यो । त्यस समय नागरिकता मूलतः जन्मका आधारमा दिने व्यवस्था थियो ।

२०२० मा ऐन संशोधन गरिएपछि नागरिकता मूलतः वंशका आधारमा दिन थालियो । तर महिलालाई वंश ठानिएन । नागरिकता ऐन २०२० को दफा ३ मा वंशजको नागरिकता व्यवस्था गर्दै भनियो, ‘कुनै व्यक्तिको बाबु निजको जन्म हुँदा नेपालको नागरिक रहेछ भने त्यस्तो व्यक्ति वंशजको नागरिक हुन्छ ।’

२०४७ को संविधानको धारा ९ (१) मा ‘कुनै व्यक्तिको बाबु निजको जन्म हुँदा नेपालको नागरिक रहेछ भने त्यस्तो व्यक्ति वंशजको नागरिक हुनेछ’ भनियो । धारा ९ (६) ले नेपाली नागरिकको छोरा, छोरी वा वंशजको हकमा त्यस्तो व्यक्तिले नेपालमा दुई वर्षसम्म बसोबास गरेको भए कानुनद्वारा निर्धारित अवस्थामा र सतंमा नेपालको नागरिकता प्राप्त गर्न सक्नेछ’ भन्यो । त्यही अनुसार २०४८ मा नागरिकता ऐन संशोधन गर्दै दफा ६ (२) मा भनियो, ‘नेपालको नागरिकको छोरा, छोरी वा वंशजको कुनै व्यक्तिले नेपालको नागरिकता प्राप्त गर्नचाहे तोकिएको अधिकारी समक्ष नेपाली भाषा बोल्न र लेख्न सक्ने, अन्य मुलुकको नागरिकता त्याग्न गरेको र स्थायी बसोबास गर्ने सनसायले दुई वर्षदेखि नेपालमा बसोबास गरी असल चालचलन भएको निस्सासहित निवेदन दिनुपर्ने’ व्यवस्था गरियो ।

राणाशासन अन्त्यसँगै नेपाली महिलाले प्राप्त गरेको वंशजको अधिकार पञ्चायतले खोस्यो । प्रजातन्त्रवादीले बनाएको २०४७ को संविधानले पनि आमालाई वंश मानेन । २०४६ मा राजनीतिक प्रणाली र सत्ता फेरिए पनि बाबुमात्र वंश ठान्ने पितृसत्ताको मूलजरा हल्लन सकेन ।

अन्तरिम संविधान २०६३ ले आमाको वंशीय हक स्थापना गर्न भन्दै धारा ८ को उपधारा २(ख) मा ‘कुनै व्यक्तिको जन्म हुँदा निजको बाबु वा आमा नेपालको नागरिक रहेछ भने त्यस्तो व्यक्ति वंशजको नाताले नेपालको नागरिक हुनेछ’ भनियो । तर उपधारा ७ मा ‘कुनै महिला‍ले विदेशी नागरिकसँग विवाह गरेकी नेपाली नागरिक महिलाबाट जन्मिएका छोराछोरीको हकमा निजको नेपालमा जन्म भई नेपालमै बसोबास गरेको र

बाबुको नागरिकताका आधारमा निजले विदेशी मुलुकको नागरिकता लिएको रहेनछ भने निजलाई तोकिए बमोजिम अंगिकृत नागरिकता प्रदान गर्न सकिनेछ’ भनियो । यसले वंशको हकबाट बञ्चित गर्‍यो ।

अन्तरिम संविधानका आधारमा संशोधन गरिएको नागरिकता ऐनको दफा ३ मा ‘कुनै व्यक्तिको जन्म हुँदा निजको बाबु वा आमा नेपालको नागरिक रहेछ भने त्यस्तो व्यक्ति वंशजको नाताले नेपालको नागरिक हुनेछ’ भनियो । दफा ५ (२) मा गएर उक्त अधिकारलाई प्रतिबन्ध लगाउँदै ‘विदेशी नागरिकसँग विवाह गरेकी नेपाली नागरिक महिलाबाट जन्मिएका छोराछोरीका हकमा निजको नेपालमा जन्म भई नेपालमै बसोबास

गरेको र बाबुको नागरिकताको आधारमा निजले विदेशी मुलुकको नागरिकता लिएको रहेनछ भने तोकिए बमोजिम अंगिकृत नागरिकता प्रदान गर्न सकिनेछ’ भनियो । दफा ५ (३) मा आमाको नागरिकताको प्रतिलिपि, नेपालमा जन्म भई स्थायी बसोबास गरेको स्थानीय निकायको सिफारिस र बाबुको नागरिकताको आधारमा विदेशी नागरिकता नलिएको निस्सा पेस गर्नुपर्ने भनियो । यो सम्भव छैन । यो व्यवस्था २०४८ को भन्दा कठोर हो । यही जन्म भएर यही बसोबास गरेको हुनुपर्ने र बाबुको देशको नागरिकता नलिएको निस्सा पनि पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था आमाका सन्तानलाई नागरिकता दिइदैन भनिएको हो ।

पहिलो संविधानसभाले नागरिकता सम्बन्धी व्यवस्थामा कठोर नीति लिने र अविभेदको सिद्धान्तमा आधारित हुने

भन्ने आवाज फेरि गुन्जायमान छ ।

आधारभूत मानव अधिकारबाट कसैलाई बञ्चित नगरिने भनी अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता जनाएको मेरो मुसुकमा हजारौ नेपाली आमाका सन्तानले नागरिक पहिचान पाएका छैनन् । उनीहरू आधारभूत मानव अधिकार र मौलिक अधिकार उपभोगबाट बञ्चित छन् । जीवनदेखि निराश हुनेमात्र होइन, आफूप्रति राज्यले गरेको दुर्व्यवहार र आमाप्रतिको विभेदका कारण राज्यसत्ताप्रति आक्रोशित छन् ।

संसदीय समितिमा छलफलका क्रममा रहेको वैयक्तिक गोपनीयताको विधेयकले भन्छ, व्यक्तिको निजी जीवनसँग सम्बन्धित गोपनीयता र महिलाको प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी विषय अनतिक्रमय हुनेछ । विधेयकको दफा ४ (१) प्रत्येक व्यक्तिलाई पारिवारिक गोपनीयता कायम राख्ने अधिकार हुनेछ भनिएको छ । सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विधेयक भन्छ, नवजात शिशुको बाबु वा आमाको नाम राखी जन्मको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ । बाबुको नाम पहिचान हुन नसकेको वा खुलाउन नचाहेको कारण उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

नागरिकता सम्बन्धी विधेयकले भन्छ- विदेशी नागरिकसँग विवाह गरेकी नेपाली नागरिक महिलाको हकमा श्रीमानको देशको नागरिकता नलिएको वा त्याग गरेको प्रमाण र नेपाली नागरिक आमाबाट नेपालमा जन्म भई नेपालमै बसोबास गरेको र बाबुको पहिचान हुन नसकेको पुष्ट्याईसहित निज वा निजको आमाले स्वघोषणा गर्नु पर्नेछ । अनि अर्कोतिर प्रधानमन्त्री भन्दै हुनुहुन्छ, ‘नेपालको हरेक नेपाली नागरिकले अब विना फर्भस्ट नागरिकता पाउँछ । बाबु वा आमा एउटा नेपाली भएपछि उनका सन्तानले वंशजको आधारले नागरिकता पाउँछन् । मैले गृह मन्त्रालयलाई भनेको छु । संविधानमा, कानुनमा हरेकैर गर्नुपर्‍यो भने सकिन्छ ।’ (प्रदेश २ को संसदमा सम्बोधन, भदौ २)

राज्यको नीति र कानुनमा अन्तिम निर्णय गर्ने राजनीतिक र प्रशासनिक नेतृत्वमा विज्ञानको आधारभूत ज्ञान ‘हरेक सन्तानमा आमा र बाबु दुवैको वंशानु वरावर हुन्छ’ भन्ने ज्ञान नभएकै हो ? होइन भने संविधानले नै नागरिकताको आधार वंशीय पहिचान भन्ने स्पष्ट गर्दागर्दै बाबुको रगत वा वंशानुलाई मात्र कसरी नागरिकताको आधार प्रस्ताव गरिँदछ ?

नागरिकता सम्बन्धी विधेयकले महिला विरुद्ध विभेद र उनका सन्तानलाई नागरिक पहिचान दिनमात्र समस्या खडा गरेको छैन । सरकारले पेस गरेको यो विधेयक जस्ताको तस्तै पारित हुने हो भने नागरिक पहिचानविहीन बनाइएका नेपाली सन्तानलाई संविधानले सुनिश्चित गरेको सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने हक, समानताको हक, गोपनीयताको हक, महिलाको हक र बालबालिकाको हक हनन हुनेछ । स्वतन्त्रताको हक, सम्पत्तिको हक, शिक्षा सम्बन्धी हक, भाषा तथा संस्कृतिको हक, रोजगारीको हक, आवासको हक लगायत पनि प्रभावित हुनेछन् ।

आमाको एकल अभिभावकत्वमा हुर्काइएको सन्तान दर्जनौ मौलिक हकबाट बञ्चित हुनेगरी कानुन बनाएर सार्वभौम नागरिकका प्रतिनिधि सरकार र हामी सांसदले कस्तो दायित्व पूरा गरौला ?

लेखक सांसद हुन्

पार्टीका खाना कति स्वस्थ ?

पविता मुडभारी पुडासैनी

महिलाले अलिकति बढी लाउँदा, खाँदा र मनोरञ्जन लिँदा तडक–भडक भयो भनी कोकोहोलो मच्चाउन जरुरी छैन ।

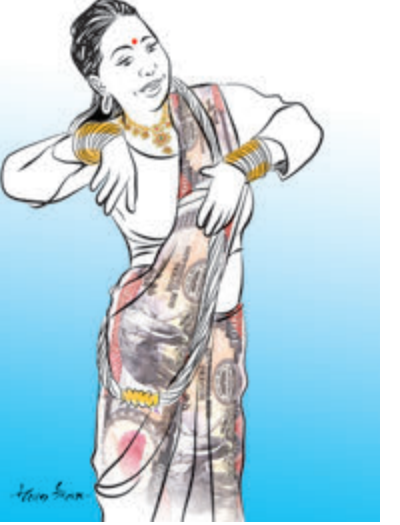
देखासिकीले गाँजेको तीज

तीजले महिलाको मानवीय गरिमा र स्वतन्त्र अस्तित्व स्थापनामा भूमिका खेलेको छैन ।

बढी समय पानी पनि नपिउँ ब्रत बस्ने चलन छ । अघिल्लो दिन राति १२ बजेअघि सात्विक भोजन दर खाने गरिन्छ । शरीरलाई बोभिलेो नवनाउने र धार्मिक नियम भंग हुन नदिने दूध र दुग्धजन्य पदार्थको बाहुल्यता दर पाके गर्थ्यो । त्यो स्वास्थ्यका निम्ति लाभदायक हुन्थे । अहिले महिनादिन अधिदेखि पार्टी प्यालेस र होटलमा धार्मिक हिसावले बर्जित खाने-पिउने संस्कृति दरका रूपमा मौलाइरहेको छ । त्यसले तीजलाई धार्मिक पक्षबाट अलग गर्दै लग्नेको बृकृत गल्छे छैन । हुने-खाने वर्गले तीजको जमघट भन्दै इष्टमित्र, नातेदारका लागि पार्टी आयोजना गर्ने, उपहार तथा नगद वितरण गर्ने परिपटी बढिरहेकै देखिन्छ । यसले न्यून आय भएका परिवारलाई होतनाबोधतर्फ धकेल्छ ।

महिला रेस्टिमेन्ट
तीज जमघटमा लुगा, गरगहना प्रदर्शनको होडबाजी हुने गर्छ । उपभोक्ताको रेसि्टमेन्टलाई बन्धक बनाएर सामान उत्पादन गर्ने कम्पनीहरू तीजमा जित अरु चाडमा सायदै मोटाउलान् । महिना दिनभन्दा बढी प्रत्येक पसलमा महिला खरिदकर्ताको घुईचा देखिन्छ । तीजका लागि महिला‍ले खरिद गर्ने अधिकांश सामग्री अन्य देशबाट आयात हुने हो । हरेक वर्ष ‘नयाँपन’को विपुल बजारै कमाउ स्वार्थ पूरा गर्ने विदेशी उत्पादकका लागि नेपाली महिला भरपर्दो ग्राहक हुने गरेका छन् । आफ्नो हैसियत प्रदर्शनकै लागि हरेक वर्ष महिला‍लाई शिरदेखि पाउसम्मका लुगा, गहना, व्याग, जुता, टीका, चुरा, पोते नयाँ चाहिन्छ ।

उत्पादक र विक्रेताले दाबी गरेको फरक स्टाइल, गुणस्तर

आदिको मोहजालमा महिला र्यति अन्धोभक्त बनिदिन्छन् कि जतिसुकै उच्च मूल्य चुकाउने पछि पर्दैनन् । यसको साइनो भ्रष्टाचारसँग समेत जोडिन आइपुग्छ । चीकला लुगा र गरगहना प्रदर्शनको होडले तीज विकृत बन्दै गएको जहीँ-तहीँ देखिन्छ । जस्तो- आफैमा बोभिलेो देखिने ठूलो भुक्तो पोतेसहितको छड्के तिलहरी अधिकांश महिलाको तीज पहिचान धेरै नगर् अधिदेखि बन्दै आएको छ । गर्धनमा बत्तुको

जुडोन र कम्मरमा सुनको भाग पारेर लगाउने चलन फेरिएर अहिले सुनको भाग गर्धनमा र जुडोन कम्मरमा आइपुगेको छ । यस्तो शैलीको उद्देश्य गहन प्रदर्शन बाहेक केही हैन ।

न्यून वर्गलाई विशाद
निम्न वर्गलाई पनि चित्त बुझाउने सामग्रीले बजार भर्न उत्पादक त्यति‍कै सफल देखिन्छन् । ‘सुनभन्दा कम छैन, हराएमा डर छैन’ नारा अधि सारेर पित्तलका गरगहनाको धन्य व्यापक बन्नु यसैको परिणति हो । उत्पादकको नारामा लट् ठिँदै सुनको अनुपातमा निकै सस्तो ठानेर बहुसंख्यक महिला तत्कालीन देखासिकी ठान् त्यस्ता नक्कली सामान किन्ने गर्छन् । तर ६ महिना नटिक्ने गुणस्तरहीन धातुमा खन्याएको मूल्य सबै स्वाहा हुनेतर्फ ध्यान पुगेको देखिँदैन । जुनसुकै सामग्रीमा तिरिको एक रूपैयाँको समेत छुट्टै महत्त्व हुन्छ । उत्पादकहरूले उपभोक्ताको पैसालाई मृत्यहीन बनाइरहेको तथ्य कहिले बृकृने महिला‍ले ? यी सबै गरेर हैसियत माथि उठेको तथ्य स्थापित हुने भए टिके हो । तर न्यून वर्गकाले सुन लगाए पनि पित्तल ठान्ने र उच्चहरूले पित्तले लगाए पनि सुन देख्ने सामाजिक दृष्टिदोष छ भने किन नचाहिँदो होडबाजीमा संलग्न हुने ?

महिला अस्तित्वको सवाल
तीज मनाउने शैलीबाट महिलाको मानव अधिकार र स्वतन्त्र अस्तित्व स्थापनामा महत्त्वपूर्ण योगदान पुर्‍याउ जसरी बुक्नुने गरिन्छ । तर तीज निरान्त धार्मिक पक्षसँग जोडिएको पर्व हो । यसले महिलाको मानवीय गरिमा र स्वतन्त्र अस्तित्व

स्थापना गर्न भूमिका खेलेको छैन । आफ्नो स्वास्थ्यलाई परवाह नगरी महिलाले आफ्नो नभई पतिको दीर्घायुका लागि कडा ब्रत बस्नुपर्ने मान्यता फेरिएको छैन । सबै महिला यस मान्यताप्रति विश्वस्त नहुन सक्छन्, तर ब्रत बहिनका यसै छुट्ट उनीहरूलाई हुँदैन । पति बिचैर गएका महिलाका हकमा समेत यो ब्रत जीवनभर रहन्छ । अरु चाडपर्व मनाउने क्रममा परिवार भित्रका महिला-पुरुष सबैको सहभागिता देखिन्छ । तर तीजले पुरुषप्रति महिलाको एकतर्फी समर्पणलाई मात्र बढावा दिएको प्रस्टै छ ।

वितारणीय पक्ष

अहिले तीज हिन्दु महिलाको एकलौटी चाडको रूपमा छैन । अन्य धर्मावलम्बी र विदेशी महिला पनि आकर्षित छन् । यो राम्रो पक्ष हो । धार्मिक पक्षको महत्त्व छैन । त्यसको अवलम्बन त्यही अनुरूप हुनु जरुरी छ । तर सम्म अनुसार विकसित हुने विवेक र चेतनाले अर्नुचित ठानेको पक्ष आँखा चिम्लेर पालना गर्नुपर्छ भन्ने छैन । उतिवेला शिक्षा र चेतना अभावले महिलासँग जोडिएका धार्मिक विषय उचित र अर्नुचित छुट्टयाउने र त्यही अनुसार पढ्नु जसरी छ । पतिभक्तिको अभिभारा त्यतिले सबिँदैन । परिवर्तित समयमा नमिल्दा कुनै हटाएर धार्मिक सांस्कृतिक पक्षको कोको जगेर्ना गर्नुपर्छ । हाम्रा चिनारीका आधार-स्तम्भ तिनै पक्ष हुन् । महिलाका लागि परम्पराले कडाइ गरेका अभ्यासलाई खुकुलो बनाउँदै तीजलाई धार्मिक पर्वकै रूपमा मनाउनुपर्छ ।

साहित्य

हरिभक्तको सम्झना

दुवैमा सशक्त रूपमा कलम चलाउन सक्ने खुबी भएका साहित्यकार भएको बताए ।

वरिष्ठ निबन्धकार रामबाबु धिमरेले हरिभक्तलाई आफूले नयाँ पुस्तालाई प्रेरण दिने कविका रूपमा पाएको सुनाए । ‘उहाँले हामीलाई अभिनय पनि सिकाउनुभयो,’ २०३२ सालमा ‘बसाइ’ नाटक मञ्चनको सन्दर्भ जोड्दै उनले भने, ‘हरिभक्त बहुआयामिक व्यक्तित्व हुनुहुन्थ्यो ।’ समारोहमा सरिता तिवारी, सुरेन्द्र अस्तफल, बालकृष्ण थपलिया, सरला रेग्मी, चेतराज रेग्मी, विजय विश्वकर्मा र रामकृष्ण अनायासले हरिभक्तका विभिन्न कविता वाचन गरेका थिए ।

१९९२ सालमा भारतको असममा जन्मएका हरिभक्तको अल्सर र क्षयरोगका कारण ४४ वर्षको अल्पायुमै २०३७ साल भदौ २५ मा असमको डिब्रुगढ अस्पतालमा निधन भएको थियो । उनले आफ्नो जीवनको ऊर्जाशील समय नेपाली साहित्य लेखनमा खर्चिएका थिए ।

सुमनका गीत

काठमाडौँ (कास)- ‘अच्छा लेकिन क्या बात’, ‘सिरीमा सिरी’, मेरो घडकन तिमी’, ‘कहिले ओराली भन्छ जिन्दगी’ जस्ता गीतहरूमार्फत श्रोतामनमा बसेका गीतकार सुमन खापत गीत संग्रहसहित आएका छन् ।

‘भावनाको खेती’ हालै सार्वजनिक भएको हो । १ सय २८ गीत समेटिएको उक्त संग्रह हिउँछोली प्रकाशन गृहले छापेको हो । उक्त संग्रहलाई छापिनुअघि नै गीतकार सङ्घले ५० हजार रुपैयाँसहित ‘वर्ष गीत पुरस्कार’ प्रदान गरेको थियो ।

‘रैडियोले मलाई गीतकार बनायो,’ बागलुङको तित्याङमा जन्मेर पोखरामा कर्म गर्दै आएका सुमनले भने, ‘रैडियोमा बच्ने गीत सुनेर नक्कल गर्दागर्दै गीतसंगीतमा डुबें ।’

सानैदेखि साहित्य र संगीतमा लागे पनि पोखरा पुगेपछि यसले सही राति लिएको बताए । ‘सुधा’, ‘संकल्प’, ‘शुभयात्रा’, ‘धूमधाम तीज’, ‘पूर्णमाको रात’ लगायतका एकल एल्बम निकालिसकेका उनका डेढ सयजति गीत रेकर्ड भइसकेका छन् । दुई दर्जन गीतमा उनकै स्वर र संगीत पनि सुन्न सकिन्छ ।

२०५६ मा संयुक्त कविता संग्रह ‘विछोडको वेदना’ निकालेका उनले पोखराको गीत ईतिहासलाई लिपिबद्ध गर्ने काम गरे, ‘पोखरामा फुलेका सुनाखरीहरू’ शीर्षकमा । त्यसमा पोखराका २०० भन्दा बढी गीतकारका गीत समेटिएका छन् । उनी ‘म्युजिक मुभी’ पत्रिका पनि निकाल्ने गर्छन् ।

‘स्वेच्छाचारी बन्दै’ चलचित्र बोर्ड

■ **सुशील पौडेल** (काठमाडौँ)

फिल्मकर्मीहरूले एकातिर फिल्मकर्मी सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयअन्तर्गत रहेको चलचित्र विकास बोर्ड स्थायत हुनुपर्ने माग गर्दै आइरहेका छन् भने अर्कोतर्फ बोर्ड स्वेच्छाचारी बन्दै जान थालेको आरोप पनि लगाइरहेका छन् । चलचित्र दार्दिष्ट जर्जपासका लागि स्वीकृति प्रदान गर्नेसम्मको अधिकार बोर्को बोर्ड पछिल्लो समय दायरावाहिर जान थालेको तिनको तर्क छ ।

राजकुमार राई अध्यक्ष रहँदा बोर्डले गणेशदेव पाण्डे निर्देशित ‘गाजाबाजा’ फिल्मको नाममा आपत्ति जनाउँदै जर्जपासका लागि अनुमति दिन नमान्दा विवाद उत्पन्न भएको थियो । राईले नाममा पहिले राखिएको ‘गाँजा’ शब्दमा अड्को थापेर लामो समय सेन्सरमा अड्काएका थिए । उनै राईले आफ्नो कार्यकालमै युट्युबमा राखिने नेपाली कन्टेन्टमा सेन्सर लगाउने अभिव्यक्ति दिएका थिए । यति बेला आएर बोर्डले ‘कथा काठमाडौँ’ फिल्मको प्रमोलाई अश्लील भन्दै हटाउन निर्माण पक्षलाई पत्राचार गरेको छ । बोर्ड अध्यक्ष निकिता पौडेलद्वारा हस्ताक्षरित पत्रमा सम्बन्धित व्यानरलाई सम्बोधन गर्दै ‘कथा काठमाडौँ’ को प्रमो युट्युबमा अश्लील दृश्यसहित प्रदर्शन भइरहेकोले गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको उल्लेख गर्दै भनिएको छ, ‘यस प्रकारको प्रमोले सामाजिक मर्यादामा खलल पुग्ने देखिएकोले यथाशीघ्र प्रमो हटाई सोको लिखित जानकारी बोर्ड समक्ष पेश गर्न जानकारी गराइन्छ ।’

‘कथा काठमाडौँ’ को आधिकारिक कन्टेन्ट प्रवाह गर्ने युट्युब च्यानल हाइलाइट्स नेपाल भए पनि बोर्डले उक्त पत्रमा वेभ लिंकसहित उल्लेख गरेको कन्टेन्ट भने अनधिकृत रूपमा राखिएको दृश्य सामग्रीको हो ।

‘कन्टेन्ट’ अरू कसैले तानेर हाल्छ भने त्यसको जिम्मेवारी हाम्रो फिल्मले लिन सक्दैन,’ ‘कथा काठमाडौँ’ की निर्देशक संगीता श्रेष्ठले बोर्डको पत्रमा आपत्ति जनाउँदै भनिन्, ‘चिठ्ठी नै नपठाए पनि अश्लीलताका मामिलामा हामी फिल्ममेकर पनि आफैँमा जिम्मेवार हुन्छौँ । त्यसमाथि युट्युबले पनि अपलोड गरिने भिडियोलाई सेन्सर नै गरेको हुन्छ । त्यत्रो मर्यादित संस्थाले मैले गर्दै नगरेको गल्तीका लागि कारवाही गर्न मिल्छ ।’

अश्लील भन्ने आधारमाथि प्रश्न तेर्स्याउँदै श्रेष्ठले थपिन्, ‘वरू आपत्तिजनक हुन सक्ला ।

अश्लीलताका मामिलामा हामी फिल्ममेकर पनि जिम्मेवार हुन्छौँ ।

त्यसमाथि युट्युबले पनि अपलोड गरिने भिडियोलाई सेन्सरै गरेको

हुन्छ । चलचित्र विकास बोर्ड

जस्तो मर्यादित संस्थाले मैले गर्दै

नगरेको गल्तीका लागि कारबाही

गर्न मिल्छ ?

संगीता श्रेष्ठ

निर्देशक, ‘कथा काठमाडौँ’

तर अश्लील भन्ने आधार के छ ? जब कि उक्त प्रमो हलमा समेत वज्ररहेको छ ।’

बोर्ड अध्यक्ष पौडेलले भने आफूलाई सञ्चार मन्त्रालयवाटै कारवाही गर्न आदेश पत्र आएपछि बाध्य भएको कान्तिपुरसँग बताइन् । ‘प्रमो अश्लील भएको सम्बन्धमा प्रधानमन्त्री कार्यालयबाट सञ्चार मन्त्रालय हुँदै बोर्डलाई कारवाही गर्नु भन्ने बेहोराको ठाडो पत्र आएको हो,’ पौडेलले युट्युबमा राखिने सामग्रीलाई नियमन गर्ने क्षेत्राधिकार बोर्डसमक्ष नभएको उल्लेख गर्दै भनिन्, ‘बोर्डलाई अष्टयारो भयो । मन्त्रालयले बोर्डलाई हात बाँधिदिएर टेबलमा

राखिएको खाना खा भने जस्तो गरेको छ ।’ पौडेलले मन्त्रालयबाट प्रतिनिधित्व गर्ने बोर्डका सदस्यसचिवलाई कारवाही के गर्न सकिन्छ भनेर सोध्दा ‘बोर्डले फिल्म निर्माण इजाजत दिन सक्छ भने खारेज पनि गर्न सक्छ’ भन्ने जवाफ पाएको खुलाइन् ।

राजधानीका तीन प्रतिनिधि कथालाई बुनेर निर्देशक श्रेष्ठले नै लेखेको कथामा बनेको ‘कथा काठमाडौँ’ मा समावेश एउटा गीत ‘रातका कुरा...’ र प्रेमोमा समावेश गरिएका केही अन्तरंग दृश्यले यति बेला विवाद निम्त्याएको हो । उक्त दृश्यमा प्रमोद अग्रहरी र प्रियंका कार्की फिचर्ड छन् । यौन पिपासु चरित्रका रूपमा फिल्ममा चित्रण गराइएका प्रमोदले प्रियंकाको इच्छाविपरीत उनीसँग सम्बन्ध राखेका दृश्यलाई विम्यात्मक रूपमा देखाइएको छ ।

‘देशकै नम्बर एक नायिकामा गनिएकी प्रियंकाको त्यत्तिकै यो रोल गरिन्’ होला त ?’ निर्देशक श्रेष्ठले पत्रकार सम्मेलनमा भनिन्, ‘के उनलाई आफ्नो करिअरको चिन्ता छैन होला ? मलाई उनको चिन्ता छैन होला ? मैले आफूले चाहेको घरेलु हिसाबिस्वरुको विषयवस्तुमा फिल्म बनाउन किन नपाउने ?’

‘कथा काठमाडौँ’ कै ती दृश्य एउटा पोर्न साइटमा समेत अपलोड भएपछि फिल्मको डिजिटल पाटर्नर हाइलाइट्स नेपालले नेपाल प्रतिलिपि अधिकार रजिस्ट्रारको कार्यालयलाई अनधिकृत अपलोड गर्नेविरुद्ध कारवाहीको माग गर्दै एक महिनाअघि नै निवेदन दिएको थियो । रजिस्ट्रारको कार्यालयले सोही दिन महानगरीय प्रहरी परिसर, टेकुलाई कारवाहीका लागि पत्राचार गरेको थियो ।

‘फिल्मका दृश्यलाई गलत ढंगले प्रयोग गरिँदा हामी आफैँ पीडित भई गुहार मागिरहेको अवस्थामा बोर्डको पत्रले घाउमा नून छर्कने काम गरिदिएको छ,’ निर्देशक श्रेष्ठले दुखेसो पोखिन् ।

बोर्ड अध्यक्ष पौडेलले भने कारवाहीका लागि बल बोर्डको कोर्टमा आए पनि त्यसलाई सेन्सर बोर्डको जिम्मा लगाउन चुनौती बताइन् । भनिन्, ‘बोर्डको पत्रको जवाफ ‘कथा काठमाडौँ’ वाट आइसकेकाले त्यसलाई मन्त्रालयमा जानकारी गराइसकिएको छ । मन्त्रालयबाट के आदेश आउँछ, नत्र बोर्डले चलचित्र जर्जपासको क्रममा हेरेर कारवाही चलाउन सेन्सरलाई नै जिम्मा दिनेछ ।’

‘कथा काठमाडौँ’ असोज १२ मा प्रदर्शन हुँदै छ ।

शैली संक्षेप

बहुभाषी कवि गोष्ठी

सुनसरी (कास)- बहुभाषिक मुलुकमा सबै जातजातिको भाषा साहित्यको विकास गर्दै सरक्षण गर्ने उद्देश्यले धरान प्रज्ञा प्रतिष्ठानद्वारा आयोजित बहुभाषिक कविता गोष्ठीमा पाँच जना पुरस्कृत भएका छन् ।

सहभागीहरूले आआफ्ना मातृभाषापछि नेपाली भाषामा वाचन गरेका बेला भाव, शिल्प र प्रस्तुतिलाई आधार मानेर हेनसेन याख्या, घनेन्द्र लिम्बू, चोइहाङ राई, सुसा कदम र पुनम शेर्पा उत्कृष्ट

भएका थिए । उनीहरूलाई जनही पाँच हजार रुपैयाँ प्रदान गरियो । प्रतिष्ठानका सदस्यसचिव गोपाल देवानका अनुसार, धरानमा रहेका भाषा, संस्कृतिलाई जीवन्तता राख्न धरान उपमानगरपालिकाले गठन गरेको धरान प्रज्ञा प्रतिष्ठानले कविता गोष्ठी गरेको हो । गोष्ठीमा विभिन्न जातीय समुदायका १९ कविले कविता वाचन गरेका थिए । धरानमा ८१ जाति वस्ने र उनीहरूका अलगअलग मातृभाषा भए पनि सबैको सहभागिता नभएका कारण कविता गोष्ठीमा

सात भाषाका सिर्जना मात्र वाचन गरिएको प्रतिष्ठानका अध्यक्ष अम्बिका सम्बाहाम्फेले बताए ।

महर्जनको एकल

काठमाडौँ (कास)- कवि, चित्रकार एवं गायक सुरेन्द्र महर्जन ‘अमर’ एकल सृजना सफिमा उत्रिएका छन् । ओएस नेपालले ललितपुर सातदोबाटोस्थित सुमेरु माटमा उनलाई एकल सफिमा प्रस्तुत गरेको हो । कार्यक्रममा उनका एक दर्जन गीतहरू विभिन्न गायक/गायिकाले प्रस्तुत गरे ।

साथै महर्जन रचित गीतहरूको म्युजिक भिडियोहरू पनि देखाइए । महर्जनले कोका चित्रहरूसमेत प्रदर्शनी गरिएको कार्यक्रममा महर्जनकै कविता, हाइकु, तान्का, मुक्तक पनि सुनाइएको थियो । एन शाक्य, संगीता रायमाझी, सोनी राजभण्डारी, राजु श्रेष्ठ, मुना रोक्छा, बबो दाहाल लगायत एक दर्जनभन्दा बढी गायक/गायिकाले महर्जनका सृजना सुनाएका हुन् । अर्को झण्टा पुष्पराज बुढाथोकी ‘साउतेली’ महर्जनको व्यक्तित्व र कृतित्वबारे प्रकाश पारे । ओएस नेपालका विवेक काकीले महर्जनका अहिलेसम्म ‘अमर’, ‘मतिनाया खा’ (नेवारी गीत एल्बम), ‘अद्भुत’ (उपन्यास) लगायतका कृति आफूहरूले प्रकाशित गरेको बताए ।

काठमाडौँको सिफलस्थित ब्रिलियन्ट बहुमुखी क्याम्पसमा मंगलबार सांगीतिक प्रस्तुति दिँदै गायक नवीन पौडेल । विद्यार्थीहरूद्वारा आयोजित तीज कस्सटमा गायिका जून् रिजालले पनि गीत सुनाएकी थिइन् ।

तस्विर : कान्तिपुर

निम्फ अवार्डमा १४ फिल्म

न्युयोर्क (कास)- आदिवासी विषय, समाज र संस्कृतिमाथि बनेका नेपाली फिल्म केन्द्रित रहेर अमेरिकामा हुँदै आएको नेपाल आदिवासी फिल्म महोत्सव (निम्फ) का लागि ९ फिचर फिल्म, ३ सर्ट फिल्म र २ डकुमेन्ट्री छनोटमा परेका छन् ।

नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघ (फिपना) ले गर्दै आएको यो फिल्म महोत्सव मुलुकवाहिर हुने सबैभन्दा ठूलो नेपाली आदिवासी फिल्म महोत्सव हो । यही सेप्टेम्बर १५ र १६ मा हुने महोत्सवको दोस्रो संस्करणका लागि सबै तयारी पूरा भएको आयोजकले बताएको छ ।

फिपनाले न्युयोर्कको ज्याक्सन हाइटस्थित मुस्ताइ किट्टुङको कार्यालयमा पत्रकार सम्मेलन गरी अवार्डमा छानिएकाको सूची सार्वजनिक गरेको हो । फिचर, सर्ट र डकुमेन्ट्री फिल्मका लागि आवेदन परेका ४६ फिल्ममध्ये पहिलो चरणमा २४ वटा छनोट गरिएको र तीमध्ये पनि हरेक समुदायसँग सम्बन्धित संस्थाहरूद्वारा गठित जुरीबाट अन्तिम सूची निकालिएको विज्ञप्तिमा उल्लेख छ । छनोटमा परेका फिल्ममा गुरुङ समुदायबाट सुवास गुरुङ निर्देशित ‘भेडीगोठालो’, तामाङ समुदायबाट रोशन फ्युवाको ‘सेम फि तम’, नेवार समुदायबाट अमृतमान महर्जनको ‘स्वयनगु’, मगर समुदायबाट मेजन पुनको ‘रैया’, राई समुदायबाट वीरबहादुर राईको ‘यारी’, शेर्पा समुदायबाट आङ कुंगा डिमा शेर्पाको ‘टिन्छैन फमा’, लिम्बू समुदायबाट किशोर सुब्बाको ‘साम’, मनाङ समुदायबाट खुसबहादुर गुरुङको ‘भनांगे नानी’, याक्खा समुदायबाट अरुण प्रधानको निर्देशन रहेको ‘ओम्स्ला’ छन् ।

यी फिल्ममध्येबाट १२ विधामा निम्फ अवार्ड दिइनेछ । उत्कृष्ट फिल्म, अभिनेता, अभिनेत्री, कथा, भेषभूषा, निर्देशक, छायांकन, अभिनय कला, संगीतलगायत अडियन्स च्वाइस अवार्डलाई नगद पुरस्कार दिइनेछ । विज्ञप्तिअनुसार, उत्कृष्ट फिल्मलाई १ लाख २५ हजार रुपैयाँ, उत्कृष्ट लघु फिल्म र उत्कृष्ट डकुमेन्ट्रीलाई जनही ३१ हजार रुपैयाँ दिइनेछ । अवार्डलाई निष्पक्ष र विवादरहित बनाउन फिल्म, सञ्चार, अधिकारकर्मी तथा कला र संस्कृति क्षेत्रमा आवद्ध जुरी बनाइएको छ । सञ्चारकर्मी शैलेश श्रेष्ठ संयोजक रहेको जुरीमा शम्भु मोक्तान, रोज लामा, लीला राई, छि्रिङ रिञ्जिन गुरुङ छन् । त्यसैगरी लघु फिल्म र डकुमेन्ट्रीका लागि फिपना संघीय परिषद्का सभामुख विनोद पौमोको संयोजकत्वमा मच्छेदेवी गुरुङ र डिमा पाखिन रहेको जुरी बनाइएको छ ।

फिपनाका महासचिव प्रेम गुरुङका अनुसार महोत्सवमा विभिन्न सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा कला र संस्कृति भन्कने मनोरञ्जनात्मक प्रस्तुतिसमेत देखाइनेछन् । दर्शकको मतका आधारमा उत्कृष्ट प्रस्तुति गर्ने समूहले ५ सय डलरको पुरस्कारसमेत पाउनेछ ।

‘बुलबुल’ फागुनमा

काठमाडौँ (कास)- नायिका स्वस्तिमा खड्का टेम्पो चालकको भूमिकामा देखिँदै गरेको खबर बाहिरिएपछि ‘बुलबुल’ यति बेला प्रतीक्षित फिल्मको पक्किमा उभिएको छ । त्यसो त फिल्ममा अर्की कलाकार लक्ष्मी बर्देवा पनि टेम्पो चालककै भूमिकामा छिन् । पात्र चरित्रातर्का लागि दुवैले महिना दिन टेम्पो चलाउन सिकेका पनि थिए । यति बेला भने ‘बुलबुल’ छायांकन सकिएर पोस्ट प्रोडक्सनको चरणमा पुगेको छ । फागुन ३ मा रिलिज हुँदै छ यो फिल्म ।

विनोद पौडेल निर्देशित फिल्मको छायांकन २५ दिनमा सकिएको हो । एउटा गीत भने खिच्न बाँकी रहेको निर्देशक पौडेलले बताए । ‘गीतका लागि मौसम सफा चाहिने भएकाले हामी त्यसैको प्रतीक्षामा छौँ । सम्भवतः दसैँ-तिहारको बीचमा खिच्नेछौँ,’ उनले भने । यसअघि ‘साँघुरो’ को पटकथा लेखिसकेका पौडेलको ‘बुलबुल’ पहिलो निर्देशन हो ।

निर्माता अविरेल थापाले फिल्म भ्यालेन्टाइन्स डेको छेको पारेर फागुन ३ मा रिलिज गरिने जनाए । ‘डायस्पोरामा प्रिमियर गरेर बल्ल सार्वजनिक प्रदर्शन थाल्ने सोचअनुरूप फागुनको समय राखेका हौँ,’ उनले भने । फिल्ममा बुद्धि तामाङ, मुकुन्त भुसाल, उज्ज्वल अधिकारी, दीपक क्षेत्री, जोयस पाण्डे, आशिका पाण्डे लगायतको अभिनय छ । सुसन प्रजापतीको छायांकन रहेको फिल्म निर्देशक पौडेलले नै लेखेका हुन् । फिल्ममा कोशिश क्षेत्री र उदराम परियारको संगीतमा रजिना रिमाल र निश्चल बस्तीले गाएका छन् । फिल्म पुरस्कोत्तम पाण्डे, अविरेल थापा, भीम थापा र राजु पौडल मिलेर बनाएका हुन् ।

कामना फिल्म अवार्डको मनोनयन

काठमाडौँ (कास)- सीजी कामना फिल्म अवार्डको चौथो संस्करणको मंगलबार विधागत उत्कृष्ट पाँचको मनोनयन सार्वजनिक गरिएको छ । गतवर्षभर सार्वजनिक प्रदर्शनीमा आएका नेपाली फिल्मबाट ३१ विधामा अवार्ड प्रदान गर्ने सीजी कामनाले यसपटक ‘छक्का पन्जा २’ लाई सर्वाधिक १४ विधामा मनोनीत गरेको छ । फिल्मसहित ‘छक्का पन्जा २’ वाट निर्देशनमा दीपाश्री निरौलसहित अभिनेता, हास्य कलाकार, सहअभिनेता, सहअभिनेत्री, नव अभिनेता, पटकथा, संवाद, छायांकन, सम्पादन लगायतका महत्त्वपूर्ण विधामा परेको हो । तर सोही फिल्म उत्कृष्ट फिल्म विधातर्फ भने अटाउन सकेको छैन । हास्य कलाकार विधामा ‘छक्का पन्जा’ बाटै केदर धिमिरे र जयनन्द लामा मनोनयमा राखिएको छ ।

उत्कृष्ट फिल्मतर्फ भने १३ विधामा परेको ‘कु’ ले ‘ब्लाइन्ड रक्स’, ‘घामपानी’, ‘लिबीब्ली’ र ‘शत्रु गते’ सँग प्रतिस्पर्धा गर्ने भएको छ । निर्देशकतर्फ दीपाश्रीको भिडन्त मिलन चाम्स, नवल नेपाल, प्रदीप भट्टराई र सुरेन्द्र पौडेलसँग हुने भएको छ । दीपकराज गिरी, दयाहाङ राई, सौगात मल्ल, अनमोल केसी, प्रदीप खड्का र पुष्प खड्का अभिनेतातर्फको विधामा मनोनयमा पर्दा अभिनेत्रीतर्फ बेनिना हमाल, मेनुका प्रधान, निता हुंगाना, प्रियंका कार्की, सारा सिरपाली र शिल्पा पोखरेल गरी ६ जना परेका छन् । गतवर्ष मात्रै ‘रुद्र’ फिल्मबाट डेब्यु गरेकी सारा उक्त फिल्मबाट नवअभिनेत्रीमा मनोनयनमा पर्दा ‘पिंजडा ब्याक अगेन’ वाट भने उत्कृष्ट अभिनेत्रीको विधामा पनि अटाएकी हुन् । मनोनयनमा ११ विधामा आएको ‘ए मेरो हजुर २’ बाट भरना थापा र सलिनमान बानियाँ क्रमशः नवनिर्देशक र नवअभिनेतामा परेका छन् । त्यसैगरी ‘लिबीब्ली’ १० र ‘शत्रु गते’ तथा ‘मंगलम्’ समान नौ-नौ विधामा मनोनीत भएका छन् ।

यस वर्षको अवार्डअन्तर्गत सर्वोत्कृष्ट अभिनेता र अभिनेत्री विधामा तीव्र प्रतिस्पर्धाका कारण उत्कृष्ट ६ को नाम अगाडि आएको छ भने सारा सिरपाली रुद्रबाट नवअभिनेत्री र पिंजडा ब्याक अगेनबाट अभिनेत्रीको प्रतिस्पर्धामा छिन् । त्यसैगरी कोरियोग्राफर कविराज गहतराज भने उत्कृष्ट नृत्यनिर्देशकको उत्कृष्ट पाँचमध्ये चार फिल्मबाट परेका छन् भने उनको प्रतिस्पर्धा केवल मिलन चाम्ससँग मात्रै हुनेछ । अवार्डमा एक लाख रुपैयाँसहित कीर्तिमय दीर्घ योगदान सम्मान पनि दिइनेछ भने निर्णायकका आधारमा प्रतियोगितामा रहेको एक फिल्म, कलाकार वा प्राविधिकलाई जुरी अवार्ड प्रदान गरिने आयोजकले जनाएको छ ।

नुवाकोटको भान्छेमा तामाङ फिल्म 'प्राङ्ना' सुटिङ क्रममा कलाकारहरू । राज किङ वाइबाको निर्देशन रहेको फिल्ममा नुवाकोट र धादिङको पहाडी जीवनशैली समेटिने बताइएको छ । दुई सातादेखि सुटिङ युनिट भान्छेमा छ ।

तस्विर सौजन्य : प्राङ्ना युनिट

बालुवाटारमा तीज उल्लास

कान्तिपुर संवाददाता काठमाडौं

खासमा उनलाई तीजको शुभकामनाका लागि स्टेजमा बोलाइएको थियो । तर, टोखा नगरपालिकाकी उपमेयर जानमाया डंगोलले कविता सुनाउन थालिन् । पछिल्लो पटक बढ्दो तडकभडकका कारण तीजको मौलिक पहिचान गुम्दै गएको भन्दै उनले कवितामै व्यंग्य कसिन् । तीज आउनु महिना दिनअघि नै देखासिकी गर्ने सहरियाप्रति उनी कटाक्ष गर्दै थिइन् :

गाउँमा तीज कहिले हो कहिले सहरमा एक महिना पहिले...

स्थानीय तहका महिला जनप्रतिनिधि, सांसददेखि मन्त्री पत्नीहरूसहितले प्रधानमन्त्री निवास, बालुवाटारमा मंगलबार यसरी तीजमा बढ्दै गएको विकृतप्रति चिन्ता जनाए । उनीहरूले तिजको नेपाली परम्परा जोगाउँदै यसलाई विकृत हुनबाट बचाउन घरघरबाट पहल हुनुपर्ने औल्याए । त्यस्तै चिन्ताकै गीत गाए, नाचे अनि शाकाहारी दर खाए । यसको चाँजोप्राँजो मिलाएकी थिइन् प्रधानमन्त्रीपत्नी राधिका शाक्यले । 'तीज र तिहार भनेको त सबै नेपाली चेलीहरूको पर्व हो,' दर खाँदै गर्दा सांसद सरिता न्यौपानेले भनिन्, 'अचेल यो सभ्य हुनबाट अलिक

प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा मंगलबार मनाइएको तीज कार्यक्रममा सहभागीहरू ।

चिप्लिन थालेको छ । तीजको साख हामी आफैँले जोगाउनुपर्छ ।' कलाकार संगीता लामा नाच्दै गर्दा एकै छिनका लागि आइपुगेका प्रधानमन्त्री केपी ओलीले सामाजिक सञ्जालका कारण पछिल्लो पुस्ताको मनोविज्ञानमाथि प्रहार भइरहेको बताए । संगीताले नृत्य गर्दैगर्दा चेली माइतीको भलाकुसारी गुन्जिएको थियो, गीतमै । प्रधानमन्त्रीको चिन्ता भने अहिलेको तीज 'चेली-माइतीबीचको भलाकुसारी' भन्दा पर पुगेको प्रति थियो ।

'हामीले हुँकंदै गरेको नयाँ पुस्ताप्रति चासो दिन छाड्का छो,' प्रधानमन्त्री ओलीले भने, 'अभिभावक

भएपछि सन्तानप्रतिको उत्तरदायित्व पनि पूरा गर्नेपर्छ । निश्चित समयसम्म उनीहरूलाई गाड्ड गर्नुपर्छ । अहिले सामाजिक सञ्जालबाट हाम्रो संस्कृतिमाथि प्रहार गर्ने काम भइरहेको छ । यो एक प्रकारको घुमाउरो हस्तक्षेप हो । हाम्रो मौलिक ज्ञान, परम्परा र संस्कृति जोगाउन यतातिर पनि ख्याल पुर्‍याउनुपर्छ ।'

यसपछि प्रधानमन्त्रीले महिलाहरूलाई व्रत बस्दा आफ्नो स्वास्थ्यको पनि ख्याल पुर्‍याउन सुझाए, समाजमा बढ्दै गएको महिला हिंसाविरुद्ध आवाज उठाउन पनि तीजको

प्लेटफर्म प्रयोग गर्न आग्रह गरे । कवि अनिता लामाद्वारा तीजकै सन्दर्भ जोडिएको सिर्जना वाचनसहित सुरु भएको समारोहमा आमाधरकी सञ्चालक दिलशोभा श्रेष्ठ, सूर्यविनायक नगरपालिकाकी उपमेयर जुना बस्नेत, बिना बाँस्तीला, शोभा श्रेष्ठ लगायतले तीजलाई नारी विभेदविरुद्धको चाडका रूपमा मनाउन आग्रह गरे ।

'तीजलाई सांस्कृतिक सद्भावको रूपमा पनि जोड्न सकिन्छ,' कार्यक्रम संयोजकसमेत रहेकी अनिताले भनिन्, 'संस्कृति जोगाउने कुरा त छुट्टै छ,' उनले आफ्नो रचनामा भने तीजलाई विम्व बनाएर नारी समानताको वकालत गरेकी थिइन् ।

काव्यको तीज गीत

काठमाडौं (कास)- गायिका काव्य आचार्यको 'किन आएनन् माइती लिन...' तीज गीत सार्वजनिक भएको छ । लीना शर्मा रेम्कीका शब्द र एकनारायण भण्डारीको लय रहेको यो

गीतमा आचार्यको आवाज रहेको छ । भिडियोसहित सार्वजनिक भएको यो गीतमा मोडलहरू शर्मिला गिरी कोइराला, सपना थापा, रितु बोहरा र प्रशंसा कोइरालाको अभिनय रहेको

छ । भिडियोको निर्देशन कपिल लामाले गरेका हुन् । विन्ध्यवासिनी म्युजिकबाट सार्वजनिक भएको यो गीतको भिडियोले दर्शकको राम्रै माया पाइरहेको छ ।

Recharge & Win

१०० मा
१०० लाई
१-१ लाख

हार्दिक बधाई!

विजयी कोडहरू जसले रु. १-१ लाख जित्नु भएको छ ।

०१-००२९४६६८५	०१-००१४२०३७७
०१-००३७६००४०	०१-००३६६१९७९
०१-००३२४३५१७	०१-००२४०९१६१
०१-००५६३२५५३	०१-००६६७५१७७
०१-००७१४९१२४	०१-००७०४८४०८

योजना बारे जानकारीका लागि ९७१०७

The new era of electric

Introducing

IONIQ electric

VISIT OUR
STALL NO. H16
At NADA Autoshow 2018

बस दुर्घटनामा ५३ को मृत्यु

नयाँदिल्ली (रोयटर्स)- भारतको दक्षिणी राज्य तेलंगनामा भएको बस दुर्घटनामा कम्तीमा ५३ जनाको मृत्यु भएको छ ।

मृत्यु हुनेमा अधिकांश महिला छन् । जगतियाल जिल्लामा मंगलवार भएको दुर्घटनामा परी दर्जनौ घाइते भएका प्रहरीले जनाएको छ । घाइतेलाई उद्धार गरी स्थानीय जगतियालको अस्पतालमा भर्ना गरिएको छ ।

अधिकारीहरूले बसमा क्षमताभन्दा बढी मानिसले यात्रा गरिरहेकाले दुर्घटना भएको जनाएका छन् । राज्य सञ्चालित ६० जना क्षमताको बसमा ८६ ले यात्रा गरिरहेका थिए ।

ग्रामीण क्षेत्रको साँघुरो सडकमा चालकले नियन्त्रण गुमाएपछि बस गहिरो खोंचमा खसेको हो । बसमा कोन्डागाटु अन्नयेया स्वामी मन्दिरमा दर्शन गरेका तीर्थयात्रु फस्दै थिए । तेलंगनाको मुख्यमन्त्री के चन्द्रशेखर रावले दुर्घटनामा मृत्यु हुनेका परिवारलाई ५ लाख भारतीय रुपैयाँ क्षतिपूर्ति दिने घोषणा गरेका छन् ।

भारतमा खराब सडक तथा मर्मत नगरिएका सवारीसाधनका कारण हुने सडक दुर्घटनामा बर्सेन लाखौं करिब १ लाख ५० हजारले ज्यान गुमाउने गरेका छन् ।

घर जग्गा

ललितपुरको जुनसुके एरियामा घरजाग्राहरू खरिदवािकोलागी ९84९1९8782

लुभ हाइवे नजिकै घडेरी ९849688214

सतलज धुवागारी आवासको ११ आना जग्गा, सतलज चौकको घर विक्रीमा ९८५१०४४२९३

नवाकोट माफिठामा ४-०-०-० जग्गाविक्रीमा ९८१००११३३९

घरजग्गा खरिदवकी गनुपरेमा ९85102736० midasrealestate9@gmail.com

काठमाडौं बुढानिलकण्ठ ३ कि.मी. टाढा हाइटमी ५ रोपनी आकषक जग्गा प्रतिआना ४ लाख (Fixed Price), 9841124415

बुढानिलकण्ठ स्कूलनजिक ०-४-२-० जग्गाविक्रीमा ९८६१२१५४५

खरिद विक्रीकोलागि घरघडेरी ललितस्टेट ९८५१००९८९७, ९८५१०००११६

उपत्यकामा सस्तो घरजग्गा चाहिएमा ९851105268

ललितपुर छुम्पी मेनरोडमा 0-4-2-0 जग्गा विक्रीमा 9851167870

चपलकारखाना बासवावी भित्री ठूलोवाटोमा ०-३४-०-० जग्गाविक्रीमा 9851008962

भक्तपुर नगरपालिका जुद्धवायस्यन पछाडीको ०-४-२-२ जग्गाविक्रीमा 9841883688, 9851132635

घर जग्गा कलंकीचोक नजिक ०-२-२-०, ९८६८३६३०२

वार्डामोड चारपनेमा चारविधा डिजाइन्ट ९८५१०४५४५४

भक्तपुर सागामा राम्रो घडेरी 9862435902

कलंकीचोक १कि.मी. दुइऐड्डुडामा ०-१३-०-० हाईवेटच जग्गा विक्रीमा टुकाउनामिले ९८६११५९२१३

सुप्याटार रिजरोडबाट १५० मि. बाहिर ०-७-३-० जग्गा विक्रीमा ९८५१३४०२३३

गोशुटार हातिडांडामा तिनआना एकेन्द्रा तिनदिगामा बनेको नवल्ले घरविक्रीमा ९८५११४३५६४, ९८५१३२६८५५

गुडघरमा नमुनास्थली शिवमन्दिर छेउमा ०-३-०-०, ०-३-२-०, ०-६-०-० जग्गा तुबिक्रिमा ९८५१०२११५४

सलाईको लालबन्दीमा 0-0-15, तु.विक्रीमा सडापत्रा 9849३02323

कपनआकाशेश्वरामा ०-४-३-०, कपनराममान्दिनीमा ०-४-०-०, कपनबालाबान्दीमा ०-४-१-०, ९८५१३३३००४

सकुपारा, कपन, चुनखेलमा घरजग्गा खोर्दाबिचौली-९८५१३४४००४

नयाँवानेश्वर थापागाजाचोक तनिर्तार वाटोभएको मलसडकको १४आना जग्गाविक्रीमा ९८५१०३९२४५

महाराजगन्ज बसुधारा घरजग्गा 9851049771

बासवावी नजिकै घर १,७०,००,०००/ ९८५१०१२३३६

कांडाधारीमा ०-२-३-० घर, मल्लानीमा ०-३-३-० -980304०106

कपन बालुवाखानी चोकनजिक ०-४-०-० र ०-३-३-० जग्गाहरू विक्रिमा, ९८५१०१३६६३

होटेल्, हस्पिटल, अतिथि, स्कूल, हाउजिङ बनाउन अतिराम्रो २७ कट्टाको कम्पाउण्डिङ प्लट २० करोड 9818710834

ठूलो कर्मसियल घरजग्गा ३५-२३ करोडको हामीसंग छ, बेकडितलाई छिर्चाएमा तु.आनुनस 9801०10855

डेढ करोड सरकारी मल्लाडकनभएको भक्तपुरका दुई रोपनी जग्गा,एक करोडमा १८५१७३३७७

ईमाडोल रातामर्क चोकनजिक २.५ तल्ले घर विक्रीमा 849808275, 9823635233

घरजग्गा खरिदविक्रीकोलागि कपनलामा ललितस्टेट ९८५१०४६८२४, ४७०४५१९

न्याघर विक्रीमा टोखा २,२४,००,००० ९८५११६१७८०

दधिकोट भक्तपुरमा राम्रो ३१ आनाजग्गा सिध्यासम्पक ९८५१०४०४६८

नयाँवजरमा ०-१२-२-० घरसहित विक्रीमा 9813965984

गणति दक्षिण डोलेश्वर जानेवाटोमा ११फिटको प्लानिङ्गमा ०-३-१-० जग्गाविक्रीमा प्रतिआना पन्ध्रलाख ९८५१०८४६३

ललितपुरको विष्णुछाप, दमाइटार, बाईबल, ठेगाना टुक्राजग्राहरू ९८४४३८६८६९

अनमनगर भाटभटेनीछेउको ४आना जग्गा विक्रीमा ०१-४७०४४९३, ९८०३२०७५८२

पाहाडको सस्तो जग्गा चाहियो ९८५१२३५१०१ ९८६४३९०१७३

कनभाम्याड मलवाटोमा चारतल्ले नयाघर विक्रीमा 980822771३

माछापौखरी गुणस्तरपछाडी होटल प्रयोजनकोलागि घर विक्रीमा ९८५१०५१३९

हात्तीन पुल नजिकै हाइवेमा २३ आना विक्रिमा ९८५१०९४७०४

बस्नुको जग्गा विक्रीमा सम्पक ९८१३९५४५९९, ९८०८२००८६७

सस्तोघर तथा जग्राहरू विक्रीमा ९८५१२३८२४४

नयाँवसपाक पवित्रनगरमा ६आनामा व्यापारिकघर ३२४,००,०००/- 9851027364

सांखुनजिक तेलकोट पछाडी ४३आना जग्गाविक्रीमा ६ १,५०,००० प्रतिआना ९८५१०५९१५

सिगास्युनमा व्यापारीक इन्टा सटरभएको घर ९८४०७८४४३

धारासीमा ०-१३-३-० बानकोटमा 0-१५-२-० 9803१33907

बुढानिलकण्ठ रेडेश्वर मेनहाइवेबाट दुईकिताभित्र १२आना दुईतिर बाटोभएको आनाको ३३,००,०००/-, ९८४९६१७९१२९

महाराजगंज हाईवेमा ०-४-१-० मान्नेको परानाघर-मुल्य 3,50,००,०००- 9849897245

एकताबस्तीमाईको स्टेसननजिकै साईदेईतल्ले नयाघर तुरुन्तीविक्रीमा 986०193128

स्वाकोबाट हातिवनजाने पिचमा ७५० ९८०४४७५४

टम्पलाई किमको पत्र

- दोस्रो वार्ता गर्न आह्वान
- आशावादी रहेको अमेरिकी प्रतिक्रिया

वासिङ्टन (एएफपी)- उत्तर कोरियाली सर्वोच्च नेता किम जोङ उनले दोस्रो वार्ताको आह्वान गर्दै अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पलाई पत्र पठाएका छन् । अमेरिकी राष्ट्रपति कार्यालय ह्वाइटहाउसले किमको पत्र अत्यन्त सकारात्मक रहेको जनाएको छ । कार्यालयले अमेरिकाले दोस्रो वार्ताको मिति तय गर्न तयारी सुरु गरेको समेत जनाएको छ ।

ह्वाइटहाउसका प्रवक्ता सराह स्यान्ड्सले 'निकै न्यानो' पत्रले 'उत्तर कोरियाले परमाणु निःशस्त्रीकरणका लागि गरेको प्रतिबद्धता थप प्रस्ट भएको' जनाइन् । ट्रम्प र किमबीच भएको पहिलो शिखर वार्तापछि कोरियाली द्वीपमा परमाणु निःशस्त्रीकरणका लागि खासै प्रगति हुन सकेको छैन । दुई नेताबीच गत जुन

१२ मा सिंगापुरमा शिखर बैठक भएको थियो । 'पत्रको मुख्य उद्देश्य राष्ट्रपतिलाई अर्को बैठकका लागि आग्रह गर्ने र मिति तय गर्नु हो । हामी त्यसको समन्वयका लागि तयार छौ र प्रक्रियासमेत सुरु गरिसकेका छौ,' स्यान्ड्सले भनिन् । यद्यपि, उनले दोस्रो बैठक

हुने सम्भावित मितिबारे भने केही उल्लेख गरिनन् ।

सिंगापुर शिखर बैठकपश्चात् उत्तर कोरियाली नेता किमले आफ्नो देशले परमाणु कार्यक्रम स्थगित गरी निःशस्त्रीकरणतर्फ लाग्ने वाचा गरेका थिए । दक्षिण कोरियाली राष्ट्रपति मुन

काँगो भ्यान विक्रिमा ९८६२४८४२६, ९८४५३००६०५

२०१५ लटको टाटा Winger कारोभ्यान तु.विक्रीमा मूल्य: रु.900,000/- ९८५१०२६०७७

२०१० मोडलको डबल क्याब चलेरो क्याम्पर जीप विक्रीमा सम्पक: ९८५७६००६६९

2014Tata Telcoline Doublecab 36,000km 9823348151

मारुती सुजुकी भ्यान भाडामा ९८५११६२१६३३

Scorpio 2010 गाडी तु.बिक्रीमा 9841341527

मारुतीमेन 2012 बाईसिट 815,00०/ 984126704

i10 GrandAsta silver Rs.1०0,000/- 9851020678, ९226448

अल्टो ट्याक्सी किस्तामा विक्रीमा ९८५१०१३९३३

दधिकोट भक्तपुरमा राम्रो ३१ आनाजग्गा सिध्यासम्पक ९८५१०४०४६८

नयाँवजरमा ०-१२-२-० घरसहित विक्रीमा 9813965984

गणति दक्षिण डोलेश्वर जानेवाटोमा ११फिटको प्लानिङ्गमा ०-३-१-० जग्गाविक्रीमा प्रतिआना पन्ध्रलाख ९८५१०८४६३

ललितपुरको विष्णुछाप, दमाइटार, बाईबल, ठेगाना टुक्राजग्राहरू ९८४४३८६८६९

अनमनगर भाटभटेनीछेउको ४आना जग्गा विक्रीमा ०१-४७०४४९३, ९८०३२०७५८२

पाहाडको सस्तो जग्गा चाहियो ९८५१२३५१०१ ९८६४३९०१७३

कनभाम्याड मलवाटोमा चारतल्ले नयाघर विक्रीमा 980822771३

माछापौखरी गुणस्तरपछाडी होटल प्रयोजनकोलागि घर विक्रीमा ९८५१०५१३९

हात्तीन पुल नजिकै हाइवेमा २३ आना विक्रिमा ९८५१०९४७०४

बस्नुको जग्गा विक्रीमा सम्पक ९८१३९५४५९९, ९८०८२००८६७

सस्तोघर तथा जग्राहरू विक्रीमा ९८५१२३८२४४

नयाँवसपाक पवित्रनगरमा ६आनामा व्यापारिकघर ३२४,००,०००/- 9851027364

सांखुनजिक तेलकोट पछाडी ४३आना जग्गाविक्रीमा ६ १,५०,००० प्रतिआना ९८५१०५९१५

सिगास्युनमा व्यापारीक इन्टा सटरभएको घर ९८४०७८४४३

धारासीमा ०-१३-३-० बानकोटमा 0-१५-२-० 9803१33907

बुढानिलकण्ठ रेडेश्वर मेनहाइवेबाट दुईकिताभित्र १२आना दुईतिर बाटोभएको आनाको ३३,००,०००/-, ९८४९६१७९१२९

महाराजगंज हाईवेमा ०-४-१-० मान्नेको परानाघर-मुल्य 3,50,००,०००- 9849897245

एकताबस्तीमाईको स्टेसननजिकै साईदेईतल्ले नयाघर तुरुन्तीविक्रीमा 986०193128

स्वाकोबाट हातिवनजाने पिचमा ७५० ९८०४४७५४

काँगो भ्यान विक्रिमा ९८६२४८४२६, ९८४५३००६०५

२०१५ लटको टाटा Winger कारोभ्यान तु.विक्रीमा मूल्य: रु.900,000/- ९८५१०२६०७७

२०१० मोडलको डबल क्याब चलेरो क्याम्पर जीप विक्रीमा सम्पक: ९८५७६००६६९

2014Tata Telcoline Doublecab 36,000km 9823348151

मारुती सुजुकी भ्यान भाडामा ९८५११६२१६३३

Scorpio 2010 गाडी तु.बिक्रीमा 9841341527

मारुतीमेन 2012 बाईसिट 815,00०/ 984126704

i10 GrandAsta silver Rs.1०0,000/- 9851020678, ९226448

अल्टो ट्याक्सी किस्तामा विक्रीमा ९८५१०१३९३३

दधिकोट भक्तपुरमा राम्रो ३१ आनाजग्गा सिध्यासम्पक ९८५१०४०४६८

नयाँवजरमा ०-१२-२-० घरसहित विक्रीमा 9813965984

गणति दक्षिण डोलेश्वर जानेवाटोमा ११फिटको प्लानिङ्गमा ०-३-१-० जग्गाविक्रीमा प्रतिआना पन्ध्रलाख ९८५१०८४६३

ललितपुरको विष्णुछाप, दमाइटार, बाईबल, ठेगाना टुक्राजग्राहरू ९८४४३८६८६९

अनमनगर भाटभटेनीछेउको ४आना जग्गा विक्रीमा ०१-४७०४४९३, ९८०३२०७५८२

पाहाडको सस्तो जग्गा चाहियो ९८५१२३५१०१ ९८६४३९०१७३

कनभाम्याड मलवाटोमा चारतल्ले नयाघर विक्रीमा 980822771३

माछापौखरी गुणस्तरपछाडी होटल प्रयोजनकोलागि घर विक्रीमा ९८५१०५१३९

हात्तीन पुल नजिकै हाइवेमा २३ आना विक्रिमा ९८५१०९४७०४

बस्नुको जग्गा विक्रीमा सम्पक ९८१३९५४५९९, ९८०८२००८६७

सस्तोघर तथा जग्राहरू विक्रीमा ९८५१२३८२४४

नयाँवसपाक पवित्रनगरमा ६आनामा व्यापारिकघर ३२४,००,०००/- 9851027364

सांखुनजिक तेलकोट पछाडी ४३आना जग्गाविक्रीमा ६ १,५०,००० प्रतिआना ९८५१०५९१५

सिगास्युनमा व्यापारीक इन्टा सटरभएको घर ९८४०७८४४३

धारासीमा ०-१३-३-० बानकोटमा 0-१५-२-० 9803१33907

बुढानिलकण्ठ रेडेश्वर मेनहाइवेबाट दुईकिताभित्र १२आना दुईतिर बाटोभएको आनाको ३३,००,०००/-, ९८४९६१७९१२९

महाराजगंज हाईवेमा ०-४-१-० मान्नेको परानाघर-मुल्य 3,50,००,०००- 9849897245

एकताबस्तीमाईको स्टेसननजिकै साईदेईतल्ले नयाघर तुरुन्तीविक्रीमा 986०193128

स्वाकोबाट हातिवनजाने पिचमा ७५० ९८०४४७५४

बर्गिकृत विज्ञापन

रिजन एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ्ग जिरो मिडिया

सुस्मिता क्लासिफाइट सिद्धि गणेश एडभरटाइजिङ्ग युनिटेक आई.टी. सोलुस

जयबागेश्वरी कम्प्युनिकेशन हलफ्यान्स मिडिया एण्ड कम्प्युनिकेशन सेमोरेक्स मिडिया

गोर्खा ब्लज एण्ड स्टेशनरी पब्लिक कन्ट्याक्ट प्वाइन्ट न्यू लालित्य प्रिन्ट एण्ड ट्रिड्स

भ्याली कम्प्युनिकेशन सर्भिस थि. एण्ड बि. कम्प्युनिकेशन लोटस कम्प्युनिकेशन

कवीक कम्प्युनिकेशन सर्भिस अलख विज्ञापन सेवा

पेप्सीकोला/कोटेश्वर अनामनगर 8२२0३२७

०१-8१०8३३७, ६८५१0२११७२ फुलनारी टोल, कलम 8८२३१२५, ६८१६११७५8

छुचेपाटी ८८४१३१५88११ ०१-५४२१0१११, ६८५११८५८०७

४२२३४१८१, 8०१२५७७ डिजिटल मिडिया 8८४३६८३८६५, ६८४१५३२५३३

धापाखेल 8३५५७६० कलिसाम्दी 8६७8८०१

ललनखेल ४४३३५८२, ६८४१८३४४३ ललनखेल 8३७२३३०, ६८४६६६४५२६३

महाराजगञ्ज कलकी ५२३8४५३०, ६८8१०२१५२३

गोग्रुव, नयावसपाक 8३६४७५१ 8३८३8४२

सिनामंगल 8४६१8१२, ६८५११३०१८०

कपन बालुवाखानी चोकनजिक ०-४-०-० र ०-३-३-० जग्गाहरू विक्रिमा, ९८५१०१३६६३

हो

अर्थ वाणिज्य

राजधानीको भूकटीमण्डपमा मंगलबारबाट सुरु भएको नाडा अटो सो उद्घाटनपछि स्टल अवलोकन गर्दै अर्थमन्त्री युवराज खतिवडा । प्रदर्शनीमा विभिन्न ब्राण्डका कार तथा मोटरसाइकलहरू राखिएका छन् ।

समाचार पृष्ठ १९ मा तस्विर : इलित जोशी

चिया मजदुरको आन्दोलन टुंगिएन

पुलाव (कासा)- वार्षिक अठाई अर्ब रुपैयाँभन्दा धेरै विदेशी मुद्रा भित्र्याउने विधिया क्षेत्रमा कार्यरत मजदुरले सेवा सुविधा कम पाएको गुनासा गर्ने छ/छैन । सेवा सुविधाको विषयमा पटकपटक विरोधमा उत्रने चिन्ता मजदुरहरू पुनः आन्दोलनमा होमिएका छन् । ३ वर्षसम्म कुनै आन्दोलन नगरेका विधिया मजदुरले यसपालि सरकारले तोकेको सेवा सुविधा पाउनुपर्ने माग राखेका छन् । विधिया क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिकहरूले अन्यसरह कुनै पनि सेवा सुविधा नपाएको र सरकारले राजपत्रमा तोकेको पनि कार्यान्वयन नहुँदा आन्दोलनमा जानुपरेको उनीहरूको भनाई छ । इलाम, भक्तपुर, धनकुटालगायत चिया बढी उत्पादन हुने क्षेत्रको मजदुरहरू मारमा परेको भन्दै आन्दोलनमा लागेका हुन् ।

मुना धेरै पलाउने मुख्य सिजनमा आन्दोलनले चियाको कुल उत्पादनमा नै असर पुर्‍याउने गर्छ । मजदुरहरूले भनेर माग पुर्‍याउन यही असर उपयुक्त भएकै दवावी गर्ने गरेका छन् । सरकारले चिया क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर सहयोग नगरे आफूहरूले मात्रै मजदुर समस्या समाधान गर्ने नसक्ने उद्योगीहरूको भनाई छ ।

राजपत्रमा उल्लेख गरेवमोजिम गर्न र थम ऐन २०७४ लागू गर्ने दवाव बढाउँदै मजदुर संघहरूले भदौ १७ देखि आन्दोलन सुरु गरेका छन् । बगान र कारखानालाई असर नपने गरी उनीहरूले हालैलाई आन्दोलनका कार्यक्रम त्यागेका छन् ।

पाटामा लगाएको निगमको
जहाजबारे छानबिन हुने

■ सुरज कुँवर (काठमाडौं)

काठमाडौँ- दुवईको कर्मसंयल उडान रद्द गरेर मलेसियामा हुने पाटाका दुयान मेलका लागि ललललको नेपाल वायु सेवा नलगमको वलमान घटनाबारे छाननी गर्ने पर्यटनमन्त्री रवीन्द्र अधलकाशले नलदेशन दलएका छन् ।

पर्यटन प्रदर्वन सम्बन्धी नेपालमा शाखा भएको गैरसरकारी संस्था पाटाका दुवुधवारदेखि मलेसियामा हुन लागेको तीनदिने मेलामा भाग ललनका लागि राष्ट्रिय श्रालावाहक वलमानको आइतवार रातलको दुवई उडान रद्द गरेर सोमवार वलहान मलेसिया ललललको थललको थलल । यो उडान रद्द भएपछि त्यस रात दुवई उड्न पछलरहेका ६३ यातुलाई सलनामालका तीनटा साना होटलमा नलगमके खर्चमा राखलएको थलल भने दुवईबाट काठमाडौँ आउन लागेका १ सय ५५ युव उतै रोकलएका थलल ।

मन्त्री अधलकाशले यस वलषललाई गम्भीर भएको प्रतलतलका दलदल सलग्नलाई कारवाही गरलने बताए । 'एउटा रटको उडान रद्द गरेर अर्कैतर जहाज लेजानु गम्भीर वलष हो', मंगलवार पर्यटन बोर्डमा आयोजल पत्रकार सम्मेलनमा मन्त्री अधलकाशले भने, 'सरकारले यस्तो वलषयमा छुट दलने छैन ।'

नलगमको सञ्चालक समलतलका अध्यक्ष तथा सलंचक कृष्णप्रसाद देवकोटाले वास्तवलकता ले भएकी हो भनी छानवलन गर्ने नलगमका महाधलषधक सगारलन कंसारकाशलाई नलदेशन

दिएको सम्मेलनमा बताए। 'वास्तविकता के हो ? कुनैत लगाएको छु' पर्यटन सचिव देवकोटाले भने, 'यसबारे खैर जानकारी उपलब्ध गराउन भनेको छु।' मन्त्री अधिकारी र सचिव देवकोटाले सञ्चार माध्यममार्फत यसबारे जानकारी पाएको बताउँदै सत्यतथ्य सर्वज्ञानिक गर्ने बताए।

उता मेलाभा भाग लिन निगमको कपोरेट विभागका निर्देशक रवीन्द्र श्रेष्ठ र कर्मसंयल

आइतबार रातिको दुबई उडान
रद्द गरेर सोमबार बिहान निगमको
विमान मलेसिया लगिएको थियो

विभागका निर्देशक कृष्णगोपाल जोशीसहित ३७ जना नेपालीको टोली सोमबार विहान साढे ९ बजे काठमाडौँबाट उडेका थिए। यसमा निगमका ४ कार्यवाहीसहित पाटा नेपाल, पर्यटन बोर्ड, पर्यटन व्यवसायी र पत्रकार छन्। ११ सय ५८ सिट क्षमताको उक्त न्यारो बडी एयरबस विमानमा ५२ जना अन्य टिकट काटोका यात्रु थिए भने पाटाको मेलेमा सहभागी ३७ मध्ये ४ जनालाई सित्तैमा टिकट दिइएको थियो।

आइतबार रातिको दुबई उडान गरेको भए भोलिपल्ट (सोमबार) बिहान मलेसियाको उडान पनि हुन्थ्यो । यसबाहेक त्यसदिन निगमका दर्इटा वाइडबडी एयरबस र एउटा बोइङ

पनि स्ट्यान्डावई अवस्थामा थिए । निगमको कर्मसिखल र अपरेसन विभागीवीच समन्वय नै देखिन्छु , निगम सँग भन्छु ।

यसैवीच निगम मुख्यालयमा मंगलवार भएको निर्यात निशंशहरूको बैठकमा जहाज दुवई नउडाई मलेसिया लागिएको विषयमा छलफल भएको बैठकमा सहभागी एक श्रोतले भन्यो । बैठकमा मराष्ट्रबन्धक कंसाकारलाई उगमका एक प्राविधिक निशंशकेले मलेसिया उडान गरिनु गल्ती भएको सुनाए , श्रोतले भन्यो, 'दुबईको उडान रद्द नगरेको भए पनि मलेसियाको उडान गर्न सकिन्छ्यो ।' ती निशंशको भनाइ उद्गत गर्दै श्रोतले कार्निपुरसंग भन्यो । बैठकमा निगमभित्रको सूचना सञ्चार माध्यममा गाएको विषयमा महानिशंशकेले निशंशहरूलाई सचेत गराएका थिए । 'दुईजना निशंश एकउटै कार्यक्रममा नगएको भए पनि हुन्छ्यो,' निगम श्रोतले भन्यो, 'पाठको मेलामा मलेसियास्थित निगमको रेडसनका कर्मचारीलाई पठाउन सकिन्छ्यो ।' कार्यक्रम सुरु हुनु अघि दिनअघि नै निगमको टोली मलेसिया जानु जायज नभएको बताउँदै एक अधिकारीले भन्यो, 'प्रतिदिन होटल भर्ने र सय ५० र ट्यान्कीसँगैगायतको खर्चका लागि पाउने १ सय २० डलर भत्तामा लोभ गरेको देखिन्छ ।

यसैवीच निगमले मंगलवार विज्ञापित जारी गर्दै दुबईको उडान 'बाध्यतामक विज्ञापि सर्जना भएकोले' रद्द गर्नुनैको जनाएको छ ।

उपभोक्तालाई चिनी महँगो पर्ने

■ **राजु चौधरी** (काठमाडौं)

चिनी उद्योग संघका उपाध्यक्ष राजकुमार अग्रवालका अनुसार उनको कारखानाबाट प्रतिक्षेको ३२ स्थैय्यामा चिनी विक्री हुन्छ, बाजारमा भने चिनीको खुद्रा मूल्य प्रतिक्षेको २९ स्थैय्य छ। यी बीचमा प्रधानमन्त्री केपी ओलीले चिनी आयात रोक्न अर्थ र वाणिज्य मन्त्रालयलाई निर्देशन दिएका छन्। यदि चिनीको आयात रोकियो हो भने बाजार मूल्य प्रतिक्षेको ७० स्थैय्यभन्दा बढी पनें खरिदमाथी बताउनुहोस्। स्वदेशी चिनी उद्योगीले यहाँ उत्पादित चिनी विक्री नभएको र किसानलाई पनि भुक्तानी दिन नसकेकाले आयात बन्द गर्ने प्रधानमन्त्रीलाई अप्रग्रह गरेपछि, उनले आयात रोक्न निर्देशन दिएका हुन्।

‘सम्बन्धित क्षेत्रका

- आयात रोक्ने
- आवश्यकताअनुसार

सकिन्छ : अ

मार्को छु, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री मातृका यादवले कोण्ट्रिबुट भन्ने, चिनीको डिमिड श्रेय वादको उचित होइन भ' उद्योग वाणिज्य मन्त्रालयका अध्यक्ष कपिलमूर्ति मैनालीका अनुसार हाल चिनी उद्योगीको कारब ४ अर्ब रुपैयाँ किसानलाई तिर्न बाँकी छ। गत वर्षसम्म सरकारले उद्योगीलाई भ्याट तिर्न दिन्थ्यो। सन्तुल्यत हुँदाहुँदै पनि गत वर्षसम्म मात्रै ३ अर्ब उद्योगी किसानलाई भ्याट तिर्न थिएनन्। यस वर्षदेखि सरकारले कडाइ गरेपछि भुक्तानी दिन थालेको पछिल्लो ६ महिनासम्म ३ अर्ब तिरिसकेका छन्।

त्यसैले आयात प्रतिबन्ध लगाउनु मात्रै उद्योगीलाई संरक्षण गर्ने उपाय नभएको अर्थवदे बताउँछन् ।
वरु आयात प्रतिबन्ध नै उद्योगबाट उम्भेको मारमा पर्ने विज्ञ बताउँछन् । 'विषय व्यापार समेटान (ड्यूटीओ) सदस्यको नाताले आयात नै बन्द गर्न मिल्दैन,' अर्थविज्ञ पोषाज पण्डेले भने । अत्यधिक आयातले उद्योगलाई नै असर गरेको हो भने सुरुका उपाय अपनाउनुन सकिन्छ । असर गर्ने/नगर्नेको पृष्टि गर्न समन्तुपर्ने पण्डेले बताए । 'त्यति हुँदा पनि आयातलाई निरुत्साहित गर्न भन्सार (शुल्क) अन्तरोधको प्रयोग हुनुपर्छ,' उनले भने । 'आयात नै बन्द गर्न मिल्दैन ।'
मन्त्री यादवले भने 'आयव्यकलाअनुसार पत्र आयात

खोलें सकिने बताए । अहिने आयातकी आवश्यकता नभएर रोकें सहर्षम भित्ती कोले बताए । उपाध्यक्ष अग्रवालका अनुसार उद्योगीहरूले मौज्जात विक्री भएपछि मात्रै खुला गर्नुपर्ने सुझाव दिएका छन् । हाल उद्योगीसँग कोरर १ लाख ८ हजार टन चिनी मौज्जात रहेकोे संघको दावी छ । 'आयात बन्द हुँदा तिन मिनटको अवधिमा कोरर ५० हजार टन विक्री हुन सक्छ । पुस १ गतेदेखि नयाँ सिजन नुन हुन्छ । कसिड बैठ मसान्तसम्म चल्छ,' उपाध्यक्ष अग्रवालले भने, 'अहिनेकै अवस्थामा उद्योगीहरूले किसान सारमा पछेनु ।' आयात बन्द गर्दा चिनीको मूल्य नबढ्ने अग्रवालले दावी गरे । तर, आयात बन्दले चाडबाडमा मूल्य अस्वाभाविक रूपमा बढ्ने उपभोक्ता अधिकारकर्मीहरू बताउँछन् ।

अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा
चिनिको मूल्यमा गिरावट
आएकाले आयात बन्द उचित
नहुने राष्ट्रिय उपभोक्ता
मन्त्र्यका अध्यक्ष प्रेमलाल
महर्जनले बताए । 'आयातमा
नै प्रतिबन्ध लगाउनु पर्णतः

खुला बजार अर्थ नीति र स्वच्छ प्रतिस्पर्धाको नीति विपरित हुन्छ' उनले भने, 'आयात प्रतिबन्धले चिनीको बजार मृत्यु बढाउँछ । यसअघि पनि चिनी उद्योगीले चिनी विक्री नभएको भन्दै भन्सार महसुल बढाउन दबाव दिएका थिए । सरकारले सोहीअनुसार चिनीको भन्सार महसुल १५ प्रतिशतबाट बढाएर ३० प्रतिशत पुर्‍याएको थियो । अहिले पुनः चिनी विक्री नभएको भन्दै आयात नै प्रतिबन्ध गर्नुपर्ने माग गर्दै आएका हुन् ।

૨૦૭૩ કો ચૈત્ર ૨ ૨૦૭૪ કો વૈશાખમા
ચીની ડોઘોનો લાગત મુલ્ય ૫૬ દેખે ૬૬ હૃદા
ચીનીય વજામા ૨૬ દેખે ૧૬ સ્વૈયંચામ મલ્કી
મળેકો થિયો । વ્યવસાયીલે અધિકતમ મુનાફા ૨૬
પ્રતિશતસમ લાફો સરકારી પ્રતિવેદનમાત્રે
દેખીકો છું. મન્ચકા અચ્છ મહર્જનલે બને, 'સ્વદેશી
ડોઘોહીરુ રાષ્ટ્ર' ર જનાતોનો હિતમા આપને હિતમા
માત્ર કામ ગરેકો સ્પર્ટ દેખિન્દુ । ષોડઝાડમા ચીનીકો
મુલ્ય વઢાવને છેલ હો । આપૂતિમન્વી યાદવલે મને
ચીનીકો મુલ્ય વઢવને દાઘી ગે । ચીનીકો મુલ્ય
વઢેદને । ત્વસકો જારેન્ડી સરકારલે ગઢું । મુલ્યકો
સન્ધમાત્ર પોર્ છલપલે મળે, 'નનલે મને, ચીની
અમાવ પાને હન દિંદૈનૈ' । હાલ મુલુકમા ૧૩ ચીની
ડોઘો હન ।

रेस्क्यू उडानका नाममा कर छली

■ जयबहादुर रोकाया (हुम्ला)

हुस्नामा रहका निजी हेलिकप्टर
कम्पनीले पछिल्लो तीन महिनामा करिब
३० आकस्मिक उडान गरे। अधिकांश
उडानमा बिल दिइएन। बिल दिएकाले
पनि भ्याट बिल दिइएनन्।
सिमकोटका पर्यटन व्यवसायी
विजय लामाले कसैलाई हेलिकप्टरबाट

रेस्क्यु उडानको आवश्यक परे व्यवस्था गर्ने गरेका छन्। लामाका अनुसार रेस्क्यु उडान गर्ने हेलिकप्टर कम्पनीले मूल्य अभिवृद्धि करको बिल दिँदैनन्। कम्पनीको लेटरप्याड प्रयोग गरेर प्रमाणस्वरूप लेखेर दिने गरिएको छ। लाखौं रकमको साँगे बिल गर्ने हेलिकप्टर कम्पनीसँग भ्याट गर्न हुँदैन। लामाका अनुसार यसवर्ष

जेटेदेखि साउनसम्म जिल्लाभित्र ३० रेस्क्यु उडान भएका थिए। एक उडानको ठाउँअनुसार प्रतिउडान ८० हजारदेखि १ लाख २५ हजारसम्म लिने गरिएको छ।

यी व्यावसायिक उडानका साथै हुम्लामा गरिने अधिकांश कारोबारमा कर छुली हुने गरेको छ।

बाँकी पृष्ठ १३ ▶▶

Sanima
AUTO LOAN

Just Scan the QR code
below to visit our page

तपाईंको गाडी चढ्ने सपना सानिमा बैंकले गर्छ पूरा

विशेषताहरू*:

- » ९ वर्ष सम्मको कर्जा अवधि
- » सेवा शुल्कमा विशेष छुट
- » ५ मिनेटमै Loan Pre - qualification letter
- » आवश्यकता अनुसारको कर्जा सिमा

आकर्षक ब्याजदर

(सीमित अवधिका लागि मात्र)

Sanima Bank

For More information please ☎01-4412431 or type AUTO and send SMS to "32265"

*संलग्न शर्तहरू पढ्नुहोस्

सवारीको भन्सार नघट्ने

कान्तिपुर संवाददाता (काठमाडौं)

राजस्वको महत्वपूर्ण स्रोतका रूपमा रहदै आएको सवारीको भन्सार महसुल नघट्ने भएको छ। सवारी व्यवसायसँग सम्बन्धितहरूले सवारीमा सरकारले लगाएको भन्सार दर बढी भएको गुनासो गरे पनि अर्थमन्त्री युवराज खतिवडाले तत्काल भन्सार दर परिवर्तन नहुने बताएका हुन्।

अर्थमन्त्रीले मंगलबारदेखि काठमाडौंमा सुरु भएको नाडा अटो सोको उद्घाटन गर्दै नेपालको अर्थतन्त्र भन्सार राजस्वमा आधारित रहेकाले तत्काल भन्सार दर घटाउँदा विकास निर्माणका लागि वजेट अभाव हुने दावी गरे। 'आन्तरिक उद्योगाटन राजस्व संकलन हुने अवस्था नआएसम्म भन्सार दर घट्दैन,' उनले भने, 'आन्तरिक स्रोतबाटै बढी राजस्व उठ्न थालेपछि स्वतः घट्छ।' उनले आन्तरिक उद्योगबाट दुई तिहाइ राजस्व उठ्न थालेपछि भन्सार दर घट्ने उनको तर्क थियो।

उनले यातायात क्षेत्रसँग सम्बन्धित व्यवसायीहरूलाई सरकारले संरचनागत समस्या चिरेर अघि बढ्न खोजेको भन्दै सरकारलाई केही समय पख र हेरका रूपमा लिन आग्रह गरे। सरकारले सार्वजनिक यातायात, विद्युतीय सवारीलाई प्राथमिकतामा राखेको उनले बताए। उनले नेपालमा एसेम्बल गर्ने कम्पनीलाई संरक्षण गर्न सकिने धारणा राखे। व्यक्तिगत सवारी प्रयोगप्रति लक्षित गर्दै उनले 'उपभोग आस्थानीमा आधारित हुनुपर्ने' धारणा राखे।

नेपाल अटोमोबाइल्स डिलर्स एसोसिएसन (नाडा) ले हरेक वर्ष आयोजना गर्दै आएको

नाडा अटो सो यो वर्ष मंगलवारदेखि सुरु भएको छ। प्रदर्शनी भदौ ३१ गतेसम्म चल्नेछ। यो वर्ष प्रदर्शनीमा ७१ कम्पनीका १ सय ३४ वटा स्टल राखिएको छ। तीमध्ये १९ वटा चारपाग्रे सवारीको स्टल छन्। दुईपाग्रे सवारीको स्टल २० वटा छन्। प्रदर्शनीमा ३४ वटा स्टल छन् भने सवारी साधनसँग सम्बन्धित पाटपुर्जा, लुब्रिकेन्ट्स र टायरलगायतका हुनेछन्। यीमध्ये केही ब्रान्डले आफ्नो विद्युतीय सवारीसमेत प्रदर्शनीमा राखेका छन्। आधा दर्जन ब्रान्डका विद्युतीय सवारी पनि प्रदर्शनीको आकर्षण बनेछन्।

प्रदर्शनीमा सडक सुरक्षासम्बन्धी चेतना जगाउने उद्देश्यले ट्राफिक प्रहरीका दुईवटा स्टल छन्। जसमा ट्राफिक प्रहरीले दुर्घटना घटाउने उपाय र जनचेतना जगाउने सामग्री राखेछन्। नाडा अटो सोमा हरेक दिन विविध विषयमा अन्तरक्रिया आयोजना गरिने आयोजकले जनाएको छ। प्रदर्शनीभर हरेक दिन यातायात क्षेत्रमा लगानी, नेपाली अर्थतन्त्रमा यातायात क्षेत्रको योगदान, आगामी १० वर्षमा यातायात क्षेत्रको यातायातमा विषयमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना हुनेछ।

प्रदर्शनीको टिकट किन्ने अवलोकनकर्तालाई हरेक दिन चिट्ठामार्फत एक मोबाइल पर्ने आयोजकले जनाएको छ। भन्सार विभागको तथ्यांकअनुसार गत आर्थिक वर्षमा सवारी साधन र तिनका पाटपुर्जा मात्रै ८६ अर्बको आयात भएको छ। यसबाट ८० अर्ब राजस्व संकलन भएको थियो। राजस्व संकलनको हिसावले यातायात सबैभन्दा बढी राजस्व कुफाउने क्षेत्र हो।

Invitation of Bids for the Reconstruction of Schools in Sindhupalchok District

(Publication date: 12th September, 2018)

Caritas Switzerland is supporting the people of Nepal affected by the devastating earthquakes of 2015 in partnership with HELVETAS Swiss Intercooperation through permanent school reconstruction.

4 Schools of Sindhupalchok District are to be (re)constructed. Altogether 32 Classrooms along with separate Toilets are to be built in earthquake resilient design.

Caritas Switzerland invites sealed bids from **Construction Companies or Contractors for the construction of following 4 schools in Sindhupalchok district.**

1. Janata Secondary School, Melamchi Municipality (11 classrooms and 2 toilet blocks)
2. Narayan Basic School, Helambu Rural Municipality (12 classrooms and 2 toilet blocks)
3. Nurbulung Secondary School, Helambu Rural Municipality (5 classrooms and 1 toilet block)
4. Sarbodaya Basic School, Helambu Rural Municipality (4 classrooms and 1 toilet block)

The selection of the Construction Company/Contractor will be done on the basis of evaluation of relevant experience in building construction works and financial bid.

Tendering Documents can be obtained from Caritas Switzerland Office from 13-21 September, 2018 between 9 AM and 5 PM. Office remains closed on Saturdays and Sundays and on 19 Sept, 2018 which is a national holiday.

Submission of Bids until 24 September, 2018, 11:00 AM. Start of Construction Works: 25 October, 2018.

Bidders are requested to visit site and assess the actual site conditions before submitting their bid. Caritas Switzerland reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the bids without assigning reason, whatsoever.

Caritas Switzerland,
Didi-Bahini Marg, Sanepa-2, Lalitpur
Email: nepal@caritas.ch
Phone: +977-01-555 3551
Internet: www.caritas.ch

Invitation for Sealed Bids

Sanima Bank Limited invites sealed bids from interested authorized dealers and suppliers having at least 3 years of experience in commercial bank for the supply and delivery of the following items for its various upcoming and existing branches for FY 2075/76.

- 1.Office Equipments:** Note Counting Machine (loose/ bundle: at least 5 years of experience), Photocopy Machine, Air Conditioner (at least 5 years of experience), Generator, EPABX System, Door Access Control, Fax Machine, Intruder Alarm System, Fire Alarm System, CCTV System including (dome/ box/ outdoor, NVR, POE switch, monitor).
- 2.Metal Furniture:** Defender Safe, Safe Deposit Locker, Filing Cabinet, Cash Box, Dual Lock Fire Proof Cabinet, Skeleton Rack and Mini Safe.
- 3.Computer & Other Equipments:** Desktop, Laptop, Printer (3 in 1, Laser and Dot Matrix), Scanner, ECC Scanner (single/multiple), ATM, Online UPS & Batteries, Voltage Stabilizer, Solar System and Slip Printer.

The bid documents with specifications and details of items can be obtained during office hours till September 23, 2018 except public holidays upon payment of NPR 1,000/- non-refundable for each set of documents. Each bidder should submit a bid bond with validity of 45 days/cash deposit/DD/good for payment cheque equivalent to 5 % of total bid amount.

The supplier should submit a copy of valid registration VAT/ PAN as applicable, evidence of tax file or tax clearance certificate up to last fiscal year, certificate of experience and authorization certificate.

Suppliers who have already submitted the BID documents during the notice published dated July 29 and 30, 2018 in Nagarik Daily and Annapurna post respectively can directly obtain BID documents from the bank without any cost.

Original signed copies of all the bid documents along with a copy of certificates should be submitted to General Service Department, in a sealed envelope by 5:30 P.M. on September 25, 2018. The bank reserves the right to accept partly or reject any or all bids without assigning any reason whatsoever.

www.sanimabank.com

P.O. Box No:-20394, 'Alakapuri', Naxal, Kathmandu | Ph No:- +977-1-4428979
Fax:-977-1-4428969 | Email: sanima@sanimabank.com

छोटकरी

महिन्द्राले गन्यो सार्वजनिक 'इभेरिटो'

काठमाडौं (कास)- महिन्द्रा एन्ड महिन्द्राले नाडा अटो सोको पहिलो दिन इभेरिटो सार्वजनिक गरेको छ। सोमा नेम्स जेनरेरेसनको 'महिन्द्रा पिकअप' र 'प्लस न्यू एक्सयूभी ५००' पनि सार्वजनिक गरेको जारी विज्ञापितमा उल्लेख छ। नेपालमा पहिलोपटक सार्वजनिक गरिएको अल इलेक्ट्रिक सेडान इ-भेरिटोको चार्ज तीव्र गतिमा हुने दावी कम्पनीको छ। आफ्ना यी उत्पादनहरू नाडा अटो सोमा प्रदर्शनका लागि समेत राखिएको छ।

निसान गाडीको 'फेस्टिभ ड्राइभ'

काठमाडौं (कास)- पयोनियर मोटोकर्पले मंगलबार सुरु नाडा अटो सोसँगै निसान गाडीका लागि 'फेस्टिभ ड्राइभ' उपहार योजना पनि संचार गरेको छ। यो योजनाअन्तर्गत नाडा अटो सोमा आएका ग्राहकहरूले बिक्रि गरेवापत योजनाको अन्त्यमा नगद २७ हजार रुपैयाँ बराबरको 'रेडमी नोट ५मोबाइल' फोन प्राप्त गर्न सक्ने जारी विज्ञापितमा छ। त्यस्तै सोमै कम्पनीले फाइनान्स र क्रिस्ताबन्दीको प्रावधान पनि लागू गरेको छ। जसअन्तर्गत १४ हजार ६ सय ११ सम्मको न्यून मासिक किस्ता तिनै प्रावधानसम्म रहेको जनाएको छ। चाड-पर्वभरि लागू यो योजनाबाट ग्राहकले ४९ हजार रुपैयाँसम्मको एसोसिएज, एक वर्षको निशुल्क विमा, एक वर्षसम्म सडक कर निशुल्क, ३ वर्षको वारेन्टी सर्भिसिङ, तत्काल फाइनान्स र एक्सचेन्जको सुविधा र ६ लाख रुपैयाँसम्मको नगद छुट प्राप्त गर्ने पनि विज्ञापितमा छ।

हिरोको 'एक्सिट्रम २०० आर'

काठमाडौं (कास)- हिरो मोटोकर्पले नयाँ मोटरसाइकल 'एक्सिट्रम २०० आर' नेपाली बजारमा ल्याएको छ। यसमा रहेको बीएस-आईभी २०० सीसी एयर कुल्ड इन्जिनले शक्ति प्रदान गर्ने जनाएको छ। कम्पनीका अनुसार ८ हजार आरपीएममा १८.४ पीएसको अधिकतम शक्ति र ६५ सय आरपीएममा १७.१ एनएमको अधिकतम टर्क उत्पन्न गर्छ। ११४ किमि प्रतिघण्टा

उच्च गति सीमा रहेको यो बाइक ४.६ सेकेन्डमा ०-६० किमि/घण्टाको गतिमा गृहजत गर्न जारी विज्ञापितमा छ। 'एक्सिट्रम २००आर'को विशेष मूल्य २ लाख ८६ हजार ५ सय रुपैयाँ कायम गरिएको कम्पनीले जनाएको छ।

टोयोटाको स्पेसल अफर

काठमाडौं (कास)- राजधानीमा जारी नाडा अटो सोमा टोयोटाले 'स्पेसल अफर' ल्याएको छ। बिक्रेता युनाइटेड ट्रेडर्स लिमिटेड (यूटीएस) ले उक्त घोषणा गरेको हो। नाडा अटो सो अवधिभरि टोयोटाको हरेक बिक्रिमा ५ जोडीका लागि ५ दिन, ४ रातको इन्डोनेसियाको वावी टुर, ४ जोडीका लागि ४ दिन ३ रातको पोखरा टुर र २ जोडीका लागि माउन्टेन फ्लाइट जिले अवसर प्राप्त गर्न सकिने जारी विज्ञापितमा छ। हालै सार्वजनिक गरिएको एसयूभी 'एस' नाडा अटो सोको प्रमुख आकर्षण रहने कम्पनीले जनाएको छ। सोमा आएका ग्राहकहरूलाई टोयोटाले इन हाउस फाइनान्सको सुविधा पनि प्रदान गर्ने जनाएको छ।

अपाचे आरआर ३१० सार्वजनिक

काठमाडौं (कास)- टीभीएसले नाडा अटो सोमा आफ्नो सुपर प्रिमियम मोटरसाइकल अपाचे आरआर ३१० सार्वजनिक गरेको छ। टीभीएस अपाचे आरआर ३१०, टीभीएस अपाचे स्टेबल कम्पनीको पछिल्लो प्रस्तुति रहेको जारी विज्ञापितमा छ। अपाचे आरआर ३१०, ३१२ सीसी सिंगल सिलिन्डर, फोर स्ट्रोक, फोर भल्व, लिक्विड कुल्ड इन्जिन रहेको कम्पनीले जनाएको छ। टीभीएस अपाचे आरआर ३१० रेसबाट प्रेरित भएर ठाडो सिन्डो-कम-ल्याकोमिटर जडित छ, जसमा १८ रेसिड टेल-टले डाइग्नोस्टिक्स र कम्प्रीसभ पोस्ट-राइड एनालिसी रहेको जनाएको छ।

एसडब्ल्यूएम मोटरसाइकल भित्रियो

काठमाडौं (कास)- नाडा अटो सोको अवसरमा नेपालमा पहिलोपटक इटालियन कम्पनी एसडब्ल्यूएम मोटरसाइकल सार्वजनिक गरिएको छ। बिक्रेताको ज्ञान अर्थसुम्भसले यी बाइक भूकम्पमैडपस्थित प्रदर्शनी हलमा सार्वजनिक गरेको जारी विज्ञापितमा छ। सुरुमा एसडब्ल्यूएमका आएएस ३०० आर, सुपर डब्लुअल ६५० टी र सिल्वर भेस ४४० का मोडल भित्र्याइएको कम्पनीले जनाएको छ। कम्पनीका अनुसार आएएस ३०० आरको मूल्य १६ लाख, सुपर डब्लुअल ६५० टीको २३ लाख रुपैयाँ र सिल्वर भेस ४४० को मूल्य १४ लाख ५० हजार रुपैयाँ कायम गरिएको छ। इन्डुरो, क्लासिक र एडभेन्चर टुरर मोटरसाइकलका रूपमा यी मोटरसाइकलले नेपाली बजारमा अन्य ब्रान्डसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने अनुमान गरिएको छ।

दि नं २९३ मुद्दा नं ०३३-०-०२९३ फाट (१)

सन्तोषी विन्नास अवालतबाट जारी भएको विन्नास पत्रो उपभालनसम्बन्धीक बद्दा नं १३ मा बन्ने नन्द किशोर शाहको पत्नी पुनम कुमारी खैरबाबको नाउँको ३० (तीन) दिने हस्ताक्षरगत ।

उपत्यका बाकी विन्नास सन्तोषी मासिक वेत गा.वि.स बद्दा नं ७ शाव ईश्वरपुर न.पा. बद्दा नं ११ मा बन्ने यश मोहिवर शाह तेलीको छोरा नन्दबहाल शाह शाँतबाही तपाईं भएको जेनरेन मुद्रामा तपाईं उपर मिति २०७३/०७/०२ गते बाही नन्दबहाल शाहले यस अवालतमा जेनरेन मुद्राको किराड शवर गरेको हुनाले तपाईंको घर ठेगानामा यस अवालतबाट जारी भएको ३० दिने ईतलायनामा बेचने नामेल भट्ट आएकोले बाहीले शाँतबाहीको अर्को बलन खुलाउन नसकेको हुँदा शाँतबाहीका नाउँको ३० दिने म्याद गाँठ्यु वैतिक पत्रिकामा प्रकाशित गनु भन्ने यस अवालतबाट जारी तपाईं २०७३/०३/०४ गते आदेश भएको हुदा तपाईंका नाममा यस अवालतबाट जारी भएको म्याद गाँठ्यु वैतिक पत्रिका कानुनपुरमा प्रकाशित गरिएको छ ।

यो म्याद कानुनपुर गाँठ्यु वैतिक पत्रिकामा प्रकाशित भएको भएता पनि तपाईंको म्याद बाहेक ३० (तीन) दिने दिव्य बालुनले सन्तु प्रमाण सहित आफै मा गरेको मार्केट शाँतउत्तर किराडउन आउनु होला । तपाईंको व्यहोरा समेत बुझि ऐन बमोजिम पुर्चेष्ट हुने छ । नजार्दै म्यादे गुजारी बने कानुन बमोजिम हुनेछ, पछि तपाईंको उद्गु लाग्ने छैन ।

दीन सन्ध २०७३ साल भाद्र १३ गते रोज ४ शुभम.....।

Looking for Sand Suppliers/Bidders

People In Need (PIN), and International NGO, is seeking legitimate and competent suppliers who can provide the supply of sand along with its transport/delivery to support the operations of People In Need in Nepal.

The tender documents and specifications can be requested from Kathmandu PIN office 279 Ranibari, Lazimpat, - 3 Kathmandu (9:00am - 16:00 p, Mon - Fri) or by Email: eoi.nepal@peopleinneed.cz 21st September 2018 inclusive.

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण

त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल नागरिक उड्डयन कार्यालय

गौचरको

श्री प्रमोद सम्सेर ज.व.रा संचालक (युनिभर्सल सप्लाइ एजेन्सी तथा ग्रिनलाईन इन्टरनेशनल प्रा.ली.) का नाममा बाँकी वक्यौता भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा अत्यन्त जरुरी सूचना

तपाईं संचालक रही विगत देखि नै यस त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको अन्तर्राष्ट्रिय टर्मिनल भवनको आगमन तथा प्रस्थान तर्फ संचालित साविकको Duty Free Shop मध्ये युनिभर्सल सप्लाइ एजेन्सीको संचालन भएको अवधि मिति २०७३/०२/१४ सम्मको बाँकी वक्यौता रकम रु.६,७१,२४,०७७-(छ करोड एकहत्तर लाख चौबिस हजार सतहत्तर रुपैयाँ) (विलम्ब तथा सेवा शुल्क बाहेक) र ग्रिनलाईन इन्टरनेशनल प्रा.ली.को सोही मिति सम्मको बाँकी वक्यौता रकम रु. १,३७,२९,९२८- (एक करोड सैतिस लाख बाईस हजार नौ सय अठ्ठाईस रुपैयाँ) (विलम्ब तथा सेवा शुल्क बाहेक) रहेकोले सो रकम भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा मिति २०७३/०२/२९ को पत्र हुलाक मार्फत तपाईंको घर ठेगानामा पत्राचार गरिएकोमा उक्त ठेगानामा सम्पर्क हुन नसकि उक्त पत्र फिर्ता प्राप्त भएको हुँदा उपरोक्त बाँकी वक्यौता रकम भुक्तानी गर्नको लागि यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यदि उक्त बाँकी वक्यौता भुक्तानी नगरेमा नियमानुसार असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।

अस्पताललाई मोबाइल मेडिकल कार

काठमाडौं (कास)- जापान सरकारले सिरहास्थित फुलकुमारी महतो मेमोरियल अस्पताललाई मोबाइल मेडिकल कार प्रदान गरिएको छ। नेपालका लागि जापानका राजदूत मासामिसी ओगावाले अस्पतालका मेडिकल डाइरेक्टर डा. शिशेश्वर शाहलाई उक्त कार हस्तान्तरण गरेको जारी विज्ञापितमा उल्लेख छ। मोबाइल मेडिकल क्लिनिकबाट सिरहा, सप्तरी, उदयपुर, सिन्धुली र धनुषाका जनताले लाभ पाउने जनाइएको छ।

नेबैलिको नारी बचत

काठमाडौं (कास)- नेपाल बैंक लिमिटेडले नारी सम्मान बचत खाता सार्वजनिक गरेको छ। हरितालिकाको अवसरमा नारीको सम्मान गर्ने तथा नारीलाई वचततर्फ उत्प्रेरित गरी उनीहरूको सुखद भविष्य सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले बैंकले यो खाता ल्याएको जनाएको छ। उक्त खाताका ग्राहकले निःशुल्क भिसा डेबिट कार्ड, स्मार्ट बैंकिङ रजिस्ट्रेशन, एबीबीएस, डिम्याट/आस्वा खाता सेवा, लकर सेवामा धेरैटी छुट, शुल्कमा २५ प्रतिशत छुट, आन्तरिक तथा बाह्य रेमिटचान्स पठाउँदा ५० प्रतिशत छुटलगायतका महत्वपूर्ण सहूलियत प्राप्त गर्न सक्ने जारी विज्ञापितमा छ।

एनआईसीको योजना

काठमाडौं (कास)- एनआईसी एसिया बैंकले चामत्कारिक विशेषताहरू भएका दुई नयाँ कर्जा योजनाहरू 'चामत्कारिक सवारी कर्जा' र 'चामत्कारिक घर जग्गा कर्जा' सार्वजनिक गरेको छ। सवारी कर्जामा तत्कालै कर्जा स्वीकृति, अधिकतम १५ वर्षसम्मको कर्जा भुक्तानी अवधि, सवारीको मूल्य अनुसार मासिक ११ हजारबाट किस्ता रकम सुरु हुने र मासिक ब्याज दर ०.९ प्रतिशत मात्र रहेको जनाएको छ। त्यस्तै घरजग्गा कर्जामा अधिकतम ५० वर्षसम्मको कर्जा भुक्तानी अवधि, मासिक ब्याजदर ०.९ प्रतिशत र प्रशासनिक सेवा शुल्कमा विशेष छुटलगायतका विशेषताहरू रहेको जारी विज्ञापितमा छ।

एफएमएनमा फुँयाल

काठमाडौं (कास)- फुटवेयर म्यानुफ्याक्चर्स एसोसिएसन अफ नेपाल (एफएमएएन) को १७ औँ साधारणसभाले कण्ठकुमार फुँयालको नेतृत्वमा १९ सदस्यीय नयाँ कार्यसमिति चयन गरेको छ। अन्य पराधिकारीमा वीरेन्द्र उपाध्याय, उपाध्यक्षहरू (३), महासचिव, उपसचिव, सचिव, कोषाध्यक्ष र सदस्य पनि चयन गरिएको छ, जसमा क्रमशः उत्तम अधिकारी, नानीराज घिमिरे, शम्भु तिमिल्सेना, चोककुमार श्रेष्ठ (राजन), महासचिवमा नवराज गौतम, उपमहासचिवमा ज्ञानेन्द्र दाहाल, सचिवमा श्रृतिपराज घिमिरे, कोषाध्यक्षमा दीपेन्द्र थापा, सदस्यहरूमा सौरभ श्रेष्ठ, त्रिलोक श्रेष्ठ, शंकर गौतमलगायतको रहेको जारी विज्ञापित छ।

नेपाल स्टक एक्सचेन्ज				
२६ भदौ २०७५ को कारोबार				
कम्पनीको नाम	अघिल्लो दिनको मूल्य	अन्तिम मूल्य	कारोबार संख्या	फरक
कृषि विकास बैंक	३४२	३४५	४७७८	३
अपी पावर लि	२५४	२५३	२३५७	-१
आरम्भ माइक्रोफाइनान्स	९६३	९६३	३३५१	-४०
अरुण काबेली पावर	२४६	२४४	९१८	-२
अरुण म्याली हाइड्रोपावर	१३१	१३४	३९१३	३
एसियन लाइफ इन्स्योरेन्स	४९९	४९३	१३४५	-६
बैक अफ काठमाडौं लि.	३०१	३०६	६२४१	५
नरुण हाइड्रोपावर	१२६	१२८	१४०	२
बेस्ट फाइनान्स	१०१	११८	१५४	-२
भार्या विकास बैंक	१२६	१२८	२४४	२
विशाल बजार कम्पनी	१६४०	१६६०	१४०	१०
बोटलर्स नेपाल (तथाई)	६४५०	६४२५	२३०	-२५
मुदल्ल पावर क. लि.	४४२	४४३	४१०	१
सेन्दूल फाइनान्स	१२४	११८	११०	-६
सेन्सुरी कमर्सियल बैंक	१७५	१७९	९८४१	४
छिमेक लघुवित्त विकास बैंक	११२	११३	३१७	१
पुष्पाढाई हाइड्रोपावर	११२	११३	३०४	१
चलिमे हाइड्रोपावर	७२१	७२१	३३७९	०
सिटीजन बैंक इन्टरनेशनल	२४१	२४४	९२१८	४
सिटीजन इन्भेष्टमेन्ट ट्रस्ट	२३९९	२३९०	२४५	-९
सिटी एक्सप्रेस फाइनान्स	११०	१०८	४०	-२
सिमिल बैंक	१५४	१५६	१९४४९	२
सिमिल लघुवित्त	६४३	६४३	६६	०
शिप्रोक्स लघुवित्त	६४३	६६०	१४११	७
देव विकास बैंक	१२१	१३१	८३०१६	२
दिव्यश्री हाइड्रोपावर	१०१	१०३	१००	२
एम्पेक्ष बैंक लि.	६६०	६६२	४३००	२
एम्पेक्ष इन्स्योरेन्स	१२४५	१२०६	१८६४	-४९
एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक	३११	३१९	७४०	८
फास्ट माइक्रोफाइनान्स डेभ. बैंक लि	४१०	४१०	२४७७	०
फरवाड माइक्रोफाइनान्स	२१८९	२१३०	११५२	-४९
गण्डकी विकास बैंक	१९८	२००	२१८५	२
गरिमा विकास बैंक	१९१	१९४	१६४८९	३
ग्लोबल आईएमई बैंक लि.	३०५	३०८	१४५७८	३
ग्लोबल आईएमई लघुवित्त	११३०	११४२	१३१	२२
ग्लोबल आईएमई समुन्त रिकम-१	८.४०	८.३०	१०००	-०.१०
ग्रामीण विकास लघुवित्त	४४३	४४७	१३३०	४
श्रीन डेभलपमेन्ट बैंक	११४	११४	९८००	०
गुडेश्वरी मर्चेन्ट एन्ड फाइनान्स	१३१	१२७	१४३०	-४
गुप्तस लाइफ इन्स्योरेन्स	८००	८००	१३८५	०
गुरुर्वाज फाइनान्स	१०६	११०	१२२४	४
हाथवे फाइनान्स क.	१२०	१२२	२०३०	२
हाथवे फाइनान्स बैंक	४४३	४४५	३५८	२
हिमालयन डिस्टिलरी	१३०२	१३१०	९०	८
हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स	४१४	४११	७४४	७
हिमालय पावर पार্টनर	२४९	२४७	३३०	१
आईसीएफसी फाइनान्स	१६४	१७३	३९४८	८
आईएमई जनरल इन्स्योरेन्स	७९०	८०४	७०	१४
जलविद्युत लगानी तथा विकास क.	१४६	१४७	४३८८	१
जनाकी फाइनान्स	२१९	२१७	२५३	-२
जाना बैंक नेपाल लि.	११४	११७	४६२७७	३
जनउत्थान सामुदायिक लघुवित्त	२८२२	२८९७	३४	७५
ज्योती विकास बैंक	१३८	१४१	१७७७	३
काबेली विकास बैंक	२९४	२९४	२९४८	१
कावेला विकास बैंक	२३१	२३५	९२२२	-४
कालिका माइक्रोक्रेडिट	१२४९	१२४५	१३६२	-४
कामना सेवा विकास बैंक	१४३	१४७	४९५४	४
कञ्चन डेभ. बैंक	१९७	१९५	४००	-२
कर्काई विकास बैंक	१२४	१२८	३७४	४
कर्णाली डेभलपमेन्ट बैंक	१०२	१०२	३१२०	०
खानिखोला हाइड्रोपावर	१०२	१०३	४८८	१
किसान माइक्रोफाइनान्स	१६००	१७६०	१६५४	१६०
कुमारी बैंक लि.	२२३	२३०	१००६३४	७
लक्ष्मी बैंक	२४४	२४४	६५१९	१
लक्ष्मी लघुवित्त	१७९	१८५	६४६	६
लक्ष्मी म्यालु फन्ड-१	१०.४५	१०.४५	२०००	०
लाइफ इन्स्योरेन्स	१६००	१६१४	१७६६	१४
लुम्बिनी विकास बैंक	१५०४	१५३३	११२८६	-१
लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स क. लि.	४१३	४२५	२४६७	१२
माछापुच्छ्रे बैंक लि.	२१२	२१३	९२६२	१
महालक्ष्मी विकास बैंक	१९०	१९३	१२३४	३
महिला सहयोगी माइक्रोफाइनान्स	६१९	६३०	११	११
महोली सामुदायिक लघुवित्त	२३७५	२४२०	८१४	

पहिरो सकस

जताततै सडक अवरुद्ध

प्रदेश ब्यूरो (विराटनगर)

केही दिनयताको वर्षाका कारण पहिरो खस्दा विभिन्न जिल्लामा सडक अवरुद्ध बनेको छ । कतै माथिबाट खसेको पहिरो र कतै सडकै भासिँदा यातायात सञ्चालन हुन सकेको छैन । यसले गर्दा यात्रु गन्तव्य पुग्न पाएका छैनन् । खप्तडगरी तीजका अवसरमा माइत र आफन्तकहाँ जाने महिलाहरूको विचल्ली भएको छ । उदयपुरबाट डिल्लीराम खतिवडा, खोटाङबाट डम्बरसि राई र ताप्लेजुङबाट आनन्द गौतमको रिपोर्ट :

सिद्धिचरणमा पहिरो

सिद्धिचरण लोकमार्गको उदयपुरमा पर्ने कटारी-धुमी खण्ड अवरुद्ध भएको छ । दुई दिनयताको अविरल वर्षापछि कटारी नगरपालिका ऽ सिरिसैमा पहिरो खस्दा अवरुद्ध बनेको हो । यातायात सञ्चालन बन्द भएपछि तीजमा माइत जानेहरू वढी समस्या परेका छन् । माथिबाट खसेको पहिरोले मंगलवार सडक अवरुद्ध भएको हो । सोलुखुम्बु, ओखलढुंगा र खोटाङ हिँडेका यात्रु कटारीमै रोकिएका छन् । पर्वका समयमा सडक अवरुद्ध हुँदा कष्ट भएको खोटाङका नरेश ठकाले बताए ।

सोलु, ओखलढुंगा र खोटाङबाट तराईका विभिन्न क्षेत्र हिँडेका यात्रु धुमी, गहुवाँरी, बेतेनीलगायत स्थानमा अलपत्र परेको कटारी ११ का वडाअध्यक्ष दीपक बुढाथोकीले बताए । पहिरो हटाउने काम भइरहे पनि वर्षा फेरि सुरु भएकोले समस्या भएको उनले जनाए ।

सडक खुलाउने प्रयास भइरहेको इलाका प्रहरी कटारीले जनाएको छ । प्रहरीका अनुसार सडक विभाग डिभिजन सडक कार्यालय लहान, नगरपालिका, स्थानीयको सहयोगमा अवरुद्ध सडक खोल्ने काम भइरहेको छ ।

धुमाउरो र साँघुरो सडक सामान्य वर्षामा समेत यात्रा गर्न समस्या छ । भक्तु पानी परेका बेला त खतरा हुन्छ,' स्थानीय मनमाया विश्वकर्मांले भनिन्, 'साँघुरो र कालोपत्रे उक्किएर धुलामै भएकोले हिँड्नै समस्या छ ।'

मध्यपहाडी पनि

ताप्लेजुङ सदरमुकाम फुङलिङबाट चीनको तिब्बत जोड्ने सडकको लिखिम खण्ड । सडक फराकिलो नहुँदा सामान्य वर्षामा पनि अवरुद्ध हुने गरेको छ ।

तस्विर : आनन्द गौतम

मध्यपहाडी लोकमार्गअन्तर्गत खोटाङको बर्खेटारमा पहिरो जाँदा सडक अवरुद्ध भएको छ । यस क्षेत्रको सडक निर्माणमा संलग्न सूर्य कन्स्ट्रक्सनले एक्साभेटर प्रयोग गरी ढुंगा निकालेको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाका प्रमुख इवन राईले बताए । गत भदौ १४ र साउन २१ गते पनि पहिरो गएको थियो । पटक-पटक पहिरो गइरहने भएकाले यो क्षेत्रमा यात्रा जोखिमपूर्ण बनेको छ ।

प्रहरीका अनुसार पहिरोले एक्साभेटरसमेत पुरेको छ । ३० मिटर लामो सडक पुगिएकाले समय लाग्ने डीएसपी केसीले सुनाए । सडक बनाउने बहानामा तुवाचुङ-जायजुमर्मुनि

एक्साभेटर प्रयोग गरी ढुंगा दोहन गर्दा त्यसको कम्पनले पहिरो खसेको स्थानीयको भनाइ छ । यस क्षेत्रको सडक निर्माणमा संलग्न सूर्य कन्स्ट्रक्सनले एक्साभेटर प्रयोग गरी ढुंगा निकालेको हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाका प्रमुख इवन राईले बताए । गत भदौ १४ र साउन २१ गते पनि पहिरो गएको थियो । पटक-पटक पहिरो गइरहने भएकाले यो क्षेत्रमा यात्रा जोखिमपूर्ण बनेको छ ।

भक्तियो सडक, पुल जोखिममा

सोमवारको पहिरोले ताप्लेजुङको पूर्वी सिरिजंगा गाउँपालिका जोड्ने सडक अवरुद्ध बनाएको छ । निवा खोलाको पुल जोखिममा परेको छ । वडा १ सिनामको अधिकांश सडक पुगेको र भत्काएको

छ । वडाअध्यक्ष उर्मिला थेपेले सडक सुचारु गर्न र यातायात सञ्चालनका लागि सहयोग गर्न अपिल गरेकी छन् । सदरमुकाम फुङलिङबाट ओलाङचुङगोला जोड्ने उत्तर-दक्षिण लोकमार्ग पनि अवरुद्ध छ । फक्तालुङ गाउँपालिका ३, लिखिम र ४ को तापेथोकमा माथिबाट ठूलठूला ढुंगा भरेर सडक अवरुद्ध बनाएको छ । कतिपय ठाउँमा पहिरोले सडकै वगाएर लगेको छ । अहिले सदरमुकाम फुङलिङबाट साना सवारीसाधन थिबासम्म मात्रै पुग्ने गरेको छ ।

जिल्लाको पूर्वी र उत्तरी क्षेत्र जोड्ने यी निकै व्यस्त सडक हुन् । वस र ट्याक्सी गरी कम्तीमा दैनिक ४ सवारी आवागमन हुन्छ्यो । तर अवरुद्ध यी सडक कसले खुलाउने अत्र्योल

२ छोरालाई भुन्ड्याएर आत्महत्या

कान्तिपुर संवाददाता (मोरङ)

बुढीगंगा गाउँपालिका २ अमाहीमा एक महिलाले नाबालक दुई छोरालाई भुन्ड्याएर आत्महत्या गरेकी छन् । डोरी चुँडिएर एक छोरा भने बाँच्न सफल भएका छन् ।

स्थानीय २९ वर्षीया कविता यादवले जेठो छोरा १० वर्षीय निशान र कान्छो ५ वर्षीय अमनलाई भुन्ड्याएर आफूले पनि आत्महत्या गरेको प्रहरीले जनाएको छ । घरको बलामा नरिवलको डोरीमा फुनिँएका कविता र अमनको मृत्यु भएको छ । निशान डोरी चुँडिएर बाँचेका हुन् । उनको विराट मेडिकल शिक्षण अस्पतालमा उपचार भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

मोरङ प्रहरी प्रमुख मनोजकुमार केसीले दुवै छोरालाई डोरीको पासो लगाएर भुन्ड्याएपछि आमाले पनि आत्महत्या गरेको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको बताए । बिहान साढे १० बजे प्रहरी घटनास्थल पुग्दा कान्छो छोरा अमन र कविता बलामा फुनिँएको

अवस्थामा फेला परेका थिए ।

निशानलाई भुन्ड्याएको डोरी चुँडिएर भुइँमा लडेको अवस्थामा भेटिएको डीएसपी केसीले बताए । 'घटनास्थलको प्रकृति हेर्दा आमाले आत्महत्या गर्नुअघि दुवै छोरालाई भुन्ड्याएर हत्या गर्न खोजेको देखिन्छ,' उनले भने, 'यसबारे अनुसन्धान भइरहेको छ ।'

एकको मृत्यु, डोरी

चुँडिएर जेठो छोरा बाँचे

बिहान १० वज्रा पनि घरमा चहलपहल नदेखेपछि छिमेकी हेर्न जाँदा ढोका बन्द थियो । स्थानीय सावित्री यादवले पछि टोलका मान्छेहरू आँगनमा जम्मा भएर हल्ला हुन थालेपछि कविताका जेठो छोरा निशान घरभित्र रन थालेको आवाज सुनेको बताइन् । भित्रबाट ढोका बन्द गरिएको घरमा बच्चा रोएको सुनेपछि स्थानीयले प्रहरीलाई खबर गरेका थिए ।

कविताको पति अमरलाल

यादवको २ वर्षअघि मृत्यु भएको

थियो । कवितासँगै केही समयदेखि भारतको फारोबिसगन्ज घर भई विराटनगरमा काम गर्दै आएको रामदेव भ्ता बस्दै आएको स्थानीयले बताए । राति कविता र रामदेवबीच भगडा भएको हल्ला छिमेकीले सुनेको बताए । निशानले राति सुतिरहेको बेलामा आमाले सुरुमा भाइ र आफूलाई डोरीले घाँटीमा बाँधेर भुन्ड्याएपछि आफूले पनि डोरी लगाएर भुन्डिएको बताए । 'सुतिरहेको बेला आमाले भाइलाई भुन्ड्याउनुभएको थियो,' उनले भने, 'पछि मलाई पनि भुन्ड्याउन खोज्दा, मैले थाहा पाएँ । आमाले कसैलाई केही नभन्नु भन्दै जोरले कुट्दै कराएपछि, मैले केही पनि बोल्न सकिनँ । अनि आमा पनि फुनिँनुभयो ।'

आमा डोरी लगाएर भुन्डिएको केही बेरमै आफूलाई भुन्ड्याएको डोरी चुँडिएर भुइँमा खसेको उनले बताए । निशानको घाँटीमा डोरीको र शरीरको विभिन्न भागमा कुटेको डाम देखिएको छ । केसीले रामदेव भन्ने व्यक्ति फरार रहेकाले उनको खोजी भइरहेको बताए ।

■ जयबहादुर रोकाया (हुम्ला)

मानसरोवर कैलाश दर्शन गरेर फर्केका एक हल भारतीय तीर्थयात्री आफू वसेको होटलपछाडि स्याउका बोट देखेपछि रमाउँदै बगेँका पसे । स्याउ बगेँचामा पसेर उनीहरूले फन्डै एक घण्टा फोटो खिचे र आवश्यकताअनुसार स्याउ किनेर लगे ।

भारतको मुम्बईबाट तीर्थाटनका लागि आएका उनीहरूले बजारमा स्याउका दाना देखे पनि रूख अहिलेसम्म नदेखेको बताए । लटरम्मै फलेका बोटसँगै फोटो खिच्दै मुम्बईकी संगीता रायले जिन्दगीमा पहिलोपटक स्याउको बोट छुन पाएको बताइन् । 'सिमकोट अत्यन्तै रमणीय स्थल रहेछ, स्याउका रूखले फर्ने शोभा बढाएको छ,' उनले भनिन्, 'ताजा र अर्गानिक स्याउले मने लोभ्यायो, अनि निकै स्वादिलो रहेछ ।' उनले स्याउ बगेँचामा रमाएको खुसीमा किसानलाई ५० रुपैयाँ टिप्ससमेत दिइन् । हवाईजहाजको प्रतीक्षा गर्दै होटलमै आराम गरेका तीर्थयात्रीले समूह-समूहमा किसानको अनुमतिमा बगेँचामा घण्टौ रमाइलो गर्ने गरेका छन् । भारतीयले बगेँचाभित्रै व्यक्तिगत र सामूहिक फोटो खिचेका छन् । भारतीय युवादेखि ८५ वर्षकी वृद्धासम्म बगेँचामा रमाए ।

वर्षाका कारण हवाई उडानमा समस्या भएपछि, अहिले भारतीय तीर्थयात्री यहाँका स्याउ बगेँचामा रमाउन पाएका छन् । मानसरोवर-कैलाश दर्शनका लागि चीन सरकारले केरुङ र हुम्लाको हिल्सामात्र खुला गरेको छ । केरुङ नाका यो पर्यमात्र खुलाएको

हुम्लाका किसानको बगेँचामा फलेका लटरम्म स्याउ ।

तस्विर : जयबहादुर

रमाउन पाएका छन् ।

मानसरोवर-कैलाश दर्शनका लागि चीन सरकारले केरुङ र हुम्लाको हिल्सामात्र

खुला गरेको छ । केरुङ नाका यो पर्यमात्र खुलाएको

हो । केरुङ खुलेसँगै हिल्ला नाका भएर जाने भारतीयको संख्या घटेको भारतीय दूतावासका

हुम्ला प्रतिनिधि जनकबहादुर शाहीले बताए ।

बर्गिकृत डिस्प्ले

ज्योतिष

गुरु तिर्थराज निरीला हस्त रेखा चिना विशेषज्ञ

पुनर्देखि रेखा प्रदान गर्दै आज्ञाबुद्धि

नुरबाट उद्योग व्यापार, सल्लाग, वस्तु, कालसंयोग, ग्रहदशा, विवाह कलम, प्रत्यक्ष, जमिन खरिद/बिक्री, ज्ञान-अज्ञान समस्या, चिना, टिप्प, हस्तरेखा जस्ता हरेक समस्याको लागि सम्पर्क गर्नु हो ।

भाग्योदय मार्गदर्शन प्राप्त गर्नुहोला ।

G5 (आउपड फलोर) सुटि गवध

विशेषज्ञता: जलम

(वृक्ष कलिको सुटिगर्नु सुटिग, कलामा)

Ph: 4247792, 9851001397

को सुटिग सुटिग सुटिग को सुटिग सुटिग सुटिग

जग्गा भाडामा चाहियो

ललितपुर सातढोबाटो वरिपरी ३ रोपनी भन्दा माथी जग्गा १५ बर्ग सम्मको लागि भाडामा आवश्यक परेको हुँदा भाडामा दिन चाहानुहुने इच्छुक व्यक्ति वा संस्थाले यथाशिघ्र तलको नम्बरमा सम्पर्क गर्नुहोला ।

८८८१६०६६८८

युवा ज्योतिष

— सुरेशराज निरी

व्यक्तिगतत युवा ज्योतिषद्वारा आधुनिक पद्धतिबाट तपाईंहरूको भूत, वर्तमान, भविष्य पहिचानउन तथा वास्तु सम्बन्धी परामर्श एवं समाधानको लागि सम्पर्क राख्नुहोस्

आकाश भैरव, विशालबजार

एकतल्ला माथि, न्यूरोड, काठमाडौं

Shop No. 132 "C"

9851149039, 9818131050

१४ वर्षदेखि सञ्चालित

कामना होटल तालिम केन्द्र

कफिमिकिड/बेटर/बारटेण्डर कुक/बेकरी/हाउसकिपिङ

कुल्ला तथा केकिपिङ

कक्षा ८/१०(SEE)

Computer/Language

कामना कोटेश्वर- ०१-८६००३३५/८६००८२०

STUDY IN

Australia Japan

Canada Korea

Free IELTS Mock Test

Japanese Korean

Valley Consultancy

Opposite to Stupa Chabahal, Ktm

01-4475301/9861563320

9801452740

ज्योतिष

श्री श्री १००८ महोदय

स्वामी सत्यनारायण हस्तरैखा चिना विशेषज्ञ

४० वर्ष देखि सेवा प्रदान गर्दै आएको गुरुबाट उद्योग व्यापार, सल्लाग, वस्तु, कालसंयोग, ग्रहदशा, वस्तु, जमीन खरिद/बिक्री, वर्त-वन्धन, ज्ञान-अज्ञान समस्या, चिना, टिप्प, हस्तरैखा जस्ता हरेक समस्याको लागि सम्पर्क गरी भाग्योदय मार्ग दर्शन प्राप्त गर्नुहोला ।

श्री रामाकृष्ण इम्पोरियम

पहिलो तल्ला, फलत नं 132K

विशालबजार, न्यूरोड, काठमाडौं

9841313004, 9843936998

(सुटि हाउसबाट विराट् कोसिले निच सम्पर्क गर्नुहोला)

जग्गा बिज्रिमा

धुलीखेलमा होटेल तथा रिसोर्टको लागि उपयुक्त १० रोपनी जग्गा बिज्रिमा

सम्पर्क: 9851023734, 9851005067 9851076134

अफिस बिज्रीमा

पुल्चोक दमकल चोक मेनरोडमा पार्किङ्ग सहितको आकर्षक अफिस बिज्रीमा ।

Contact: 9869265086

पार्टनर चाहियो

तयारी अवस्थामा रहेको FOOD LAND संचालन गर्नकोलागि CHEF PARTNER चाहियो ।

८८५१०२५००४ ८८४१२७२०४३ ८८४१२६७१३७

83 कर्मचारी अर्जेन्ट

काम १ घण्टा अफिस भित्र, 100% Job

योग्यता: काठमाडौं नगरपालिकाको TEST/SEE

+2Bachelor अर्जेन्टको नमोपान, हामी/दुई अर्जेन्टको नमोपान

तलब- 15,500/- देखि 37,500/- सम्म

समय: 9:00 AM- ६:00 PM

Shift: Morning/Day/Evening/Night

को सुटिग सुटिग सुटिग सुटिग सुटिग सुटिग

सातढोबाटोचोक एभरेस्ट बैंक नजिक

9808445748, 9865487373

मो: ०१-८६००३३५/०१-८६००३३५

हरेक अर्जेन्टको सुटिग सुटिग सुटिग सुटिग सुटिग सुटिग

PP कर्मचारीहरू अर्जेन्ट

काम: अफिस भित्र No Interview, 100% Job

योग्यता:-Test,SLC,Or+2

सल्लाग: +१००/-

आमा: +१००/-

Parttime: 24,500/- Fulltime: 48,000/-

समय:-9 to 4:00PM/12 to 4:00 PM

चावहिलचोक

9803125903,9840429187

पुनर्देखि रेखा प्रदान गर्दै आज्ञाबुद्धि

नुरबाट उद्योग व्यापार, सल्लाग, वस्तु, कालसंयोग, ग्रहदशा, विवाह कलम, प्रत्यक्ष, जमिन खरिद/बिक्री, ज्ञान-अज्ञान समस्या, चिना, टिप्प, हस्तरेखा जस्ता हरेक समस्याको लागि सम्पर्क गर्नु हो ।

जग्गा विक्रीमा

ललितपुर रिङ्गरोडबाट ६०० मी. बाहिर कुसुन्ती हाईटमा रमणीय दृश्य देखिने ०-१०-०-० जग्गा विक्रीमा छ । मूल्य प्रति आना २३ लाख मात्र ।

सिधा सम्पर्क ८८५११३००४४ ८८५१०५४६८४

टायल फर्म बिज्रिमा

स्पेशल रबर टाइप (L . L . D . P) दानाबाट बनेको आकर्षक, मजबुत र टिकाउ टायल तथा फर्मा सुपथ मुख्यमा उपलब्ध छ ।

नाइसा प्लास्टिक उद्योग

बा.जी.क्षे, बालाजु, काठमाडौं

९८१६०४७४१९, ९८५११०१२१७, ०१-८६२२१२००

जग्गा विक्रीमा

स्वयम्भु, रिङ्गरोड नजिकको जग्गाहरू विक्रीमा

१३३.५८ ब.मी. १३५.१० ब.मी.

सम्पर्क

८८६०३१७४२६

जग्गा बिज्रीमा

नयाँ ठिमी चोक हाइवे नजिक ठूलो पिच बाटोमा २९ आना जग्गा स्कूल, कलेज, उद्योग, कल कारखाना, पार्टी प्यालेस र हाउजिङ्गको लागि अति उत्तम ।

५०% फाइनान्सको व्यवस्था

सम्पर्क:

८८५१०५०३०५

आवश्यकता

पद : प्याथोलोजी ल्याब टेक्निसियन योग्यता : C.M.L.T पास भएको कम्प्युटरमा ज्ञान भएको

छत्रपाटी नि:शुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

छत्रपाटी, वडा-१७, काठमाडौं

फोन: ०१-८२९६६२२९, ८२९६१७३, ८२९७५११, Ext. 200

Chinese Company Announces Vacancy

Shanghai based, leading Chinese company in energy sector (having branch company in Nepal) announces vacancy for the following post for Nepal Branch: >Business Manager for energy sector; Master degree (any major); Overseas study and Chinese language is a plus; >Accountant: Recently graduated; Bachelor degree in Accounting or related major; >Office Assistant: Bachelor in Management/HR Management Good written and verbal English for the above positions. Salary: Satisfying and negotiable. Send CVs at: chinavacancy@hotmail.com Contact: 9849093943 Add: ChundeviMarg, Maharajgunj.

Chinese Company Announces Vacancy

Shanghai based, leading Chinese company in energy sector (having branch company in Nepal) announces vacancy for the following post for Nepal Branch: >Cook >Can cook Chinese Cuisine >Office Maid >Age<35 years; working hour negotiable Salary: Satisfying and negotiable. Send CVs at: chinavacancy@hotmail.com Contact: 9849093943 Add: ChundeviMarg, Maharajgunj.

आकर्षक जग्गा बिज्रीमा

कोटेश्वर भाटभटेनीको ठिक अगाडी २६ फिटै बाटोमा ६० मि. भित्र रहेको पुर्ण मोहडा भएको व्यापारीक बुटिकोणले अत्यन्तै उपयुक्त २६ आना जग्गा बिज्रीमा होटल, NGO/INGO र गाडीका सर्भिस सेन्टरहरूको लागि अत्यन्तै उपयुक्त.

property 360 Brokers Welcome

9801013743

घरजग्गा किनबेचना नयाँ विश्वास

property 360

M&S Tower Pulchowk

9802600333/ 888

बर्गिकृत डिस्प्ले अब मल्टिकलरमा पनि ध्याप्न सकिने

श्याम स्वेत: रु. ३०००/-

स्पट कलर: रु. ३५००/-

मल्टि कलर: रु. ५०००/-

घर बिक्रिमा

गाडि बिक्रिमा

जग्गा बिक्रिमा

* उपरोक्त दररेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर समावेश गरिएको छैन ।

— INTRODUCING —

Xtreme 200R

INTRODUCTORY
PRICE RS. 2,86,500/-*

FEAR
NOTHING.
Unleash your fearless side on
the all new Hero Xtreme 200R.

POWERFUL 200CC ENGINE

DUAL DISC WITH ABS

STYLISH METER CONSOLE

LED TAIL LIGHTS

LED PILOT LAMPS

VISIT US
AT

Auto Show 2018
STALL NO. L5

Kathmandu Valley

Outside of Valley

CUSTOMER CARE
Toll Free No.: NTC: 16600122033
Ncell: 9801571023
customercare@ngmhero.com

आकर्षक व्याजदरमा
सरल Finance सुविधा

30% छुट
इन्जिन आयलमा

3 वर्ष
स्पेयर पार्ट्समा

फ्री
हेल्मेट

गारंटी

१७७-१-५१३२००१, email : kanti@kmg.com.np, द.नं. २१/०४९-५०, अध्यक्ष तथा प्रबन्ध निर्देशक : कैलाश सिरोहिया, निर्देशक : स्वस्तिका सिरोहिया, प्रधान सम्पादक : नारायण वान्ने

*गैरहल अनुसार

कान्तिपुर पब्लिकेसन (प्रा.) लि. द्वारा प्रकाशित तथा मुद्रित, कार्यालय : सेन्ट्रल बिजनेस पार्क, थापाथली, पो.ब.नं. ८५५९, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं. ५१३२०००, फ्याक्स: ९७७-१-५१३२००१, email : kanti@kmg.com.np, द.नं. २१/०४९-५०, अध्यक्ष तथा प्रबन्ध निर्देशक : कैलाश सिरोहिया, निर्देशक : स्वस्तिका सिरोहिया, प्रधान सम्पादक : नारायण वान्ने